

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

IZVJEŠTAJA O IZVRŠENJU BUDŽETA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

za 2016. godinu

Broj: 06-01/17

Sarajevo, august 2017. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	1
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	1
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	2
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU	5
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	6
1.	UVOD.....	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE.....	13
6.	IZVRŠENJE BUDŽETA	14
6.1	<i>Prihodi i primici</i>	14
6.2	<i>Rashodi, izdaci i finansiranje</i>	15
6.2.1	Plate i naknade troškova zaposlenih.....	16
6.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	18
6.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	22
6.2.4	Kapitalni transferi	29
6.2.5	Interventna sredstva ili sredstva rezerve	30
6.2.6	Izdaci za kamate	31
6.2.7	Izdaci za finansijsku imovinu.....	31
6.2.8	Izdaci za otplatu dugova	31
6.2.9	Tekuća rezerva	31
6.2.10	Finansijski rezultat	33
7.	IMOVINA, OBAVEZE I IZVORI SREDSTAVA	33
7.1	<i>Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe</i>	34
7.2	<i>Stalna sredstva</i>	34
7.3	<i>Dugoročni plasmani</i>	35
7.4	<i>Kratkoročna potraživanja i plasmani</i>	36
7.5	<i>Kratkoročne obaveze i razgraničenja</i>	38
7.6	<i>Dugoročne obaveze i razgraničenja</i>	40
7.7	<i>Izvori sredstava</i>	44
7.8	<i>Popis sredstava i obaveza</i>	44
8.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	45
9.	JAVNE NABAVKE	46
10.	OSTALI NALAZI	47
10.1	<i>Realizacija obaveza po osnovu prestanka rada prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane</i>	47
10.2	<i>Projekti finansirani kreditnim i grant – sredstvima</i>	49
11.	KOMENTAR	50
IV	PRILOG KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I PREGLED REALIZOVANIH	
	TEKUĆIH TRANSFERA	51
	<i>Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2016. godinu</i>	52
	<i>Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine</i>	55
	<i>Izvještaj o novčanim tokovima Period izvještavanja od 01.01. do 31.12.2016. godine</i>	56
	<i>Pregled realizovanih tekućih transfera</i>	57

I MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju **Izvještaja o izvršenju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu** sa Analizom izvršenja budžeta – tekstualni dio, koji obuhvataju i Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Ministarstvo finansija je odgovorno za izradu i fer prezentaciju **Izvještaja o izvršenju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu** u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, koji je definisan Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji, koji su bili podloga za sačinjavanje **Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu**, ne sadrže značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima usljed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor takođe ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za mišljenje s rezervom

- 1. Obaveze po osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda, po pravosnažnim sudskim presudama i izvršnim rješenjima i obaveze po drugim osnovama u iznosu od 67.412.843 KM iskazane su na poziciji razgraničenja, kao povećanje obaveza i smanjenje razgraničenih rashoda, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. Od navedenih obaveza 38.627.389 KM evidentirano je kod Ministarstva finansija, 16.306.803 KM kod Ministarstva rada i socijalne politike, 12.213.720 KM Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata i 264.931 KM Vlade FBiH. Za obaveze po osnovu povrata**

više uplaćenih prihoda u iznosu od 30.000.000 KM, koje su iskazane na poziciji Ministarstva finansija, u 2017. godini zaključen je sporazum sa JP BH Telekom d.d., po kome će se iste izmiriti u narednih pet godina. (tačka 7.5 Izvještaja);

2. Na poziciji kratkoročnih obaveza nisu iskazane obaveze prema zaposlenim po osnovu pravosnažnih sudskih presuda i izvršnih rješenja za federalne budžetske korisnike, u iznosu od 41.650.175 KM i obaveze nastale po osnovu odobrenih sredstava korisnicima transfera - poticaji u poljoprivredi, u iznosu od 19.239.857 KM. Navedene obaveze iskazane su na vanbilansnoj evidenciji što nije u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH (tačka 8. Izvještaja);
3. Popis imovine, obaveza i potraživanja kod budžetskih korisnika nije izvršen u skladu Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, obzirom da istim nije obuhvaćena cjelokupna imovina, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom (tačka 7.8 Izvještaja).

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Osnovi za mišljenja s rezervom, **Izvještaj o izvršenju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu**, prikazuje fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na dan 31.12.2016. godine, izvršenje budžeta i novčane tokove za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

Bez kvalifikacije na dato mišljenje o finansijskim izvještajima, skrećemo pažnju na sljedeće:

- U skladu sa članom 33. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH primjenjuju se propisi vezani za budžetske korisnike i vanbudžetske fondove iz oblasti računovodstva i revizije u javnom sektoru. Svrha usvajanja standarda za javni sektor je izrada pouzdanih finansijskih izvještaja koji će biti interno i međunarodno uporedivi. Ni u 2016. godini nisu usvojeni Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor (tačka 4. Izvještaja).

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u **Izvještaju o izvršenju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu**, sa značajnim zakonima i drugima propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja osim Ministarstva finansija, i Vlada FBiH je odgovorna da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti¹. Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje korisnika **Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine**, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

---

¹ Novi ISSAI 4000 je usvojen u decembru 2016. godine i zamjenjuje ISSAI 4000, 4100 i 4200.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za mišljenje s rezervom

1. Prilikom predlaganja i donošenja programa o utrošku sredstava tekućih i kapitalnih transfera za budžetske korisnike nisu u potpunosti poštovane odredbe Zakona o budžetima u FBiH i člana 37. Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2016. godinu, u dijelu utvrđivanja bitnih elemenata programa, koji se odnose na naziv i svrhu programa, kriterije za raspodjelu sredstava, visinu i izvore sredstava, kategoriju korisnika sredstava, te načine i rokove izvještavanja što je imalo značajne posljedice na način realizacije tekućih i kapitalnih transfera, visinu utrošenih sredstava i rezultate, odnosno postignute efekte ulaganja istih (tačka 6.2.3 i 6.2.4 Izvještaja);
2. Značajan dio sredstava Tekuće rezerve nije korišten u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2016. godinu (tačka 6.2.9 Izvještaja);
3. U Ministarstvu finansija u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH nije formirana budžetska inspekcija, što može imati uticaja na provođenje nadzora nad zakonitosti, pravovremenosti i namjenskm trošenju budžetskih sredstava (tačka 4. Izvještaja);
4. Nisu poštovane odredbe Zakona o budžetima u FBiH, jer su izvršenim preraspodjelama rashoda i izdataka pokrivene već stvorene obaveze koje su veće od budžetom odobrenih sredstava (tačka 5. Izvještaja);
5. U korist prihoda od povrata anuiteta od krajnjih korisnika kredita oprihodovano je 50.000.000 KM iz Revolving fonda po Projektu EAF SME za "Poboljšanje pristupa malih i srednjih preduzeća finansijskim sredstvima", bez posebne odluke Vlade FBiH i saglasnosti kreditora. Obzirom da se radi o namjenskim sredstvima planiranje i korištenja ovih sredstva nije bilo u skladu sa važećim propisima (tačka 6.1 Izvještaja);
6. Nije riješen status imovine institucija, koje su sa federalnog nivoa prešle na državni nivo, što ima značajnog uticaja na način evidentiranja, raspolaganja i upravljanja istom, kako je regulisano zakonskim i ostalim propisima kojima je utvrđena ova oblast. Pojedini budžetski korisnici iskazali su stalna sredstva, a da nisu obezbijedili dokumentaciju o vlasništvu i posjedu iste, zbog čega nije realno iskazana vrijednost građevinskih objekata kod istih (tačka 7.2 Izvještaja);
7. Nisu poduzete adekvatne mjere u cilju naplate potraživanja od krajnjih korisnika kredita u iznosu od 78.886.130 KM (pravna lica) i 715.841 KM (kantoni), a za potraživanja starija od šest mjeseci nije izvršen prenos na sumnjiva i sporna potraživanja (tačka 7.4 Izvještaja);
8. Nije uspostavljena adekvatna politika upravljanja nekretninama za koje je, u skladu sa Uredbom o Službi za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH i zaključcima Vlade FBiH, nadležna Služba za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH (nekretnine na kojima pravo raspolaganja imaju federalna tijela i nekretnine Prijašnjeg FMO-a i Zavoda za platni promet) u dijelu vođenja evidencija o nekretninama, praćenja i izvještavanja o stanju nekretnina, izdavanja nekretnina u zakup i utvrđivanja cijene zakupa, te evidentiranja i naplate potraživanja (tačka 8. i tačka 10.1 Izvještaja);
9. Obračunate su i isplaćene naknade za rad radnih tijela, a da prethodno nisu ispunjeni uslovi propisani Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodioca federalnih organa državne službe, niti su na iste obračunati i uplaćeni pripadajući porezi i doprinosi u skladu sa važećim zakonskim propisima. Ugovori o djelu zaključivali su se za poslove koji su utvrđeni pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta revidiranih korisnika, što nije u skladu sa zakonskim propisima kojima je predviđeno da se isti zaključuju jednokratno, na određeno vrijeme, sa tačno definisanim poslovima koje treba uraditi (tačka 6.2.2 Izvještaja);
10. Za određeni broj javnih nabavki roba, usluga i radova nije blagovremeno donesen Plan niti započeta procedura nabavke zbog čega rashodi i izdaci nisu iskazani u pripadajućem periodu.

Budžetski korisnici nisu dosljedno pratili realizaciju zaključenih ugovora u skladu sa prihvaćenim ponudama (tačka 9. Izvještaja).

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Osnovi za mišljenje s rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u **Izvještaju o izvršenju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu** u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Sarajevo, 21.08.2017. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, dipl.oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li je dati predmet revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima, usklađen sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
- Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
- Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
- Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
- Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2016. godinu;
- Budžet FBiH za 2016. godinu;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o pripadnosti javnih prihoda u FBiH;
- Zakon o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH;
- Zakon o igrama na sreću ;
- Zakon o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o platama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) je u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH („Službene novine FBiH“ br. 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI) izvršio reviziju Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu. Navedeni Izvještaj usvojio je Dom naroda Parlamenta FBiH 18.05.2016. godine, dok Predstavnički dom Parlamenta FBiH isti nije usvojio.

U Izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu ukupno ostvareni prihodi, primici i finansiranje u 2016. godini iznosili su 2.373.753.366 KM, rashodi, izdaci i otplate duga 2.288.784.801 KM i iskazan je višak prihoda nad rashodima u iznosu 84.968.565 KM.

U 2016. godini iz Budžeta FBiH finansirana je 61 institucija. Ured za reviziju planirao je reviziju 33 korisnika budžeta kojima je odobren budžet u iznosu od 2.345.008.957 KM, što je 93,16% od ukupno planiranih sredstava Rebalansom Budžeta FBiH za 2016. godinu (2.517.180.917 KM). Ukupno iskazani rashodi i izdaci kod revidiranih korisnika iznose 2.150.204.834 KM ili 93,95% ukupno realizovanih rashoda i izdataka u 2016. godini (2.288.784.801 KM).

Federalno ministarstvo finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo finansija) upravlja Budžetom FBiH i opslužuje isti u dijelu izrade, izvršenja i nadzora nad korištenjem budžetskih sredstava, u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH² i Zakonom o trezoru³ i na način propisan od strane istog. Budžetski korisnici su odgovorni za naplatu i ubiranje prihoda iz svoje nadležnosti, kao i za korištenje budžetskih sredstava za namjene i do visine utvrđene u Posebnom djelu Budžeta FBiH. Budžetski korisnici koriste sredstva u skladu sa godišnjim finansijskim planom, a prema dinamici utvrđenoj tromjesečnim i mjesečnim planovima, koje odobrava ministar finansija, u skladu sa raspoloživim sredstvima.

U pojedinačnim izvještajima o finansijskoj reviziji budžetskih korisnika za 2016. godinu data su nezavisna revizorska mišljenja i objavljene su informacije o uočenim nepravilnostima u poslovanju federalnih institucija, koje su pored ostalog navedene i u ovom Izvještaju. Značajan broj nalaza i preporuka koje se odnose na poslovanje pojedinih institucija se ponavlja duži niz godina i veći dio istih su sistemskog karaktera, za čije rješavanje nije odgovorna samo institucija kod koje je utvrđena nepravilnost. Realizacijom datih preporuka bi se osigurala dodatna transparentnost u korištenju javnog novca i poboljšala finansijska disciplina. Svi budžetski korisnici su se očitovali na dostavljeni Nacrtr izvještaja.

Konačni izvještaji dostavljeni su: Predsjedniku FBiH, Premijeru Vlade FBiH, Predsjedavajućem Doma naroda FBiH, Predsjedavajućem Predstavničkog doma FBiH i Ministarstvu finansija. Nakon dostavljanja konačnih izvještaja Parlamentu FBiH, isti su objavljeni na internet stranici Ureda za reviziju institucija u FBiH www.vrifbih.ba.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije je Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu i usklađenost poslovanja Vlade FBiH, ministarstava i drugih budžetskih korisnika sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Predmet revizije nije bila implementacija razvojno – investicijskih projekata koja su u nadležnosti ministarstava, već samo koordinacija, nadzor, uspostava knjigovodstvenih evidencija i izvještavanje u skladu sa Uredbom o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija u FBiH i ostalim propisima i aktima donesenim od strane nadležnih organa i institucija.

Cilj revizije je pribavljanje realne osnove, da se na bazi pregleda finansijskih izvještaja i pripadajućih

---

² „Službene novine Federacije BiH“ br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 9/15, 102/15 i 104/16

³ „Službene novine Federacije BiH“ br. 26/16

računa korisnika federalnog budžeta, u skladu sa primjenjivim revizorskim standardima, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li isti u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta, kao i da se izvrši procjena da li su rukovodioci institucija primjenjivali zakone i druge propise, koristili sredstva za odgovarajuće namjene, ocijeni finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem interne kontrole.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije. Revizija je obuhvatila izvještaje o obavljenim revizijama za 2016. godinu, te finansijske transakcije Budžeta FBiH koje se evidentiraju isključivo kroz Glavnu knjigu Trezora (budžetski prihodi, raspodjela prihoda budžeta, servisiranje unutrašnjeg duga i vanjski dug).

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH je izvršio finansijsku reviziju Izvještaja o izvršenju budžeta FBiH za 2015. godinu i dao preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. U Izvještaju o finansijskoj reviziji Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2015. godinu dato je negativno mišljenje o finansijskim izvještajima. Revizijom Izvještaja o izvršenju Budžeta Federacije BiH za 2016. godinu konstatovano je slijedeće postupanje po preporukama:

Realizovane preporuke

- 1) Ministarstvo prostornog uređenja postupilo je po preporuci u vezi stručnog obrazovanja i usavršavanja državnih službenika i namještenika;
- 2) Odobrena sredstva za naknade plaća koristila su se za planirane namjene u skladu sa važećim propisima;
- 3) Uspostavljen je informacioni sistem za obradu novčanih podrški i centralna baza podataka po vrstama novčanih podrški i klijentima;
- 4) Vršiti se kontrola na terenu i kontrola za mjere ruralnog razvoja i proizvodne mjere u okviru sistema plaćanja u poljoprivredi i ruralnom razvoju;
- 5) Uspostavljen je nadzor nad isporukom doniranih grla korisnicima pomoći;
- 6) Poštuju se odredbe Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor, i na poziciji kapitalnih transfera iskazuju se samo sredstva koja predstavljaju nepovratna davanja u svrhu nabave kapitalne (dugotrajne, stalne) imovine i kapitalnih ulaganja koja predstavljaju kapitalno sredstvo nekog drugog pravnog lica;
- 7) Neurošena namjenska sredstva preknjižena su na razgraničene prihode, u skladu sa odredbama Uputstva o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa trezora;
- 8) Sa 31.12.2016. godine izvršene su ispravke knjiženja na dugoročnim obavezama po unutrašnjem dugu, odnosno po osnovu pravosnažnih sudskih presuda za dug po ratnim potraživanjima i staroj deviznoj štednji;
- 9) Izvršena su potrebna knjiženja u iznosu 40.684.302 KM, po sedmoj emisiji obveznica za izmirenje duga stare devizne štednje;
- 10) Izvršena su potrebna knjiženja u iznosu od 222.295 KM za gotovinske isplate po osnovu ratnih potraživanja iz ranijeg perioda;
- 11) Utvrđene su obaveze po ratnim potraživanjima i sačinjena Informacija za Vladu FBiH;
- 12) Utvrđen je iznos obveznica po osnovu ratnih potraživanja koje su korigovane i isplaćene prije roka.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Jedan dio budžetskih korisnika vršio je imenovanje savjetnika u skladu sa zakonskim, podzakonskim i internim propisima koji regulišu navedenu oblast;
- 2) Obaveze po osnovu pravosnažnih sudskih presuda i izvršnih rješenja i obaveze utvrđene rješenjima

o povratu pogrešno ili više uplaćenog poreza iskazane su na kratkoročnim tekućim obavezama i razgraničenim rashodima, što nije u skladu sa zakonskim i drugim propisima koji regulišu ovu oblast.

Nerealizovane preporuke

- 1) Potrebno je da Vlada FBiH, u skladu sa nadležnostima nastavi aktivnosti na unapređenju rada i organizacije federalnih ministarstava i drugih tijela federalne uprave, u cilju uspostavljanja optimalnog broja uposlenih za obavljanje poslova iz nadležnosti istih i što efikasnijeg rada javne uprave;
- 2) Potrebno je da Vlada FBiH u saradnji sa Ministarstvom finansija inicira usvajanje međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor;
- 3) Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u okviru svojih nadležnosti, poduzmu aktivnosti na provedbi Strategije javne interne finansijske kontrole u FBiH i Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru FBiH u dijelu uspostavljanja odgovarajućeg sistema finansijskog upravljanja i kontrola kao i interne revizije i funkcionalne Centralne harmonizacijske jedinice;
- 4) Kod pripreme, izrade budžeta, kao i izvršenja izvještavanja dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za izvještajnu godinu i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- 5) Obračun i isplatu troškova službenog putovanja vršiti u skladu sa Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja, te uspostaviti kontrolu nad istim;
- 6) Preispitati Zaključak Vlade FBiH o pravu korištenja službenih telefona;
- 7) Poštivati odredbe Uredbe o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH, Pravilnika o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila i Pravilnika o obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga;
- 8) Nastaviti aktivnosti na iznalaženju rješenja za trajan i cjelovit smještaj federalnih organa i institucija;
- 9) Obračun i isplatu naknada za rad radnih tijela vršiti samo ukoliko se ispune uslovi propisani Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodioca federalnih organa državne službe, a pripadajuće poreze i doprinose na naknadu istih obračunavati i plaćati u skladu sa važećim zakonskim propisima;
- 10) Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti kako bi se ugovori o djelu zaključivali samo za poslove i radne zadatke za koje je u skladu sa zakonskim propisima predviđeno zaključivanje navedenih ugovora, da se isti zaključuju jednokratno, na određeno vrijeme, sa tačno definisanim poslovima koje treba uraditi;
- 11) Za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta angažovanje izvršilaca vršiti u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH, u cilju smanjenja i ukidanja zaključivanja ugovora o djelu;
- 12) Potrebno je da svi budžetski korisnici provode odredbe Uredbe o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama i vlastitih internih akata;
- 13) Finansijske promjene odnosno transakcije u budžetu evidentirati i iskazivati na odgovarajućim kontima u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Kontnim planom;
- 14) Poduzeti aktivnosti kako bi Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja postupio u skladu sa odredbama zaključenog ugovora o obavljanju poslova medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja u postupku za ostvarivanje prava iz oblasti branilačko – invalidske zaštite i ocjene vojnog invaliditeta, u dijelu izvršenja obaveze u ugovorenom roku;
- 15) Poduzeti aktivnosti na blagovremenom donošenju programa utroška sredstava transfera kako bi se osigurala realizaciji istih u fiskalnoj godini u kojoj su i odobreni;
- 16) Odlukama o raspodjeli sredstava tekućih transfera jasno definirati namjenu odobravanja sredstava, utvrditi obavezu izvještavanja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava, te osigurati nadzor nad utroškom ovih sredstava;
- 17) Obaveze, odnosno rashode stvarati u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH, samo za namjene i do visine utvrđene u Posebnom dijelu Budžeta, te iste iskazivati u periodu kada je obaveza i nastala nezavisno od plaćanja;

- 18) Preispitati opravdanost kontinuiranog planiranja i izvršavanja kapitalnog transfera Ustanovama za zbrinjavanje na nivou FBiH, obzirom da Zakonom o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH, niti drugim propisom isto nije predviđeno;
- 19) Preispitati opravdanost planiranja i realizacije interventnih ili sredstva rezerve, programima utroška sredstava transfera, u cilju ukidanja istih;
- 20) Potrebno je efikasno realizovati kreditna sredstva i izvršiti kontrolu utroška sredstava;
- 21) Sredstva Tekuće rezerve odobravati samo za izdatke koje prilikom planiranja budžeta nije bilo moguće predvidjeti, te propisati mjerljive kriterije za utvrđivanje visine sredstava i raspodjelu Tekuće rezerve Premijera i dva dopremijera;
- 22) Poštovati važeće zakonske propise vezane za razvojno – investicione projekte, a izvještaje o utrošku sredstava sačinjavati na način koji omogućava praćenje planiranih i realiziranih veličina, uz adekvatnu analizu realizacije projekata, te iste dostaviti nadležnim organima i institucijama na postupanje;
- 23) Stalna sredstva iskazivati na osnovu vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Zakona o budžetima u FBiH i Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH, te riješiti status ulaganja u objekte koji nisu u vlasništvu FBiH i imovinsko–pravne odnose (Dom odmora Trpanj, Velika sala u zgradi Parlamenta FBiH i drugi objekti);
- 24) Poduzeti aktivnosti da svi učesnici u postupku poštuju odredbe zaključenih ugovora o komisionim poslovima sa Razvojnog bankom FBiH i da se raspodjela prikupljenih sredstava vrši po propisima;
- 25) Potrebno je kontinuirano vršiti nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava i realizaciju projekata, te poduzeti aktivnosti u cilju naplate dospjelih plasmana koji su finansirani iz kreditnih linija Razvojne banke FBiH i drugih finansijskih institucija;
- 26) Poduzeti propisane aktivnosti i zakonom utvrđene mjere u cilju naplate potraživanja od krajnjih korisnika kredita, a evidentiranje istih izvršiti u skladu sa važećim propisima;
- 27) Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti putem nadležnih institucija u vezi rješavanja statusa poslovnih prostora koji su preuzeti od Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH;
- 28) Preispitati primjenu protokola zaključenih između Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata i poslovnih banaka i poduzeti aktivnosti u cilju naplate potraživanja po osnovu više isplaćenih sredstava naknada iz boračko-invalidske zaštite;
- 29) Rashode iskazivati na poziciji kratkoročnih razgraničenja u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor;
- 30) Izvršiti usaglašavanje stanja na kontima glavnih kategorija 16 i 36 (Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama), te evidentiranje na istim vršiti u skladu sa Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor;
- 31) Knjiženje pozitivnih i negativnih kursnih razlika sadržanih u otplatama anuiteta po vanjskom dugu vršiti u skladu sa odredbama Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor i Uputstva o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u Glavnoj knjizi Trezora;
- 32) Poduzeti aktivnosti u cilju zaključenja supsidijarnih ugovora između BiH i FBiH, kao i FBiH i krajnjih korisnika (općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica), kako bi se zaduženje i knjigovodstveno evidentiranje izvršilo u skladu sa propisima;
- 33) Uspostaviti redovnu komunikaciju sa Federalnim pravobranilaštvom i osigurati protok informacija o pravosnažnim sudskim presudama za ratna potraživanja i iznosu potraživanja po presudama;
- 34) Izvršiti usaglašavanje izvora stalnih sredstava i sadašnje vrijednosti stalnih sredstava, kao i usaglašavanje ostalih izvora sredstava sa dugoročnim plasmanima;
- 35) Popis imovine, obaveza i potraživanja izvršiti blagovremeno i sveobuhvatno, te uskladiti knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH propisano;
- 36) Potrebno je da budžetski korisnici, Ministarstvo finansija i Pravobranilaštvo izvrše usaglašavanje obaveza i potraživanja po pravosnažnim sudskim presudama i izvršnim rješenjima i evidentiranje istih;

- 37) U potpunosti primjenjivati Zakon o javnim nabavkama i provedbene akte vezano za navedeni Zakon, te pratiti realizaciju zaključenih ugovora u skladu sa prihvaćenim ponudama;
- 38) Utvrditi točan iznos duga, zaduženja i ostalih obaveza, kao i potraživanja Prijašnjeg FMO-a, Vojske FBiH i Obavještajno - sigurnosne službe FBiH, iste iskazati i utvrditi odgovornost zaduženih za neizvršavanje ovih obaveza;
- 39) Sačiniti detaljan pregled plana postupanja po preporukama datim u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH za 2005. godinu.

Preporuke koje nisu realizovane ali u ovom Izvještaju nisu ponovljene iz razloga što su obuhvaćene pojedinačnim izvještajima budžetskih korisnika

- 1) Obračun i uplatu doprinosa i poreza na dohodak za osobe angažovane po ugovorima o djelu na provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti branilačko - invalidske zaštite vršiti u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, Zakonom o doprinosima i Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja;
- 2) Uspostaviti odgovarajuću evidenciju korisnika penzija po povoljnijim uslovima, u cilju uspostavljanja kontrole i praćenja ostvarivanja navedenih prava;
- 3) Obezbjediti provođenje Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica od strane nižih nivoa vlasti kao i postupanje istih po aktima Ministarstva, te u pomoćnim evidencijama i Glavnoj knjizi Trezora evidentirati sve isplate korisnicima boračko-invalidske zaštite i preostale obaveze korisnicima invalidnina i naknada dobitnicima ratnih priznanja i odlikovanja;
- 4) Poduzeti aktivnosti na usklađivanju Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o zdravstvenom osiguranju u dijelu finansiranja Federalnog Fonda solidarnosti, a sredstva za finansiranje Zavoda za transfuzijsku medicinu FBiH i Agencije za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH – AKAZ planirati na osnovu stvarnih potreba, te izvršiti nadzor nad namjenskim utroškom sredstava;
- 5) Ugovore sa JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo o realizaciji doznačenih sredstava iz Budžeta FBiH za finansiranje željezničke infrastrukture i sufinansiranje putničkog i kombinovanog prometa blagovremeno zaključivati, u skladu sa Zakonom o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog prometa, te poduzimati aktivnosti u dijelu nadzora nad realizacijom zaključenih ugovora;
- 6) Utvrditi mjerljive podkriterije i obezbjediti podatke i dokumentaciju za bodovanje pojedinih kriterija i utvrđivanje prijedloga iznosa sredstava za raspodjelu transfera za sport i kulturu od značaja za FBiH, transfera za obnovu kulturno-istorijskog i građevinskog naslijeđa, za udruženja građana iz oblasti kulture, za mlade i za institucije nauke i kulture od značaja BiH;
- 7) Pisanim aktom definisati način i kriterije raspodjele sredstava, te metodologiju vrednovanja prilikom dodjele sredstava transfera za institucije nauke i podsticaj naučno-istraživačkog rada od značaja za FBiH;
- 8) Donijeti mjerljive kriterije za rangiranje projekata sanacije šteta nastalih uslijed poplava i klizišta i projekata utopljanja zgrada radi uštede energije, odabir projekata vršiti na osnovu javnog poziva, te poštivati odredbe Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH, odluka o usvajanju programa i ugovora;
- 9) Unaprijediti kriterije po programima za raspodjelu sredstava transfera turizam i zaštitu okoliša, u cilju osiguranja transparentnosti i izbjegavanja subjektivnog bodovanja članova Komisije za odabir korisnika i ugovorima o realizaciji dodijeljenih sredstava jasno i precizno navesti za koje programske aktivnosti se mogu trošiti odobrena budžetska sredstva;
- 10) U skladu sa zaključenim ugovorima sa krajnjim korisnicima sredstava potrebno je vršiti nadzor i izvještavanje o utrošku dodijeljenih sredstava i adekvatne aktivnosti u slučaju nenamjenskog utroška.;
- 11) Donijeti mjerljive i razrađene kriterije koji će poslužiti za ocjenu, vrednovanje i rangiranje aplikacija kapitalnih transfera za zaštitu nacionalnih spomenika, odabir projekata vršiti na osnovu javnog poziva i mjerljivih kriterija, a odluke o raspodjeli sredstava donositi u skladu sa odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH i Odluke Vlade FBiH o usvajanju programa i kriterija raspodjele sredstava.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Poduzimanje aktivnosti na utvrđivanju obaveza Federacije BiH za izmirenje duga Ruskoj Federaciji

za isporuku prirodnog plina u razdoblju 1992-1995. godine, obzirom da je u realizaciju iste uključena i Vlada Republike Srpske;

- 2) Dodjela sredstava tekućeg transfera za „Poboljšanje uslova rada odgojno - obrazovnih ustanova“ nije vršena u revidiranoj godini, zbog čega nije izvršena ocjena kriterija za izbor krajnjeg korisnika.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Prema prihvaćenom COSO modelu sistem internih kontrola sastoji se od pet međusobno povezanih komponenti: kontrolnog okruženja, procjene rizika, kontrolnih aktivnosti, informacija i komunikacija i monitoringa. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje osigurava uslove za efikasno djelovanje internih kontrola i koje prvenstveno zavisi od dobre i funkcionalne organizacione strukture, načina rukovođenja, prenošenja ovlaštenja, vrednovanja rezultata rada, sistem nagrađivanja, poštivanja postojećih zakonskih propisa, odgovarajuće raspodjela obaveza i odgovornosti, utvrđivanje jasnih pravila poslovanja, te postavljanja mjerljivih ciljeva i zadataka svakog budžetskog korisnika.

Polazna stepenica internih kontrola su pravilnici o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta na koje Vlada FBiH daje saglasnost i pravilnici o internim kontrolnim postupcima i drugim internim aktima koje u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH donose rukovodioci budžetskih korisnika.

Uvidom u **pravilnike o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta**, kod većine budžetskih korisnika konstatovana su značajna odstupanja između sistematizovanih i popunjenih radnih mjesta, što ukazuje da postojeća sistematizacija nije optimalna, obzirom da korisnici funkcionišu i obavljaju poslove iz nadležnosti sa postojećim brojem izvršilaca. Provedenom revizijom budžetskih korisnika utvrđeno je da nije uspostavljeno adekvatno upravljanje ljudskim resursima, koji predstavljaju ključni faktor uspješnog izvršenja postavljenih ciljeva. Također, za većinu budžetskih korisnika Budžet je planiran za znatno veći broj zaposlenih u odnosu na stvarni broj, bez obzira što je bio na snazi zaključak Vlade FBiH o moratoriju na zapošljavanje.

Budžetski korisnici su putem **pravilnika o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima** formalno uredili interne kontrole u skladu sa međunarodnim standardima interne kontrole, kako bi istim osigurali izvršavanje aktivnosti u okviru osnovne djelatnosti, što je regulisano članom 86. Zakona o budžetima u FBiH. Međutim, provedenim revizijama utvrđeni su nedostaci i nepravilnosti kod jednog broja budžetskih korisnika što ukazuje da sistem internih kontrola na nivou Budžeta FBiH još uvijek nije na zadovoljavajućem nivou. Navedenim pravilnicima nisu obuhvaćeni svi procesi rada iz zakonom utvrđene nadležnosti, niti su procijenjeni rizici za određene značajne procese poslovanja, kao ni jasno definisani upravljački, administrativno-kontrolni i računovodstveno-kontrolni postupci, postupci procjene rizika i provođenja monitoringa menadžmenta nad uspostavljenim internim kontrolama. Iako su budžetski korisnici internim aktima uredili kontrole pojedinih rashoda i izdataka, u većini slučajeva nije vršen nadzor nad uspostavljenim kontrolnim aktivnostima, kao ni identifikacija slabosti i poslovnih aktivnosti koje treba poboljšati, kako bi se interni akti izmijenili i prilagodili stvarnim potrebama. **Obzirom na ovako uspostavljene interne kontrole, tokom revizije utvrđeni su određeni nedostaci i nepravilnosti u poslovanju svakog pojedinačno revidiranog korisnika, koje su date u pojedinačnim izvještajima o izvršenoj reviziji i koje upućuju na zaključak da sistem internih kontrola još uvijek nije na zadovoljavajućem nivou i isti je uticao na kontatovane propuste u izvršenju Budžeta FBiH kao cjeline.** Navedeno potvrđuje sljedeće: planiranje budžeta kod korisnika još uvijek nije zasnovano na mjerljivim ciljevima i realnim ulaznim pokazateljima, u skladu sa donesenim programima rada, što automatski dovodi do toga da i izvještavanje nije zasnovano na realizaciji utvrđenih postignutih ciljeva koji se mogu izmjeriti; akti vezani za putne troškove, troškovi telefona, izdatke za gorivo i održavanje vozila kod jednog broja budžetskih korisnika se ne primjenjuju, ili se samo djelimično primjenjuju; nabavke roba, usluga i ugovaranje radova pojedini budžetski korisnici su vršili mimo Zakona o javnim nabavkama, a što se odnosi na blagovremeno pokretanje nabavki i odabira odgovarajućeg postupka, dijeljenja nabavki, neosnovanog stvaranja obaveza za narednu budžetsku godinu i praćenje zaključenih ugovora sa izabranim dobavljačima; Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2016. godinu nije

poštovan u dijelu planiranja, blagovremenog predlaganja i usvajanja programa raspodjele tekućih i kapitalnih transfera sa utvrđenim kriterijima, kao i izvještavanja i praćenja namjenskog trošenja istih, te raspodjele i korištenja sredstava tekuće rezerve; provođenje godišnjeg popisa i obaveza usaglašavanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom nije bilo u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima; značajan broj vanjskih saradnika se angažovao putem ugovora o djelu za poslove koji su u nadležnosti revidiranih korisnika i koji su utvrđeni pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji; i dalje se značajni iznosi stvorenih obaveza revidirane godine evidentiraju na vanbilansnoj evidenciji ili na razgraničenim rashodima što u konačnici utiče na tačnost i istinitost iskazanih pokazatelja o ukupnim rashodima i izdacima. Prema podacima Ministarstva finansija u Glavnoj knjizi Trezora nisu iskazane ukupno stvorene obaveze po sudskim presudama i izvršnim rješenjima i obaveze po osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda. Na vanbilansnoj evidenciji, budžetski korisnici iskazali su obaveze po osnovu pravosnažnih sudskih presuda i izvršnih rješenja koje su u odnosu na prethodnu godinu značajno više.

Ured za reviziju već duži niz godina ukazuje na suštinske probleme u upravljanju i raspolaganju javnim sredstvima i u skladu sa istim daje preporuke budžetskim korisnicima. Najveći broj datih preporuka još uvijek nije realizovan.

Na nivou institucija FBiH još uvijek nisu usvojeni Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor. Svrha usvajanja ovih standarda je izrada pouzdanih finansijskih izvještaja koji će biti interno i međunarodno uporedivi.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u Federaciji BiH⁴, donesen je 18.05.2016. godine, a Pravilnik o provođenju istog u januaru 2017. godine. Ministarstvo finansija je organizovanjem radnih sastanaka sa budžetskim korisnicima pokrenulo aktivnosti kako bi isti pravovremeno imenovali koordinate za finansijsko upravljanje i kontrolu. Centralna harmonizacijska jedinica (u daljem tekstu: CHJ) formirana je u okviru Ministarstva finansija, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru Federacije BiH, kao sektor Federalnog ministarstva finansija i direktno je odgovorna federalnom ministru finansija. Nadležnosti CHJ utvrđene su naprijed navedenim zakonom i Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u Federaciji BiH, a odnose se na donošenje metodologije i uspostavu koordinacije interne revizije u Federaciji BiH i donošenje metodologije i uspostavu koordinacije u oblasti finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru. Od ukupno devet sistematizovanih radnih mjesta u CHJ popunjena su samo tri. Na osnovu konstatovanih stanja revizije budžetskih korisnika, ne može se potvrditi da je ista u okviru svojih nadležnosti u potpunosti poduzimala aktivnosti u okviru uspostave finansijskog upravljanja, interne kontrole i interne revizije Budžeta FBiH.

Preporuke:

- **Potrebno je da Vlada FBiH, u skladu sa nadležnostima nastavi aktivnosti na unapređenju rada i organizacije federalnih ministarstava i drugih tijela federalne uprave, u cilju uspostavljanja optimalnog broja uposlenih za obavljanje poslova iz nadležnosti istih i što efikasnijeg rada javne uprave.**
- **Potrebno je da Vlada FBiH u saradnji sa Ministarstvom finansija inicira usvajanje Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.**

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o internoj reviziji i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH u okviru Ministarstva finansija uspostavljena je Jedinica za internu kontrolu i internu reviziju, sa zadatkom da vrši kontrolu i reviziju programa, aktivnosti i procesa organizacionih jedinica u Ministarstvu finansija i dijela budžetskih korisnika, dok su ostali budžetski korisnici obavezni samostalno organizovati internu reviziju. Veći dio budžetskih korisnika je pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji uspostavio internu reviziju (sa jednim ili više izvršilaca), ali su samo djelimično ili nikako popunjeni. **Obzirom na navedeno, ne može se potvrditi da je osigurano nadgledanje, praćenje i relevantno izvještavanje o funkcionisanju sistema internih kontrola kod**

⁴ „Službene novine Federacije BiH“ br. 38/16

budžetskih korisnika, u cilju identifikovanja slabosti i predlaganja mjera za njihovo otklanjanje, što može imati uticaja na tačan i istinit prikaz stanja imovine i obaveza, kao i rezultata poslovanja u finansijskim izvještajima. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu finansija predviđena je organizaciona jedinica Budžetska inspekcija, ali ista nije popunjena i nije počela sa radom.

Preporuka:

- **Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u okviru svojih nadležnosti, poduzmu aktivnosti na provedbi Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru FBiH i Strategije javne interne finansijske kontrole u FBiH u dijelu uspostavljanja odgovarajućeg sistema finansijskog upravljanja i kontrola kao i interne revizije i funkcionalne Centralne harmonizacijske jedinice.**

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Budžet FBiH za 2016. godinu⁵ usvojio je Parlament FBiH, 31.12.2015. godine, u iznosu od 2.598.862.123 KM. Izmjene i dopune Budžeta FBiH za 2016. godinu⁶ usvojene su 02.12.2016. godine i objavljene 07.12.2016. godine. Prihodi, primici i finansiranje planirani su u iznosu od 2.517.180.917 KM. Sredstva za pokriće deficita iz ranijih godina planirana su u iznosu od 20.000.000 KM, a ukupni rashodi i izdaci u iznosu od 2.497.180.917 KM.

U strukturi planiranih rashoda i izdataka najznačajnije učešće imaju: tekući transferi i drugi tekući rashodi 1.077.496.114 KM (43%), izdaci za otplate dugova 912.061.698 KM (37%), izdaci za bruto plaće i naknade troškova zaposlenih planirani su 230.577.925 KM (9%), izdaci za kamate 120.347.312 KM (5%) i izdaci za materijal, sitan inventar i usluge 92.398.758 KM (4%). Preostali dio sredstava u iznosu od 64.299.110 KM ili 2% planiran je za izdatke za nabavku stalnih sredstava (29.497.110 KM), izdatke za finansijsku imovinu (16.587.000 KM), kapitalne transfere (13.060.000 KM) i tekuću rezervu (5.155.000 KM).

Izveštaj o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu dostavljen je Vladi FBiH i drugim nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

Provedenom revizijom planiranja i izvršavanja budžeta, te finansijskog izvještavanja utvrđena je neusklađenost u odnosu na odredbe Zakona o budžetima u FBiH⁷ i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH⁸, a odnosi se na slijedeće:

- 1) Smjernice ekonomske i fiskalne politike za FBiH za period 2016 - 2018. godine nisu donesene;
- 2) Nisu poštovani utvrđeni rokovi za donošenje, usvajanje i objavljivanje Dokumenta okvirnog budžeta za period 2016 - 2018. godine;
- 3) Početna ograničenja i smjernice za izradu zahtjeva budžetskih korisnika 2016-2018. godina (Instrukcija broj 2) budžetskim korisnicima dostavljena su sa zakašnjenjem, dok vanbudžetskim fondovima iste nisu dostavljene;
- 4) Registar budžetskih korisnika FBiH nije usklađen sa Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH, obzirom da se Parlament FBiH i Ured Predsjednika i dva podpredsjednika, i dalje planiraju kao tri budžetska korisnika sa jednim identifikacionim brojem, a Kazneno-popravni zavodi kao jedan budžetski korisnik, iako se radi o sedam posebnih pravnih lica;
- 5) Sredstva za rad Kazneno-popravnih zavoda budžetom za 2016. godinu planirana su za sve zavode u cjelini, a ne pojedinačno, u okviru razdjela Ministarstva pravde, budžetska glava 1502, iako Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave nije navedeno da su isti u sastavu Ministarstva pravde, dok u skladu sa Zakonom o izvršenju kaznenih sankcija u FBiH navedeni zavodi imaju svojstvo pravnog lica. Navedeno ima za posljedicu da raspodjelu budžetom odobrenih sredstava za kazneno-popravne zavode vrši Ministarstvo pravde, bez za to utvrđenih zakonskih nadležnosti, a da rukovodioci zavoda nisu direktno odgovorni za planiranje, izvršavanje i izvještavanje ovako odobrenog budžeta. Navedeno je imalo za posljedicu da izvještaji o izvršenju budžeta kazneno

⁵ „Službene novine Federacije BiH“ br. 102/15

⁶ „Službene novine Federacije BiH“ br. 96/16

⁷ „Službene novine Federacije BiH“ br. 102/13, 09/14, 13/14, 08/15, 91/15

⁸ „Službene novine Federacije BiH“ br. 69/14, 14/15, 4/16

popravnih zavoda nisu sačinjeni u skladu sa Pravilnikom o izvještavanju obzirom da kod istih nisu popunjene kolone koje se odnose na planirane veličine jer budžet KPZ-a nije usvojilo nadležno zakonodavno tijelo (Parlament FBiH);

- 6) Sačinjavanje planova novčanih tokova poboljšano je u odnosu na prethodni period, ali još uvijek u iste nisu uključeni prihodi iz vlastitih sredstava;
- 7) Nisu se poduzimale privremene mjere za uravnoteženje budžeta i izmjene i dopune budžeta, kako je to propisano članovima 36 i 37. Zakona o budžetima u FBiH;
- 8) U revidiranoj godini izvršene su preraspodjele sredstava u ukupnom iznosu od 58.032.234 KM, od čega 50.055.488 KM između budžetskih korisnika i 7.976.746 KM unutar budžetskih korisnika. Od ukupno navedenih preraspodjela unutar budžetskih korisnika, u četvrtom kvartalu 2016. godine izvršeno je 6.440.156 KM (81%), od čega je 91% ili 5.860.156 KM izvršeno u decembru, nakon usvojenog Rebalansa budžeta FBiH za 2016. godinu. Obzirom na navedeno, može se zaključiti da su budžetski korisnici, suprotno propisima, stvarali obaveze veće od budžetom odobrenih sredstava, te da su iste pokrivene preraspodjelama rashoda i izdataka;
- 9) Najveći dio sredstava tekuće rezerve nije se koristio u skladu sa propisima, samo za nepredviđene namjene za koje u budžetu nisu planirana sredstva ili za namjene za koje se tokom godine pokaže da za njih nisu utvrđena dovoljna sredstva jer ih pri planiranju budžeta nije bilo moguće predvidjeti. Isti uglavnom predstavljaju redovnu aktivnost onih kojim je tekuća rezerva dodijeljena i unaprijed su bili poznati i mogli su se predvidjeti i planirati Budžetom FBiH za 2016. godinu;
- 10) Instrukcija o načinu vođenja knjigovodstva, finansijskog izvještavanja i godišnjeg obračuna za razvojno investicijske projekte krajem 2014. godine je stavljena van snage, a nije donesena nova instrukcija, što može imati značajnog uticaja na primjenu određenih zakonskih propisa resornih ministarstava u dijelu finansijskog izvještavanja o realizaciji i nadzoru nad implementacijom razvojno investicionih projekata;
- 11) Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu nije u skladu sa sadržajem i klasifikacijama računa budžeta, jer ne sadrži sve informacije i podatke propisane članom 97 Zakona o budžetima u FBiH (početno i završno stanje imovine, obaveza i izvora vlasništva, objašnjenje većih odstupanja, podatke o svim promjenama na osnovu zaduživanja i upravljanja dugom i o garancijama datim u toku fiskalne godine);
- 12) Programima utroška sredstava tekućih transfera nisu jasno definisani kriteriji raspodjele, niti je izvršeno utvrđivanje procjene efekata postignutih utrošenim sredstvima transfera, a što bi uticalo na planiranu visinu i namjenu sredstava za narednu godinu;
- 13) Odluke Vlade FBiH o izdvajanju sredstava transfera nisu donošene u skladu sa odredbama Zakona o izvršavanju budžeta FBiH.

Preporuka:

- **Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u okviru svojih nadležnosti, prilikom sačinjavanja i dostavljanja Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH dosljedno provode odredbe Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za izvještajnu godinu i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.**

6. IZVRŠENJE BUDŽETA

6.1 Prihodi i primici

U Izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu, ukupno ostvareni prihodi, primici i finansiranje iskazani su u iznosu od 2.373.753.366 KM, što je u odnosu na plan (2.517.180.917 KM) manje za 143.427.551 KM. U odnosu na prethodnu godinu (2.281.670.399 KM) isti su veći za 92.082.967 KM. Dat je tabelarni pregled ostvarenih prihoda i primitaka:

u KM

Naziv	Izmjene i dopune Budžeta FBiH za 2016.	Ostvareno I-XII 2016.	Ostvareno I-XII 2015.	Index (3/2X100)	Index (3/4X100)
-------	--	-----------------------	-----------------------	-----------------	-----------------

1	2	3	4	5	6
I. Prihodi od poreza (1+2+3)	1.451.009.949	1.430.922.837	1.302.997.279	98,62	109,82
Prihodi od indirektnih poreza	1.395.597.358	1.366.672.733	1.257.787.893	97,93	108,66
Porez na dobit	55.052.591	63.886.886	45.209.386	116,05	141,31
Ostali porezi	360.000	363.218	0	100,89	
II. Neporezni prihodi	473.468.612	379.684.891	326.038.854	80,19	116,45
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	361.782.139	278.646.922	238.613.998	77,02	116,78
Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	96.365.640	82.153.934	72.576.458	85,25	113,20
Novčane kazne	15.318.793	14.940.156	14.843.792	97,53	100,65
Drugi tekući prihodi	2.040	3.943.879	4.606	193327,40	85624,82
III. Priljeni transferi i donacije	39.520	43.910	610.916	111,11	7,19
A Ukupno (I+II+III)	1.924.518.081	1.810.651.638	1.629.647.049	94,08	111,11
IV. Primici od prodaje stalnih sredstava	39.976	53.246	83.998	133,19	63,39
V. Primici od zaduživanja	592.622.860	563.048.482	651.939.352	95,01	86,37
Zajmovi primljeni kroz državu (MMF- Stand by aranžman)	102.521.201	102.521.201	0	100,00	
Primici od inostranog zaduživanja	101.659	203.890	43.956.020	200,56	0,46
Primici od domaćeg zaduživanja (Dugoročne obveznice)	140.000.000	139.912.010	309.723.773	99,94	45,17
Primici od domaćeg zaduživanja (Trezorski zapisi)	350.000.000	320.411.381	298.259.559	91,55	107,43
B Finansiranje (IV+V)	592.662.836	563.101.728	652.023.350	95,01	86,36
Ukupno (A+B)	2.517.180.917	2.373.753.366	2.281.670.399	94,30	104,04

Prihodi i primici su iskazani u iznosu od 1.810.704.884 KM, a u strukturi istih najveće učešće imaju porezni prihodi ostvareni u iznosu od 1.430.922.837 KM (99% u odnosu na plan) i neporezni prihodi 379.684.891 KM (80% u odnosu na plan).

Prihodi od povrata anuiteta od krajnjih korisnika kredita iskazani su u iznosu od 192.444.014 KM. U okviru ovih prihoda je oprihodovano je 50.000.000 KM iz Revolving fonda Projekat EAF SME za "Poboljšanje pristupa malih i srednjih preduzeća finansijskim sredstvima", koji je bio u nadležnosti Fondacije za održivi razvoj Odras Sarajevo, kao kreditna sredstva Svjetske banke - IBRD. Vlada FBiH je kroz Izmjene i dopune Budžeta FBiH za 2016. godinu predložila da se navedeni iznos oprihoduje. Nakon stupanja na snagu Odluke o izmjeni i dopuni Budžeta FBiH za 2016. godinu 09.12.2016. godine sredstva su povučena na jedinstveni račun Trezora sa računa projekta EAF SME otvorenog u Union banci 10.000.000 KM i Privredne banke 40.000.000 KM. Kada je u pitanju prenos sredstva za iste Vlada FBiH nije donijela posebnu odluku, niti je za isto ima saglasnost kreditora. Također ova sredstva u Budžetu su planirana zbirno na poziciji povrata anuiteta. Obzirom da se radi o namjenskim sredstvima, i da za ista ni u budžetu ni u Izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu nije dato obrazloženje, ne može se potvrditi opravdanost ovakvog načina planiranja i korištenja ovih sredstva.

Finansiranje - primljeni krediti i zajmovi iskazani su 563.048.482 KM. Primici od dugoročnog zaduživanja iznose 242.637.101 KM. Najvećim dijelom odnose se na primitke od dugoročnih obveznica (139.912.011 KM), po osnovu zaduženja Federacije BiH za tri izvršene emisije obveznica, i primitke po osnovu Stand by aranžmana sa Međunarodnim monetarnim fondom (102.521.201 KM). Primici od kratkoročnog zaduživanja iskazani su u iznosu od 320.411.381 KM i ostvareni su po osnovu trinaest emisija trezorskih zapisa.

Preporuka:

- **Potrebno je da Ministarstvo finansija osigura saglasnost kreditora za prenesena sredstva iz revolving fonda, u suprotnom izvršiti povrat, kako bi se ista koristila za propisane namjene.**

6.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu, ukupno ostvareni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 2.288.784.801 KM, što je u odnosu na Izmjene i dopune Budžeta FBiH za 2016. godinu od 2.497.180.917 KM manje za 208.396.115 KM ili 8%.

Rashodi, izdaci i finansiranje, sa procentom učešća u ukupnim rashodima prikazani su u sljedećoj tabeli:

u KM

Opis	Izmjene i dopune Budžeta Federacije BiH za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2015. godinu	Index (2/1 x100)	Index (2/3x100)	% učešća
	1	2	3	4	5	6
1. Tekući rashodi	1.520.820.109	1.367.543.075	1.348.308.310	89,92	98,59	59,74
1.1.Plaće i naknade troškova zaposlenih	208.223.706	199.174.205	203.467.239	95,65	102,16	8,7
1.2.Doprinosi poslodavca	22.354.219	21.532.838	21.879.345	96,33	101,61	0,94
1.3.Izdaci za materijal i usluge	92.398.758	79.498.549	71.545.333	86,04	90,00	3,47
1.4.Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.077.496.114	967.810.309	967.452.930	89,82	99,96	42,28
1.5.Izdaci za kamate	120.347.312	99.527.174	83.963.463	82,70	84,36	4,35
2.Tekuća rezerva Vlade FBiH	5.155.000					
3.Kapitalni izdaci	42.557.110	20.816.652	12.205.180	48,91	58,63	0,91
3.1.Nabavka stalnih sredstava	29.497.110	9.449.798	7.050.831	32,04	74,61	0,41
3.2.Kapitalni transferi	13.060.000	11.366.854	5.154.349	87,04	45,35	0,5
4.Izdaci za finansijsku imovinu	16.487.000	13.847.700	15.607.250	83,99	112,71	0,61
4.1.Izdaci za kupovinu dionica	6.187.000	3.447.700	2.207.250	55,72	64,02	0,15
4.2.Ostala domaća pozajmljivanja	10.400.000	10.400.000	13.400.000	100,00	128,85	0,46
5.Otplate dugova	912.061.698	886.577.374	815.728.052	97,21	92,01	38,74
5.1.Vanjski dug	408.783.430	391.070.109	312.500.675	95,67	79,91	17,09
5.2.Domaća pozajmljivanja	340.000.000	339.603.140	377.711.356	99,88	111,22	14,84
5.3.Unutrašnji dug	163.178.268	155.904.125	125.516.021	95,54	80,51	6,81
5.4.Izdate garancije	100.000			0,00		
RASHODI I IZDACI (1+2+3+4+5)	2.497.180.917	2.288.784.801	2.191.849.792	91,65	95,76	100
6.Pokriće ostvarenog deficita	20.000.000			0,00		
UKUPNO (1+2+3+4+5+6)	2.517.180.917	2.288.784.801	2.191.849.792	90,93	95,76	100

6.2.1 Plate i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su 199.174.205 KM, od čega bruto plaće i naknade odnosi 173.836.243 KM i na naknade troškova zaposlenih 25.337.962 KM. U odnosu na prethodnu godinu ovi izdaci su manji za 4.293.034 KM (2,1%).

Plaće i naknade troškova zaposlenih izabranih dužnosnika, nosioca izvršnih funkcija i savjetnika u organima zakonodavne i izvršne vlasti Federacije BiH, državnih službenika i namještenika, zatvorskih policajaca-stražara i službenika sudske policije uređene su Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH⁹. Osnovica za obračun plaća za zaposlene koja se u skladu sa naprijed navedenim Zakonom primjenjivala u revidiranoj godini iznosila je 315 KM. Prema podatku iz Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu, na dan 31.12.2016. godine, u federalnim institucijama radilo je 6.733 zaposlenika, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 166.

Izdaci za neto plaće profesionalnih zastupnika u Parlamentu Federacije BiH iskazani su u iznosu od 4.512.546 KM. Za svakog profesionalnog zastupnika donose se pojedinačna rješenja o ostvarivanju prava na plaće i naknade, u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i odlukama Administrativne komisije o ostvarivanju prava na plaću, naknadu plaće i drugih materijalnih prava izabranih dužnosnika i savjetnika.

U skladu sa članom 6. navedenog Zakona, osnovna plaća se obračunava i iskazuje mjesečno za puno radno vrijeme, prema radnom mjestu i odgovarajućem platnom razredu. Obzirom da profesionalni zastupnici ne obavljaju radne zadatke u sjedištu Parlamenta FBiH, ne vodi se evidencija prisustva na poslu, koja je osnov za obračun plaća i naknada koje nemaju karakter plaća (topli obrok, regres, odvojeni život). Zastupnički dom nije održavao sjednice u junu, avgustu i septembru 2016. godine. Pored plaće, izabrani dužnosnici imaju pravo na stalno mjesečno novčano primanje (paušal) na ime povećanih materijalnih troškova u obavljanju svoje dužnosti, koji ne može biti veće od dvije osnovice za plaću, utvrđene prije donošenja budžeta za fiskalnu godinu, a primjenjuje se od 01.01. za svaku narednu godinu. Visina paušala se utvrđuju zajedničkom odlukom nadležne komisije Parlamenta FBiH, koja može utvrditi i niži iznos. Ovo pravo izabrani dužnosnici mogu ostvariti samo po jednom osnovu, odnosno na jednom nivou zakonodavne vlasti.

⁹ „Službene novine Federacije BiH“ br. 45/10

Prema članu 8. Zakona, iznos paušala umanjuje se za 10% za svako odsustvovanje sa sjednice Parlamenta ili radnog tijela čiji je član. Umanjenje vršilo samo za one izostanke koji su neopravdani. Navedenim članom Zakona, nije propisano da se izostanak može smatrati opravdanim ili neopravdanim, kojom je utvrđeno da „za svako opravdano odsustvo sa sjednica Služba računovodstva ne može vršiti umanjenja“, nije donesena u skladu sa navedenim Zakonom. Ovo posebno ima utjecaja na iskazane izdatke profesionalnih zastupnika, koji u konačnici mogu imati utjecaja na neosnovano povećanje i isplatu istih.

Vezano za prisustvovanje sjednicama radnih tijela, konstatiramo da nije poštovana navedena Odluka Administrativne komisije, kojom su zaduženi predsjednici radnih tijela da svakog mjeseca u Službu računovodstva dostavljaju evidencije prisustva sjednicama radnih tijela, jer se iste nisu dostavljale svakog mjeseca. Zakonom o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH¹⁰ od 17.03.2017. godine, izvršena je izmjena člana 8., prema kojem, iznos paušala umanjuje se za 10% za neopravdano odsustvo sa sjednice doma ili radnog tijela, čiji je član.

U okviru izdataka naknada profesionalnih zastupnika iskazani su: troškovi poslaničkog paušala (neto 627.347 KM), troškovi toplog obroka (262.616 KM), troškovi prevoza u dane vikenda-4 vikenda mjesečno (211.759 KM), naknada za odvojeni život i smještaj ukoliko borave izvan mjesta prebivališta na udaljenosti većoj od 70 km (386.573 KM), regres za godišnji odmor (59.845 KM) i otpremnine i pomoći (105.250 KM).

Izabrani dužnosnici, nosioci izvršnih funkcija i savjetnici, imaju pravo na naknadu troškova ishrane (topli obrok) u visini od 1% prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku. Ova naknada se neće obračunavati za vrijeme odsutnosti s posla po osnovu službenog puta, bolovanja ili godišnjeg odmora. Utvrđeno je da se za dane „opravdanog odsustva“ nije vršilo umanjenje naknade troškova toplog obroka.

Revizijom Sudske policije utvrđena je zakonska neusaglašenost kod povećanja plaća po osnovu minulog rada, obzirom da je Općim kolektivnim ugovorom regulisano da se uvećanje plaće po osnovu minulog rada vrši za svaku godinu radnog staža, a prema Kolektivnom ugovoru za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH i Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, naknade plaća po osnovu minulog rada se uvećavaju za svaku godinu penzionog staža.

Provedenom revizijom budžetskih korisnika utvrđeno je da kod prijema novih uposlenika, u pojedinim ministarstvima se nastavilo s praksom prijema uposlenika koji u skladu sa aktima istih ne ispunjavaju posebne uslove, u dijelu radnog staža i potrebnog iskustva stručnost i znanje za određene poslove. Kod ocjenjivanja državnih službenika i namještenika različito se postupalo: jedni nisu uopšte vršili ocjenu, za jedne se ne može potvrditi da je data ocjena potvrđena relevantnim dokazima, dok jedni ocjenu nisu vršili u propisanom roku.

Kod obračuna i isplate plaća sudija u periodu 2012.-2015. godina osnovna mjesečna plaća nije se godišnje korigovala za procenat povećanja prosječne mjesečne neto plaće u BiH. Sistem za obračun plaća pri Federalnom ministarstvu finansija nije prihvatao povećanja plaća sudija u skladu sa Zakonom o plaćama i drugim naknadama sudija i tužitelja u FBiH, što je dovelo do pokretanja sudskih sporova sudija Vrhovnog suda. U vezi sa navedenim na zahtjev Predsjednika Vrhovnog suda za 2016. godinu izvršena je korekcija plaća, ali samo za 2016. godinu.

Kod ostalih budžetskih korisnika obračun plata i naknada vrši se u skladu sa Zakonskim i drugim propisima i internim aktima.

Ukupno ostvarene naknade troškova zaposlenih ostvarene su u iznosu od 25.337.962 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 74.254 KM. Ove naknade najvećim dijelom se odnose na naknade za: topli obrok (11.666.096 KM), prevoz na posao i sa posla (4.933.845 KM), regres za godišnji odmor (2.806.041 KM), jubilarne nagrade (1.372.559), pomoći u slučaju smrti i teže bolesti (1.346.338 KM), otpremnine za odlazak penziju (1.277.747), odvojeni život od porodice (880.141 KM), zakup stanova (572.440 KM), prevoz u dane vikenda za državne službenike i savjetnike (252.870 KM) i troškovi smještaja (102.175 KM).

U februaru 2016. godine izmjenjena je Uredba o naknadama koje pripadaju članovima Vlade FBiH i njihovim savjetnicima koje nemaju karakter plaća kojom je naknada za odvojeni život od porodice sa 1 KM povećana na 300 KM za ministre i 250 KM za savjetnike, tako da je u revidiranoj godini došlo do povećanja

¹⁰ „Službene novine Federacije BiH“ br. 20/17

ovih izdataka u odnosu na prethodni period. Uredbom o naknadama koje pripadaju članovima Vlade FBiH i njihovim savjetnicima koje nemaju karakter plata¹¹ propisano je pravo na naknadu troškova prevoza do mjesta prebivališta porodice do četiri puta mjesečno, ali istom nije uređen način korištenja navedenog prava koji bi bio osnova za isplatu, što je u narednom periodu potrebno regulisati.

Preporuka:

- **Osigurati dosljednu primjenu člana 6.i člana 8. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH vezano za obračun plaće za profesionalne zastupnike u Parlamentu FBiH.**

6.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 79.498.549 KM, što u odnosu na planirana sredstva od 92.398.758 KM predstavlja izvršenje 86%. Vrsta i struktura navedenih izdataka prikazana je u sljedećoj tabeli:

u KM

Opis	Izmjene i dopune Budžeta Federacije BiH za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2015. godinu	Index (2/1x 100)	Index (2/3x 100)	% učešća
	1	2	3	4	5	6
1. Putni troškovi	2.883.576	2.274.206	2.214.776	78,87	97,39	2,86
2. Izdaci za energiju	6.079.120	5.205.014	5.497.961	85,62	105,63	6,55
3. Izdaci za komunikacije i kom. usluge	5.914.569	5.233.909	5.582.918	88,49	106,67	6,58
4. Nabavka materijala i sitnog inventara	16.038.381	15.064.037	12.818.234	93,92	85,09	18,95
5. Izdaci za usluge prevoza i goriva	3.006.984	1.809.795	2.200.346	60,19	121,58	2,28
6. unajmljivanje imovine i opreme	8.307.151	7.450.615	7.418.886	89,69	99,57	9,37
7. Izdaci za tekuće održavanje	4.442.707	3.747.348	3.858.860	84,35	102,98	4,71
8. Izdaci osiguranja, bankarski i platni pr.	1.992.592	1.431.756	1.353.418	71,85	94,53	1,80
9. Ugovorene druge i posebne usluge	43.733.678	37.281.869	30.599.934	85,25	82,08	46,90
UKUPNO	92.398.758	79.498.549	71.545.333	86,04	90,00	100,00

Putni troškovi iskazani su 2.274.206 KM. Na troškove u zemlji odnosi se 1.475.304 KM, a na troškove u inostranstvu 798.902 KM. Način, postupak ostvarivanja i visinu naknade troškova za službena putovanja regulisan je Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja¹²

Provedenom revizijom kod budžetskih korisnika uočene su određene slabosti kod priznavanja i obračuna troškova putovanja.

Kod obračuna dnevnica za službeni put u inostranstvo pojedini korisnici nisu evidentirali vrijeme prelaska granice. Uz putni nalog nije priložena relevantna dokumentacija koja bi potvrdila opravdanost službenog puta. Kod većeg broja budžetskih korisnika nalozi za službeni put nisu opravdani u predviđenom roku, dok određeni budžetski korisnici isplate akontacija nisu evidentirali. Obzirom na navedeno, ne može se potvrditi da je vrijeme provedeno na službenom putu tačno iskazano, te samim tim ni tačnost obračuna ukupno isplaćenih sredstava po ovom osnovu. Dnevnice i naknade putnih troškova su isplaćivane i saradnicima angažovanim po ugovoru o djelu. Uočeno je različito postupanje po navedenom u dijelu obračuna pripadajućih poreza koje u svim slučajevima nije bilo u skladu da važećim zakonskim i drugim propisima.

Povećanje putnih troškova u inostranstvo nastalo je zbog prisustva sastancima Međunarodnog monetarnog fonda i Svjetske banke u Sjedinjenim Američkim Državama, u Strazburu sa Odjelom za izvršenje presude Evropskog suda za ljudska prava, učešća na radionicama i seminaru u organizaciji Svjetske banke u Beču, prisustvovanjem Fellowship programu u Londonu u organizaciji Britanske ambasade u Sarajevu, pregovorima Projekta „Sanacija šteta nakon poplava i modernizacija cesta u FBiH“ u Londonu itd.

¹¹ „Službene novine Federacije BiH“ br. 87/10,22/11, 45/13 i 09/16

¹² „Službene novine Federacije BiH“ br. 44/16

Preporuka:

- ***Obračun, isplatu i kontrolu troškova službenog putovanja svi budžetski korisnici treba da vrše u skladu sa Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja.***

Izdaci za fiksne, mobilne telefone i internet usluge iskazani su 2.343.447 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 128.947 KM. Tokom revidirane godine na snazi je bio Zaključak Vlade FBiH iz 2015. godine kojim je definisano pravo korištenja službenih telefona i utvrđeni mjesečni iznosi potrošnje za rukovodioce federalnih organa uprave i federalnih upravnih organizacija (do 150 KM) i rukovodeće državne službenike, državne službenike i namještenike (do 50 KM). Ovim Zaključkom nisu obuhvaćeni savjetnici premijera Vlade FBiH i savjetnici ministara, a za članove i sekretara Vlade FBiH upotreba službenog telefona utvrđena je bez ograničenja. Obzirom da su sredstva Budžeta FBiH ograničena, dovodi se u pitanje opravdanost odobravanja troškova službenih telefona bez ograničenja.

Većina budžetskih korisnika je ograničila visinu naknade troškova fiksnih i mobilnih telefona. Uočeno je postupanje suprotno odredbama Odluke o korištenju i ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona, obzirom da su troškovi preko utvrđenog limita isplaćivani su na teret budžetskih sredstava bez obrazloženja razloga nastanka uvećanih troškova. Isto onemogućava i otežava provođenje kontrole opravdanosti ovih troškova, kao i kontrolu visine odobrenih sredstava. Također, ugovorenim paketima usluga sa operaterima stvaraju se veći troškovi od stvarno nastalih, što dovodi u pitanje opravdanost zaključivanja takvih ugovora. Za isplate naknade troškova mobilnih telefona uposlenicima, nije izvršen obračun i uplata poreza i doprinosa u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak.

U okviru izdataka za komunikacije na ime poštanskih usluga utrošeno je 1.511.438 KM. Značajan iznos ovih usluga odnosi se na preporučene pošiljke, rješenja i druga pravna akta i obuhvataju poštanske usluge za redovne poslove ministarstava kao i poštanske usluge vezane za provođenje revizije u oblasti boračko invalidske i socijalne zaštite.

Preporuka:

- ***Potrebno je da Vlada FBiH preispita Zaključak o pravu korištenja službenih telefona u dijelu ograničenja potrošnje i poreznog tretmana isplaćenih naknada uposlenicima.***

Izdaci za gorivo i održavanje i osiguranje vozila iskazani su 2.935.086 KM, od čega se na izdatke za gorivo odnosi 1.546.321 KM, održavanje vozila 990.643 KM i osiguranje vozila 398.121 KM. U odnosu na prethodnu godinu ovi izdaci su manji za 370.047 KM. Uredba o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH i interni pravilnici o upotrebi službenih putničkih automobila nisu se primjenjivali u djelu: popunjavanja putnih naloga na propisanom PN4 obrascu (relacija kretanja, već se koristi termin „loko“, ne upisuje se pređena kilometraža ili se upisuje znatno veći broj km od navedene relacije na putnom nalogu, datum polaska i dolaska, utrošeno gorivo i sl.), nalozima na vozilima nisu usaglašeni sa nalogima za službena putovanja, vođenja evidencije o korištenju službenih vozila nakon završetka radnog vremena kao i parkiranja istih na predviđeno mjesto, korištenja automobila samo za službene svrhe (korištenje vozila u dane vikenda), kontrole potrošnje goriva u skladu sa utvrđenim normativima, kao i kontrole evidencija o preuzimanju vozila (pojedini vozači evidentirani, kao da su u isto vrijeme koristili dva službena vozila).

Preporuka:

- ***Potrebno je da svi budžetski korisnici poštuju odredbe Uredbe o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH, Pravilnika o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila i Pravilnika o obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga.***

Izdaci za unajmljivanje imovine iskazani su u iznosu 7.450.615 KM i na nivou su prethodne godine (7.418.886 KM). Na unajmljivanje prostora i zgrada odnosi se 4.412.710 KM, od čega je po ugovoru o zakupu poslovnih prostora na poziciji Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH iskazano 3.196.129 KM.

Za smještaj federalnih institucija sa sjedištem u Sarajevu zaključeno je devet ugovora o zakupu i iskazano 2.506.376 KM, i to: 1.652.366 KM za smještaj četiri ministarstva i tri druga budžetska korisnika (zakupodavac Unipromet d.d. Sarajevo), 495.654 KM za Vladu FBiH i druge institucije (zakupodavac Socijaldemokratska partija), te 358.356 KM za tri budžetska korisnika na osnovu ugovora sa različitim zakupodavcima.

Na osnovu tri ugovora o zakupu poslovnog prostora za smještaj federalnih institucija sa sjedištem u Mostaru (četiri ministarstva i Porezna uprava) iskazano je ukupno 688.369 KM.

Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH i Vlada FBiH odlučivali su po pojedinačnim zahtjevima za smještaj određenih federalnih institucija, ali za isto nisu imale sistemski pristup, u cilju osiguranju trajnog smještaja federalnih institucija, kako bi se smanjili troškovi zakupa poslovnih prostora i ostvarile uštede u Budžetu FBiH. Iako su pokrenute određene aktivnosti po pitanju smještaja federalnih institucija, isto nije rezultiralo konkretnim rješenjima u 2016. godini. Navedeno potvrđujemo i činjenicom da je Zaključkom Vlade FBiH od 22.09.2016. godine obustavljeno potpisivanje Ugovora o kupoprodaji zgrade Staklena banka u Mostaru, do okončanja postupka za pretvorbu prava korištenja građevinskog zemljišta u pravo vlasništva, koji je podnijela Gospodarska banka dd u likvidaciji. Također Zaključkom Vlade FBiH od 27.01.2017. godine stavljen je van snage Zaključak od 20.04.2016. godine u dijelu: „Vlada je opredijeljena za stvaranje uslova za trajno rješenje smještaja federalnih organa i tijela u Sarajevu kupovinom ili izgradnjom nove zgrade, te će s tim ciljem uputiti javni poziv za dostavu ponuda“. Služba je zadužena da općinama Grada Sarajeva iskaže interes za zemljište koje posjeduju na svojoj teritoriji u cilju sticanja vlasništva Vlade FBiH nad istim, a u svrhu izgradnje zgrade za smještaj federalnih organa i tijela sa sjedištem u Sarajevu.

Na ime unajmljivanja skladišta utrošeno je 1.075.396 KM, a unajmljivanje opreme 1.300.924 KM i unajmljivanje stalnih sredstava u obliku prava (licence) 661.585 KM.

Preporuka:

- ***Potrebno je da Vlada FBiH nastavi aktivnosti na iznalaženju rješenja za trajan i cjelovit smještaj federalnih organa i institucija.***

Naknade za rad u stručnim komisijama i drugim radnim tijelima iskazane su u neto iznosu 1.690.668 KM, što je na nivou prethodne godine (1.709.126 KM). Kao i prethodnih godina isplate se odnose na naknade članovima komisija formiranim u skladu sa Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca Federalnih organa državne službe, koje se isplaćuju iz budžetskih sredstava i naknade članovima komisija koje su formirane u skladu sa posebnim zakonskim propisima i finansiraju iz naplate od fizičkih i pravnih lica. Izvršenim revizijama kod budžetskih korisnika, konstatovana je nedosljedna primjena naprijed navedene Uredbe kod isplate naknade članovima komisije za poslove iz nadležnosti budžetskih korisnika; definisanja i primjene kriterija za utvrđivanje visine naknade članovima radnih tijela i isplate naknade bez prethodno sačinjenog izvještaja kojim se potvrđuje opravdanost urađenog posla i visina isplaćene naknade. Također, ne može se potvrditi opravdanost isplate naknada članovima komisija koji su uposlenici institucija, koji su dužni u toku radnog vremena obavljati poslove i zadatke za koje ostvaruju redovna primanja iz radnog odnosa, a za koje se na osnovu prezentirane dokumentacije, kod dijela korisnika budžeta, nije moglo potvrditi da su poslove u komisijama obavljali van radnog vremena. Obračun navedenih naknada nije imao tretman plaće, kako je propisano odredbama Zakona o porezu na dohodak. Naknade koje poslodavac isplaćuje zaposleniku za angažovanje izvan redovnog radnog vremena za poslove koji imaju karakteristike nesamostalne djelatnosti ili pretežno karakteristike nesamostalne djelatnosti, bilo da se izvršavaju u radno vrijeme ili izvan redovnog radnog vremena, smatraju se oporezivim prihodom po osnovu nesamostalne djelatnosti u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, i oporezuju na način propisan navedenim Zakonom. U skladu sa navedenim oporezuju se i naknade koje poslodavac isplaćuje zaposleniku za njegovo angažovanje u raznim komisijama vezano za radni ciklus.

Preporuka:

- ***Obračun i isplatu naknada za rad radnih tijela vršiti samo ukoliko se ispune uslovi propisani Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodioca federalnih organa državne službe, a pripadajuće poreze i doprinose na naknadu istih obračunavati i plaćati u skladu sa važećim zakonskim propisima.***

Naknade po osnovu ugovora o djelu iskazane su u neto iznosu 2.653.995 KM, što je kao i kod prethodne vrste izdataka na nivou prethodne godine (2.660.180 KM). Revizijom je konstatovano, da je značajan broj korisnika budžeta zaključivao ugovore o djelu za obavljanje poslova i zadataka utvrđenih Pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji, a da za angažovanje izvršilaca za obavljanje navedenih poslova nije provedena

procedura, u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH. Dio organa i institucija je pomenute ugovore sa izvršiocima posla zaključivala u kontinuitetu (sa kraćim prekidima) tokom cijele 2016. godine, a pojedini i tokom više godina. Iz prezentirane dokumentacije nije se mogao potvrditi način utvrđivanja visine naknade, odnosno vrednovanje poslova koji su bili predmet ugovora, kao ni transparentnost izbora osoba za zaključivanje ugovora o djelu. Naglašavamo da su poslovi za koje su zaključivani ugovori većinom poslovi iz redovne nadležnosti revidiranih institucija. Prema obrazloženju nadležnih, razlog za zaključivanje ugovora na ovakav način i u toku cijele godine, je nedostatak potrebnog stručnog kadra i nepopunjenost pojedinih radnih mjesta (manji broj uposlenih u odnosu na prethodnu godinu). Zbog kontinuiteta u radu i neodložnosti obavljanja stručnih poslova, kao i činjenice, bez obzira što su navedeni poslovi utvrđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, isti nisu popunjeni, nadležni u institucijama su bili prinuđeni zaključivati ugovore o djelu, za što je Vlada FBiH svojim zaključcima davala saglasnost, a istovremeno je na snazi „moratorij na zapošljavanje“.

Preporuke:

- **Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti kako bi se ugovori o djelu zaključivali samo za poslove i radne zadatke za koje je u skladu sa zakonskim propisima predviđeno zaključivanje navedenih ugovora, da se isti zaključuju jednokratno, na određeno vrijeme, sa tačno definisanim poslovima koje treba uraditi.**
- **Za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, potrebno je da budžetski korisnici, angažovanje izvršilaca vrše u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH.**

Izdaci za reprezentaciju iskazani su 431.244 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 24.537 KM (6%). Kod određenog broja budžetskih korisnika nije se mogla potvrditi opravdanost nastalih izdataka. Prilikom pravdanja troškova priloženi su računi bez specifikacije izvršene usluge, neovjereni od strane ovlaštene osobe i na istima nije navedeno kojim povodom i za koje namjene je nastao trošak. Obzirom na navedeno, konstatujemo da pojedini budžetski korisnici nisu uspostavili adekvatnu kontrolu ovih troškova, te da nije postupljeno u skladu sa Uredbom o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama. Navedeni nedostaci su konstatovani i prethodne godine.

Preporuka:

- **Potrebno je da svi budžetski korisnici provode odredbe Uredbe o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama i vlastitih internih akata.**

Troškovi provođenja revizije iz oblasti boračko-invalidske zaštite u FBiH iskazani su u iznosu od 2.229.419 KM. U periodu od 2010. godine do 2016. godine na ime ovih izdataka utrošeno je 15.628.065 KM, ali ne može se potvrditi da je od obavljanja iste bilo stvarnih ušteda i pozitivnih efekata u budžetu.

U okviru troškova provođenja revizije iz boračko-invalidske zaštite evidentirani su i putni troškovi, izdaci za gorivo, troškovi održavanja vozila, nabavka auto guma i kancelarijskog materijala, nagrade zaposlenim i nabavka opreme i ugovori o djelu (neto 380.498 KM), tako da isti nisu iskazani na odgovarajućim pozicijama izdataka. Naprijed navedeno je uticalo i na tačnost iskazivanja izdataka za materijal i usluge Ministarstva za pitanje boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata, obzirom da je dio ovih izdataka teretio i izdatke troškova materijala i usluga Ministarstva.

Preporuka:

- **Finansijske promjene odnosno transakcije u budžetu Ministarstva za pitanje boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata potrebno je evidentirati i iskazivati na odgovarajućim kontima u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Kontnim planom.**

Ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata iskazalo je **izdatke za rad Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja** u iznosu od 827.098 KM. Ugovorom o obavljanju poslova medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja u postupku za ostvarivanje prava iz oblasti boračko-invalidske zaštite zaključenim sa Institutom za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja (11.12.2015. godine) predviđeno je da će Institut poslove u prvostepenom, drugostepenom i postupku medicinskog

vještačenja u kućnoj posjeti obaviti u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva. Uvidom u priložene spiskove uz fakture za izvršene poslove medicinskog vještačenja konstatovano je kašnjenje u izvršenju poslova medicinskog vještačenja. Neblagovremeno izvršavanje poslova od strane Instituta i neadekvatno praćenje dinamike po svakom predmetu od strane Ministarstva, odražava se na neosnovano trošenje budžetskih sredstava, obzirom da korisnici za koje se u upravnom rješavanju (treća faza kontrole zakonitosti) utvrdi da su neosnovano ostvarivali prava, koriste budžetska sredstva u toku vremenskog perioda do prestanka prava.

Preporuka:

- **Poduzeti aktivnosti kako bi Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja postupio u skladu sa odredbama zaključenog ugovora o obavljanju poslova medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja u postupku za ostvarivanje prava iz oblasti boračko – invalidske zaštite i ocjene vojnog invaliditeta, u dijelu izvršenja obaveze u ugovorenom roku.**

6.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu 967.810.390 KM. Najznačajnija sredstva tekućih transfera u iznosu od 716.555.132 KM raspodijeljena su putem Ministarstva rada i socijalne politike (407.219.609 KM) i Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata (309.335.523 KM). U ukupno ostvarenim tekućim transferima navedena sredstva učestvuju sa 74%. Putem navedenih ministarstava najvećim dijelom su realizovani transferi čija je raspodjela sredstava utvrđena zakonskim propisima.

U tabelarnom pregledu iskazani su iznosi i procentualno učešće pojedinih tekućih transfera.

u KM

Opis	Izmjene i dopune Budžeta Federacije BiH za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2015. godinu	Index (2/1x100)	Index (2/3x100)
	1	2	3	4	5
Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.077.496.114	967.810.309	967.452.929	89,82	100,04
Tekući transferi drugim nivoima vlade	392.603.232	336.187.064	334.041.978	85,63	100,64
Tekući transferi pojedincima	470.759.800	466.396.265	466.182.422	99,07	100,05
Tekući transferi neprofitnim organizacijama	22.429.205	22.872.243	20.063.538	101,98	114,00
Subvencije javnim preduzećima	37.898.599	35.785.119	53.022.189	94,42	67,49
Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	123.922.327	81.705.747	70.055.391	65,93	116,63
Tekući transferi u inozemstvo	0	1.394.984	1.020.469		136,70
Drugi tekući rashodi (izvršne sudske presude)	29.882.951	23.468.887	23.066.942	78,54	101,74

Obavljenom revizijom tekućih transfera revidiranih budžetskih korisnika ukazujemo na sljedeće:

- 1) proces planiranja i odobravanja sredstava nije se u svim slučajevima odvijao u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH i članom 37. Zakona o izvršavanju budžeta Federacije BiH za 2016. godinu u dijelu utvrđivanja bitnih elemenata programa, koji se odnose na naziv i svrhu programa, kriterije za raspodjelu sredstava, visinu i izvore sredstava, kategoriju korisnika sredstava, te načine i rokove izvještavanja, što je imalo značajne posljedice na način realizacije tekućih transfera, visinu utrošenih sredstava i rezultate, odnosno postignute efekte ulaganja u iste;
- 2) pojedinih lex specialis zakonima utvrđeno je finansiranje određenih oblasti iz Budžeta FBiH u znatno većem iznosu sredstava nego što se ista planiraju i realno mogu izdvojiti iz Budžeta FBiH (zdravstvo - finansiranje federalnog fonda solidarnosti; poljoprivreda - poticaji u biljnoj i animalnoj proizvodnji; subvencije javnim preduzećima, te boračko invalidska zaštita). Članom **105. Zakona o budžetima u FBiH utvrđeno je da u slučaju da su odredbe drugih zakona i propisa u suprotnosti sa navedenim zakonom, primjenjivat će se Zakon o budžetima u FBiH. Navedeni problemi su prisutni već duži niz godina, zbog čega se može zaključiti da nije izvršena adekvatna procjena uticaja pojedinih zakona i propisa na Budžet FBiH, pa bi za iste trebalo pokrenuti izmjene i dopune i uskladiti ih sa Zakonom o budžetima u FBiH;**
- 3) programi utroška sredstava nisu blagovremeno doneseni, što je uticalo na raspodjelu i knjigovodstveno evidentiranje sredstava, te stepen izvršenja budžeta u fiskalnoj godini;
- 4) nije ostvarena potpuna transparentnost u raspodijeli sredstava, obzirom da u najvećem broju slučajeva nisu utvrđeni adekvatni i mjerljivi kriteriji za raspodjelu sredstava, te su se korisnici

- sredstava i iznosi određeni na osnovu subjektivne procjene članova komisije;
- 5) sredstva tekućih transfera se planiraju i odobravaju a da nije utvrđena zakonska obaveza finansiranja istih iz Budžeta FBiH (transferi neprofitnim organizacijama, udruženjima, političkim partijama i drugi);
  - 6) nije uspostavljen adekvatan nadzor i izvještavanje o utrošku transfera na relaciji: korisnici sredstava - nadležna ministarstva - Ministarstvo finansija - Vlada FBiH - Parlament FBiH;
  - 7) nadležni organi i institucije ne vrše procjenu učinaka dodijeljenih transfera;
  - 8) nije uspostavljena baza podataka korisnika tekućih transfera (poljoprivreda, boračko - invalidska zaštita, socijalna zaštita, razvoj, poduzetništvo i obrt i druge oblasti).

Preporuke:

- ***Potrebno je da budžetski korisnici blagovremeno predlože programe utroška sredstava transfera, kako bi se osigurala realizaciji istih u fiskalnoj godini u kojoj su i odobreni.***
- ***Potrebno je da Vlada FBiH u saradnji sa nadležnim resornim ministarstvima pristupi izmjeni zakonskih propisa koji regulišu finansiranje pojedinih oblasti u zdravstvu, poljoprivredi, subvencija javnim preduzećima i boračko – invalidskoj zaštiti.***
- ***Odlukama Vlade FBiH o raspodjeli sredstava tekućih transfera utvrditi mjerljive kriterije, jasno definisati namjenu odobravanja sredstava, utvrditi obavezu izvještavanja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava, te osigurati nadzor nad utroškom ovih sredstava.***
- ***Potrebno je da budžetski korisnici u saradnji sa Vladom FBiH i Ministarstvom finansija poduzmu aktivnosti na preispitivanju opravdanosti finansiranja transfera koji nemaju zakonsku osnovanost, a za transfere koji se odobre programom utroška sredstava potrebno je decidno utvrditi svrhu i način korištenja i izvještavanja o utrošku sredstava u skladu sa članom 57. Zakona o budžetima u FBiH.***

Ministarstvo rada i socijalne politike je realizovalo 402.373.802 KM transfera koji su utvrđeni zakonskim propisima. Transferi u iznosu 4.845.807 KM nemaju zakonski osnov finansiranja, a odnose se na: subvencije troškova električne energije 2.359.807 KM, sufinansiranje rada ustanova socijalne zaštite za zbrinjavanje na nivou FBiH 600.000 KM, organizacije civilnih invalida 530.000 KM, Savez logoraša BiH – Projekat provedbe Odluke MSP 360.000 KM, IDA – istraživačko dokumentacione aktivnosti i zaštita žrtava svjedoka genocida 260.000 KM, Hrvatskoj udruzi logoraša Domovinskog rata u BiH 170.000 KM, implementaciju i uvođenje u prava neratnih invalida 200.000 KM, Ekonomsko socijalno vijeće 171.000 KM, zapošljavanje Roma 90.000 KM, Akcioni plan za provedbu politike zaštite djece bez roditeljskog staranja i porodica pod rizikom od razdvajanja za period 2013-2016 godina 73.000 KM i Dječiju nedjelju 32.000 KM. Za planiranje navedenih sredstava tekućih transfera nema posebnog zakonskog osnova. Također, ističemo da se funkcionisanje centara za socijalni rad finansira iz drugih izvora. **Zbog navedenog nije opravdano planiranje finansiranja ovih transfera iz federalnog budžeta i nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.**

Sredstva za isplatu penzija putem Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje iznose 238.037.489 KM, od čega se na ime verifikacija starog duga po Zakonu o izmirenju obaveza FBiH prema Zavodu PIO odnosi 18.097.987 KM. Obaveza izdvajanja sredstava iz budžeta za refundaciju Zavodu PIO, utvrđena je Zakonom o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica, Zakonom o pravima boraca i članova njihovih porodica, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (član 94. i 139.), Zakonom o službi u Vojsci FBiH i Zakonom o prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca odbrambeno - oslobodilačkog rata. Revizijom je utvrđeno da kod pojedinih korisnika nije unesen jedinstveni matični broj građana, te da nisu uspostavljene odgovarajuće evidencije korisnika penzija koji imaju pravo na penzije po povoljnijim uslovima, zbog čega nije uspostavljena adekvatna kontrola i praćenje ostvarivanja utvrđenih prava. Nije izvršeno usaglašavanje međusobnih obaveza i potraživanja između Zavoda PIO i Ministarstva, obzirom da je Ministarstvo, zaprimljeni Izvod otvorenih stavki na dan 31.12.2016. godine koji glasi na 115.493.229 KM, osporilo za 33.529.528 KM.

U skladu sa Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom i izmjenama i dopunama istog, navedeno ministarstvo iskazalo je transfer za lica sa invaliditetom – neratni invalidi (137.693.907 KM) i transfer za civilne žrtve rata (25.978.218 KM). Naknada za lica sa invaliditetom

(neratni invalidi) utvrđuje se rješenjem Ministarstva, dok se sredstva za civilne žrtve rata uplaćuju na račune kantona i realizuju na osnovu rješenja općinskog organa – Centra za socijalni rad. U postupku revizije utvrđeno je da dolazi do neosnovanih isplata navedenih naknada, obzirom da se za smrt korisnika prava često sazna nakon izvršene isplate, te da općinske službe ne poštuju Uputstvo o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i o načinu vođenja evidencija o korisnicima prava, jer se sve promjene od uticaja na ostvarivanje prava korisnika ne evidentiraju u bazi podataka, niti se u propisanom roku dostavljaju nadležnim kantonalnim organima.

Po osnovu više isplaćenih naknada za lica sa invaliditetom (neratni invalidi) Ministarstvo je u 2016. godini izvršilo povrat 140.549 KM, od čega za 27.740 KM ima obavezu ponovne isplate korisnicima prava. Potraživanja koja se nisu mogla naplatiti, za 383 korisnika prava, u iznosu od 580.589 KM evidentirana su na poziciji ostala potraživanja i za ista nisu poduzete zakonom utvrđene aktivnosti u cilju povrata sredstava.

Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata je na ime invalidnina realizovalo 288.393.109 KM, za dobitnike ratnih priznanja 15.528.257 KM i ostali transferi 5.414.157 KM. Transfer za invalidnine regulisan je Zakonom o pravima boraca i članova njihovih porodica. Za određivanje mjesečnih novčanih naknada korisnika boračko-invalidske zaštite u FBiH (invalidnine) Vlada FBiH utvrđuje osnovicu i koeficijent za obračun i isplatu novčanih naknada. Obračun lične i porodične invalidnine je u nadležnosti općinskih organa i isti se putem kantonalnih organa dostavlja Ministarstvu, koje nakon provedene kontrole vrši isplatu. Podaci o broju korisnika i isplaćenim sredstvima u evidenciji Ministarstva i zahtjevi određenih kantona, za isti period nisu identični, obično je veći iznos i broj korisnika po zahtjevima kantona. Razlike nastaju kao rezultat donesenih uvjerenja o obustavi isplate ili rješenja o prestanku prava (koja su u nadležnosti Odsjeka za pitanja vojne evidencije iz oblasti vojne obaveze, odnosno Grupe za pitanja evidencije iz oblasti vojne obaveze, na osnovu zahtjeva revizorskih timova i Sektora za upravno rješavanje), obzirom da se navedena uvjerenja ne dostavljaju korisniku niti nadležnoj općinskoj službi, dok pojedine općinske službe za boračko – invalidsku zaštitu ne postupaju po dostavljenim im rješenjima o prestanku prava. Kao i prethodnih godina, na likvidacionim kartonima korisnika prava po osnovu Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica i Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja nisu evidentirane obaveze za neisplaćene invalidnine. Iskazan je samo obračunati iznos, a ne i podaci o izvršenim isplatama i preostalim obavezama za isplatu, te evidencije ne odražavaju stvarno stanje obračunatih i isplaćenih naknada. Zbog navedenog je onemogućena adekvatna kontrola obračunatih i isplaćenih naknada iskazanih u Glavnoj knjizi Trezora, jer podaci nisu uporedivi sa pomoćnim evidencijama Ministarstva.

Pomoć u liječenju boraca iznosi 1.500.000 KM i pomoć u zapošljavanju boračkih kategorija putem boračkih zadruga 1.300.000 KM. Pojedini kriteriji za raspodjelu sredstava navedenih transfera nisu bili jasni i mjerljivi, a samim tim nisu niti primjenjivi, iako su isti korišteni kao osnov za vrednovanje zahtjeva i utvrđivanje visine dodijeljenih sredstava. Također, obzirom da nije izvršen nadzor nad transferom za pomoć u zapošljavanju, nisu ni utvrđeni efekti uloženi sredstava (broj novozaposlenih).

Transferi neprofitnim organizacijama – udruženjima proisteklim iz posljednjeg odbrambeno - oslobodilačkog rata (460.000 KM) i za obilježavanje značajnih datuma (300.000 KM) realizovani su po programu utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava i objavljenog javnog poziva. Konstatovano je da bodovi nisu u svim slučajevima dodijeljeni na osnovu relevantne dokumentacije i da sredstava za raspodjelu korisnicima nisu utvrđeni na osnovu dosljedne primjene utvrđenih kriterija. Raspodjela sredstava transfera nije izvršena transparentno, objektivno i bez subjektivne ocjene članova komisije.

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva iskazalo je 70.411.232 KM tekućih transfera koji se odnose na poticaje za poljoprivredu (67.764.197 KM), poticaj za veterinarstvo (2.447.660 KM), druge tekuće rashode (182.206 KM) i transfer pojedincima (17.169 KM).

U postupku revizije transfera za model poticanja proizvodnje (biljna i animalna proizvodnja) utvrđeno je da je Ministarstvo prilikom izrade i izvršenja Programa utroška sredstava poticaji za poljoprivredu za 2016. godinu odobravalo sredstva, iako su ukupni zahtjevi za podršku unutar modela proizvodnji i modela kapitalnih ulaganja premašili predviđeni iznos, odnosno bili veći od iznosa utvrđenog u Programu podrški. Navedeno nije u skladu članom 10. Zakona o novčanim podrškama. Ministarstvo kontinuirano stvara veće obaveze od Budžetom odobrenih sredstava, što je posljedica dugogodišnjih obračuna poticaja bez realnih

podloga i neodgovarajućih i neprimjerenih cijena utvrđenih Programom u proizvodnjama, na osnovu zahtijeva klijenata za koje je od strane nadležnih kantonalnih ministarstava izvršen obračun proizvodnje i dostavljen Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva na isplatu. Također, cijene u Programu nisu usaglašene sa Planom proizvodnje i raspoloživim sredstvima Budžeta kako bi se izbjeglo stvaranje obaveza iznad visine odobrenog Budžeta za tekuću godinu i kontinuirano prenošenje obaveza iz jednog perioda u naredni.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju na osnovu koje ministarstvo subvencionira veterinarske organizacije i veterinarske dijagnostičke ustanove konstatovano je da u pojedinim predmetima nije prezentirana dokumentacija (pomoćna evidencija o tačnom broju grla obuhvaćenih dijagnostičkim ispitivanjem) na osnovu koje bi potvrdio tačan broj za koje je Ministarstvo izdalo Rješenja o odobravanju izdvajanja sredstava iz Budžeta FBiH. Obzirom da nema pisanog traga prema izvaji nadležnih tačan broj grla usaglašava se sa veterinarskim organizacijama telefonskim putem i nakon čega veterinarske organizacije ispostavljaju fakturu i fiskalni račun ministarstvu, bez odgovarajuće papratne dokumentacije i adekvatne pisane korespondencije. Zbog navedenog, smatramo da nije uspostavljena adekvatna komunikacija između ministarstva i korisnika transfera u vidu pisanih i pomoćnih evidencija za transparentno i tačno prikazano stanje grla na kojima se vrše dijagnostička ispitivanja.

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva nije vršilo suštinsku kontrolu dokumentacije kod unosa obaveza za novčane podrške, u Glavnu knjigu Trezora, niti su donesene procedure za adekvatnu kontrolu i nadzor nad procesom raspodjele novčanih podrški – tekućih transfera, što je značajno uticalo na evidentiranje i iskazivanje ukupnih obaveza na nivou Budžeta FBiH.

Ministarstvo finansija iskazalo je 33.649.883 KM tekućih transfera koji se odnose na transfere drugim nivoima vlasti 17.065.309 KM, druge tekuće rashode 11.494.585 KM i transfere neprofitnim organizacijama 5.089.989 KM.

Tekući transferi drugim nivoima Vlasti i Fondovima – Kantoni i Općine realizovani su na osnovu odluka Vlade FBiH o utvrđivanju kriterija raspodjele sredstava i odlukama o raspodjeli sredstava. Kantonima je namijenjeno 8.600.000 KM, a općinama 7.400.000 KM. Iz sredstava za općine 950.000 KM dodijeljeno je UNDP-u za BiH, za realizacije Sporazuma o preuzimanju obaveza Fonda za pomoć nastradalim područjima od prirodne nesreće na teritoriji FBiH.

Provedenom revizijom utvrđeno je da se ne može potvrditi raspodjela sredstava kantonima (8.600.000 KM), obzirom da se nisu primjenjivali Odlukom utvrđeni kriteriji raspodjele, dok za raspodjelu sredstava općinama i gradovima (6.450.000 KM) nisu ni utvrđeni kriteriji i parametri dodjele istih. Odlukama je propisano da se sredstva dodjeljuju na ime sufinansiranja u projektima i na ime finansijske pomoći kantonima i općinama, a da prethodno nije utvrđeno o kojim se projektima radi i koji vid finansijske pomoći se pruža, odnosno nije utvrđena konkretna namjena sredstava. Nije objavljen poziv za dostavljanje aplikacija i potrebne dokumentacije za vrednovanje istih, niti je isto propisano Odlukom. Obzirom na navedeno, a kako su odlukama Vlade FBiH unaprijed utvrđeni korisnici sredstava i iznosi koji će se istim dodijeliti, ne može se potvrditi utvrđena namjena, način realizacije i transparentnost raspodjele sredstava transfera.

Ministarstvo zdravstva je tekuće transfere iskazalo u iznosu od 33.384.887 KM, od čega je Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH doznačeno 31.933.035 KM (za finansiranje Federalnog Fonda solidarnosti 26.000.000 KM, sufinansiranje troškova liječenja povratnika u RS 2.000.000 KM i pokriće dijela gubitka iz 2011. godine 3.933.035 KM), Zavodu za transfuzijsku medicinu FBiH (1.125.000 KM) i Agenciji za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH – AKAZ (300.000 KM).

Kao i prethodnih godina planiranje i pripremanje prijedloga programa utroška sredstava tekućih transfera, prosljeđeni su u proceduru usvajanja bez analiza dostavljenih zahtijeva i utvrđivanja stvarnih i relanih iznosa potrebnih za realizaciju određenih programa. Navedeno potvrđuje i činjenica da se isti već duži niz godina planiraju u identičnim iznosima, što dovodi u pitanje realnost i opravdanost traženih iznosa.

Zakonom o zdravstvenom osiguranju i Odlukom Vlade FBiH o izdvajanju sredstava u Fond solidarnosti FBiH utvrđeno je da će se 10,2% od ukupnih prihoda ostvarenih po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje izdvajati iz Budžeta FBiH na propisani račun za potrebe Zavoda. Budžetom FBiH za 2016. godinu odobreno 26.000.000 KM, koliko je iskazano i u budžetskom zahtjevu, koji je sačinjen na osnovu

Instrukcije Ministarstva finansija na usaglašen prijedlog Ministarstva zdravstva i Zavoda. Problem finansiranja federalnog Fonda solidarnosti je evidentan već duži niz godina. Ministarstvo zdravstva je u prethodnom periodu pokrenulo izmjene Zakona o zdravstvenom osiguranju, u kome je predviđeno i finansiranje federalnog Fonda solidarnosti, ali je isti vraćen iz parlamentarne procedure.

Kada je u pitanju nadzor nad namjenskim utroškom sredstava odobrenih Zavodu za transfuzijsku medicinu FBiH i Agenciji za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu FBiH – AKAZ (1.425.000 KM), ne može se potvrditi da je uspostavljen adekvatan nadzor u dijelu doznačenih sredstva, koja se odnose na plaće i naknade zaposlenih u AKAZ-u, što dovodi u pitanje opravdanost finansiranja istih.

Ministarstvo energije, rudarstva i industrije iskazalo je 10.702.452 KM tekućih transfera - Subvencije javnim preduzećima. Najznačajniji su taksa Operatoru – Terminalima FBiH za uspostavu rezervi naftnih derivata u iznosu od 9.107.079 KM i Energoinvestu za izmirenje duga Ruskoj Federaciji od 1.433.233 KM,

Zakonom o naftnim derivatima u FBiH propisana je **taksa za uspostavu rezervi naftnih derivata**, koja je namjenski prihod Operatora – Terminali FBiH. Namjena utroška prikupljenih sredstava je definisana Odlukom Vlade FBiH o načinu namjenskog utroška sredstava ostvarenih po osnovu takse za uspostavu rezervi naftnih derivata za razdoblje 2014 – 2018. godine. Planom namjenskog utroška takse predviđeno je da se za 2014. godinu 100%, za 2015. godinu 44,98%, a za 2016. godinu 40% realizuju za troškove rada Operatora, dok se preostali prihodi koriste za nabavku rezervi naftnih derivata, nabavku i izgradnju novih skladišta i osiguranje tehničko-tehnološke ispravnosti postojećih skladišnih kapaciteta. Ministarstvo je Rješenjem o proceduri prenosa raspoloživih sredstava, predvidjelo da se prikupljena sredstva doznačavaju mjesečno kroz dva naloga u omjerima 43,48% i 56,52%, shodno utvrđenoj namjeni sredstava.

Komisija za kontrolu namjenskog utroška sredstava je 30.09.2016. godine sačinila Izvještaj o provedenom nadzoru kod Operatora- Terminali FBiH za 2015. godinu, dok izvještaj za 2016. godinu do okončanja revizije nije urađen. Operator je 29.12.2016. godine dostavio Informaciju o poslovanju za razdoblje 10.07.2014. do 21.12.2016. godine, a 24.01.2017. godine na traženje Ministarstva dopunu iste, ali bez izvještaja o namjenskom utrošku sredstava doznačenih u 2016. godini. U cijelom izvještajnom periodu pored troškova rada Operatora od 8.554.083 KM utrošeno je samo 290.330 KM u 2015. godini i 551.325 KM u 2016. godini u osiguranje tehničko-tehnološke ispravnosti postrojenja i skladišta, dok su preostala neutrošena sredstva deponovana na žiro računima.

Kako Operator ne raspolaže tehničkim preduslovima za skladištenje rezervi naftnih derivata, tako nema niti mogućnosti nabavke istih, što je bila i osnovna namjera prilikom usvajanja Zakona o naftnim derivatima u FBiH. Obzirom da se prikupljena sredstva ne realizuju za definisanu namjenu, već stoje neiskorištena na žiro računima, po tom osnovu Operator – Terminali Federacije nepotrebno plaća porez na dobit.

Ministarstvo prometa i komunikacija iskazalo je 23.369.445 KM od čega se na JP „Željeznice FBiH“ odnosi 21.340.000 KM, Bosansko-hercegovačku željezničku javnu korporaciju (BHŽJK) 660.000 KM i subvencije javnim preduzećima JP „Međunarodna zračna luka-aerodrom Mostar“ d.o.o. i JP „Međunarodni aerodrom Tuzla“ u ukupnom iznosu od 860.000 KM.

Ministarstvo nije ostvarilo potpun i adekvatan nadzor nad utroškom transfera javnim preduzećima i nije osiguralo kvartalno izvještavanje propisano Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2016. godinu.

Ugovor za finansiranje poslova održavanja željezničke infrastrukture nije potpisan od strane preduzeća Željeznice FBiH jer su isti u Planu finansijskih sredstava iskazali 64.199.219 KM prihoda iz Budžeta FBiH. Navedeni finansijski plan nije odobrilo Ministarstva finansija iz razloga jer u velikoj mjeri prevazilazi mogućnosti Budžeta FBiH. Preduzeće Željeznice FBiH u kontinuitetu posluje s gubitkom, što je dovelo do značajnog smanjenja kapitala i njegove potpune nesolventnosti i nelikvidnosti.

Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica tekuće transfere je iskazalo u iznosu od 21.723.343 KM od čega se za pomoć raseljenim licima i povratnicima (pojedincima) odnosi 21.582.931 KM.

Transferi raseljenim licima i povratnicima se već kontinuirano, duži niz godina realizuju, na osnovu programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele, u različite vidove pomoći raseljenim licima i povratnicima, a da Ministarstvo još uvijek nije uspostavilo bazu podataka krajnjih korisnika i dodijeljenih sredstava transfera. Centralizovana baza podataka krajnjih korisnika i dodijeljenih sredstava po različitim vrstama pomoći raseljenim licima i povratnicima omogućila bi uvid u brojno stanje lica kojima su više puta

dodijeljena sredstva tekućih transfera, odnosno lica koja nikada nisu ostvarila svoje pravo. Zbog navedenog ne može se potvrditi da je raspodjela sredstava izvršena transparentno i u skladu sa stvarnim potrebama lica koja imaju pravo da koriste sredstva transfera ovog Ministarstva. Također, prilikom sačinjavanja programa utroška sredstava transfera potrebno je obratiti pažnju na preklapanje nadležnosti ostalih ministarstava koja također odobravaju transfere fizičkim licima.

Ministarstvo kulture i sporta transfere je iskazalo u iznosu od 8.702.219 KM i isti se najvećim dijelom odnose na transfere za: oblast kulture i sporta, mladih, udruženja građana, kulturno – graditeljskog nasljeđa i institucija nauke i kulture od značaja za FBiH (5.322.000 KM); kulturna društva Preporod, Napredak, Prosvjetu i Benevalenciju (180.000 KM); fondacije (3.098.000 KM).

Ministarstvo nije blagovremeno poduzimalo aktivnosti na pripremi, usvajanju i realizaciji programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele tekućih transfera i isti su realizovali na teret budžeta naredne godine. Odlukom, Programom i javnim pozivom definisano je da će se iz sredstava transfera podržati sportske i kulturne institucije, organizacije, asocijacije i udruženja u oblasti sporta i kulture, kao i organizacije i djelatnosti vezane za mlade i fondacije. Iako su kriteriji i potkriteriji za dodjelu sredstva krajnjim korisnici unaprijedni u odnosu na prethodni period, isti u pojedinim segmentima nisu razrađeni, da bi se mogla potvrditi transparentnost i objektivnost datih bodova, niti je propisana relevantna dokumentacija kojom bi se potvrdio dodijeljeni broj bodova po pojedinom kriteriju, a koji je iskazan u obrascu za bodovanje.

Iz razloga kašnjenja u proceduri dodjele sredstava, transfer fondacijama (kinematografija; izdavaštvo; biblioteka djelatnost i muzička, scenska i likovna djelatnost) doznačen je tek na kraju godine, u periodu oktobar 2016 – januar 2017. godine, što je uticalo na pravovremenost i efikasnost korištenja sredstava od strane krajnjih korisnika, dostavljanje izvještaja i provođenje nadzora nad namjenskim utroškom sredstava.

Izvještaji o radu komisija za nadzor nad namjenskim utroškom sredstava sadrže samo statističke pokazatelje, bez navođenja najznačajnijih opažanja uočenih prilikom pregleda i analize dostavljenih izvještaja, konkretnih primjedbi i davanja sugestija (preporuka) za poboljšanje rada u narednom periodu. Uvidom u pomoćnu evidenciju utvrđeno je da značajan broj krajnjih korisnika po osnovu priređivanja igara na sreću (2014. – 2016.) i po osnovu tekućih transfera (2013. – 2015. godine) nije dostavio izvještaje o pravdanju sredstava u ukupnom iznosu od 1.766.466 KM. „Uputstvom za finansijsko implementiranje i izvještavanje“ odnosno „Obrascem finansijskog izvještaja“ koji je sastavni dio istog, nije propisana obaveza dostavljanja specifikacije i kopija računa, što onemogućava provođenje adekvatnog nadzora dijela doznačenih sredstava. Komisija nema internu proceduru, odnosno metodologiju o načinu obavljanja nadzora, a kontrolu namjenskog utroška sredstava vršila na osnovu dostavljenih izvještaja korisnika transfera, bez fizičkog uvida na terenu.

Ministarstvo obrazovanja i nauke iskazalo je tekuće transfere 7.045.222 KM od čega se na neprofitne organizacije odnosi 3.797.567 KM, niže nivoe vlasti 3.101.328 KM.

Navedeni transferi su raspodijeljeni za: finansiranje studentskog standarda (149.479 KM), obrazovanje (1.857.280 KM), implementaciju bolonjskog procesa (1.094.569 KM), nauke od značaja za FBiH (1.497.633 KM), razvoj institucija nauke i podsticaj naučno istraživačkog rada od značaja za FBiH (849.998 KM), razvoj institucija nauke i kulture od značaja za BiH (1.099.936 KM) i fond za studentske zajmove (300.000 KM).

Kao i u prethodnim godinama, sufinansiranje institucija nauke i kulture od značaja za BiH izvršeno je bez prethodno definisanih kriterija za utvrđene korisnika i visine planiranih sredstava. Zakonski osnov za planiranje sredstava za finansiranje institucije od značaja za BiH (Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH, Zemaljski muzej BiH i Biblioteka za slijepa i slabovidna lica u BiH) ne postoji jer nije riješeno vlasničko pitanje i pitanje finansiranja ovih institucija.

Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta iskazalo je 12.992.881 KM. Najznačajnijim dijelom iskazan je transfer za finansiranje prvog zapošljavanja i samozapošljavanja realizovan je u iznosu od 8.036.390 KM, subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima 3.456.000 KM, općinama i gradovima 1.000.000 KM.

Tekući transfer općinama i gradovima za „Izgradnju poduzetničkih zona“ izvršen je na osnovu Sporazuma između Ministarstva i UNDP-a i objavljenog javnog poziva. Revizijom je utvrđeno da svi postojeći kriteriji nisu jasno definisani i da se ispunjenost određenih kriterija boduje na osnovu slobodne procjene komisije (kvalitet i logika projekta, trend rasta MSP u zadnje 3 godine). Zbog navedenog ne može se potvrditi opravdanost i

transparentnost raspodjele sredstava, posebno kada se ima u vidu da se raspodjela sredstava ovog transfera vrši od 2005. godine, te da 26 općina sa područja Federacije u periodu 2005-2016 godine nije dobilo sredstva iz ovog transfera, dok je pojedinim općinama odobreno preko 500.000 KM. Također, iz prezentiranih podataka može se zaključiti da u pojedinim općinama, odnosno poduzetničkim zonama nije ostvareno planirano povećanje broja malih i srednjih preduzeća (MSP-a), kao ni povećanje broja zaposlenih. Zbog navedenog, ne može se potvrditi da su ostvareni efekti dugogodišnje raspodjele sredstava ovog transfera.

Ministarstvo pravde iskazalo je 4.188.148 KM, od čega je za političke stranke i koalicije odobreno 3.600.000 KM, a Federalnoj agenciji za upravljanje oduzetom imovinom 500.000 KM.

Za političke stranke i koalicije Vlada FBiH nije utvrđena svrha korištenja sredstava, niti je predviđeno izvještavanje korisnika sredstava, nego samo izvještavanje Ministarstva prema Ministarstvu finansija. Programom je utvrđeno da kontrolu namjenskog utroška sredstava na osnovu izvještaja od strane političkih stranaka i koalicija vrši Ministarstvo finansija, putem budžetske inspekcije, koja u istom još uvijek nije uspostavljena. Prema prezentiranim podacima pet političkih stranaka i koalicija nije dostavio detaljan izvještaj o utrošenim sredstvima. **Obzirom na navedeno može se zaključiti da nisu poštovane odredbe člana 37. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2016. godinu i člana 57. Zakona o budžetima FBiH. Posebno ističemo da osim Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2016. godinu, finansiranje političkih partija nema zakonski osnov, niti je raspodjela sredstava ovog transfera u nadležnosti Ministarstva pravde.**

Federalna agencija za upravljanje oduzetom imovinom osnovana je Zakonom o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom iz 2014. godine. Svakih šest mjeseci Direktor Agencije je dužan Vladi FBiH podnijeti izvještaj o radu i finansijsko - materijalnom poslovanju, koja isti dostavlja Parlamentu BiH na usvajanje. U slučaju da se Izvještaj ne usvoji, Vlada FBiH pokreće postupak za razrješenje direktora. Obzirom da su sredstva transfera odobrena sa pozicije Ministarstva, a da se Izvještaj o radu dostavlja Vladi FBiH, onemogućen je nadzor nad utroškom doznačenih sredstava. Navedenoj Agenciji se već drugu godinu odobravaju sredstva iz federalnog budžeta, iako nije počela sa obavljanjem poslova utvrđenih Zakonom o osnivanju iste. Navedenim Zakonom je takođe utvrđeno da će Vlada FBiH, na prijedlog federalnog ministra pravde posebnim pravilnikom propisati postupak prodaje, najma, čuvanja i održavanja oduzete imovine, ali isti ni do okončanja revizije nije donesen. **Zbog naprijed navedenog sredstva nisu planirana i utrošena na opravdan i transparentan način, niti je posebnim aktom utvrđena namjena sredstava.**

Ministarstvo prostornog uređenja iskazalo je 5.832.118 KM, a najznačajnija su sredstva za izmirenje obaveza Fonda za sanaciju šteta od poplava 4.000.000 KM, sanaciju šteta nastalih usljed poplava i klizišta 900.000 KM i utopljanje zgrada radi uštede energije 800.000 KM.

Za sanaciju šteta nastalih usljed poplava i klizišta realizovano je 900.000 KM. Za 730.808 KM donesene su odluke o raspodjeli sredstava i zaključeni ugovori o sufinansiranju projekata. Konstatovano je da nisu doneseni mjerljivi potkriteriji za bodovanje i rangiranje projekata, te da je ocjena po određenim potkriterijima izvršena po osnovu subjektivne procjene članova komisije, bez jasno utvrđenog potkriterija.

Za projekat utopljanja zgrada radi uštede energije realizovano je 800.000 KM. Uvidom u Zapisnik sa prijedlogom najbolje rangiranih ponuda i bodovnu listu, utvrđeno je da dati prijedlog 13 najbolje rangiranih projekata ne odgovara najbolje rangiranim projektima u bodovnoj listi. Naime u 13 prvoplasiranih izvršeni su projekti koji su bili rangirani kao 14-ti ili 16-ti.

Od ukupno 379.192 KM interventnih sredstava po osnovu tekućih transfera za sanaciju šteta usljed poplava i klizišta (169.192 KM) i transfera za Projekat utopljanja (22.000 KM) nije izvršena primjenom kriterija utvrđenih Odlukom o usvajanju programa i kriterija raspodjele sredstava. Također, nema zakonskog osnova za planiranje interventnih sredstava u okviru programa utroška sredstava tekućih transfera.

Obzirom na naprijed navedeno, konstatovano je da utvrđeni kriteriji za raspodjelu sredstava tekućih transfera za sanaciju šteta nastalih usljed poplava i klizišta i utopljanje zgrada radi uštede energije, nisu dovoljno razrađeni i mjerljivi za objektivno vrednovanje, rangiranje i odabir projekata. Raspodjela interventnih sredstava nije u svim slučajevima (191.192 KM) izvršena primjenom općih i posebnih kriterija definisanih Odlukom o usvajanju programa i kriterija raspodjele sredstava i Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2016. godinu, niti su u svim slučajevima poštovane odredbe zaključenih ugovora o sufinansiranju projekata. Također, nije uspostavljen odgovarajući nadzor nad utroškom sredstava.

Ministarstvo okoliša i turizma je na osnovu programa utroška sredstava realizovalo transfere u iznosu od 4.879.328 KM. Najznačajniji transferi odnose se na zaštitu okoliša (2.000.000 KM), razvoj turizma (1.989.096 KM), subvenciju Nacionalnom parku Una (500.000 KM), i sanaciju donjeg toka rijeke Trebižat – slapovi Kravice i Koćuše (300.000 KM). Transferi su realizovani kroz projekte sufinansiranja zatvaranja tehnički neuređenih općinskih deponija, unapređenje rada regionalnih centara za upravljanje komunalnim otpadom i/ili tehničko unapređenje infrastrukture i postrojenja za upravljanje komunalnim otpadom na području FBiH, podrške boljem funkcionisanju upravljanja uspostavljenim zaštićenim područjima u FBiH i provedbu Akcionog plana Strategije turizma FBiH. Iako su sredstva realizovana putem Javnog poziva sa utvrđenim uslovima i kriterijima, koje moraju ispunjavati podnosioci zahtjeva, kod bodovanja nije tražena relevantna dokumentacija, što je uticalo na ukupan broj bodova i iznos dodijeljenih sredstava.

Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava nije uspostavljen u skladu sa Programima utroška, obzirom da se veći dio sredstava transfera odobrenih u prethodnoj godini isplaćuje na teret sredstava Budžeta naredne godine. Nisu poduzimane adekvatne aktivnosti utvrđene programima i zaključenim ugovorima u smislu neposrednog nadzora nad korištenjem sredstava za turizam, predlaganja i poduzimanja zakonom predviđenih mjera i aktivnosti za korisnike koji nisu opravdali ili nenamjenski utrošili sredstva.

6.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su 11.366.855 KM, a realizovani su putem Ministarstva prometa i komunikacija (3.140.000 KM kao subvencije javnim preduzećima Zračna luka-aerodrom Mostar i Aerodrom Tuzla), Ministarstva energije, rudarstva i industrije (2.998.000 KM za finansiranje razvojnih projekata javnih preduzeća iz oblasti namjenske industrije), Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata (1.984.000 KM za nabavku 80 putničkih automobila za potrebe ratnih vojnih invalida 100% prve grupe), Ministarstva rada i socijalne politike (1.646.716 KM Ustanovama za zbrinjavanje na nivou FBiH), Ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica (1.498.139 KM za obnovu i izgradnju putne, vodovodne i kanalizacione infrastrukture, za objekte vjerskog, sakralnog, obrazovnog, sportskog i kulturnog karaktera i drugih objekata od značaja za širu društvenu zajednicu, te za izgradnju infrastrukture za privredni razvoj) i Ministarstva prostornog uređenja (100.000 KM za sufinansiranje kantonalnih i lokalnih zajednica u cilju zaštite nacionalnih spomenika).

Provedenom revizijom utvrđeno je slijedeće:

Ministarstvo prometa i komunikacija nije ostvarilo potpun i adekvatan nadzor nad utroškom sredstava transfera javnim preduzećima i nije osiguralo kvartalno izvještavanje propisano Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2016. godinu.

Ministarstvo energije, rudarstva i industrije je tek krajem avgusta 2016. godine, kada je usvojen program utroška sredstava, započelo proceduru odabira korisnika sredstava transfera, zbog čega se ne može potvrditi da su odobrena sredstva i realizirana za predviđene namjene.

Ministarstvo rada i socijalne politike odobrilo je 1.004.000 KM, po Programu za poboljšanje postojećih prostornih uslova i uspostavljanje stambenih zajednica kao oblika organizovanog stanovanja uz podršku, JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić (326.000 KM), JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Drin (250.000 KM), JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići (240.000 KM), JU Zavod za vaspitanje muške djece i omladine Sarajevo (138.000 KM) i Ustanovi iz djelokruga socijalne zaštite Ljubuški (50.000 KM). Po Programu nabavka roba s ciljem opremanja prostora Ustanove iz djelokruga socijalne zaštite Ljubuški realizovano je 642.716 KM od čega se 356.325 KM odnosi na nabavku namještaja a 286.391 KM na nabavku medicinske opreme. Obzirom da važećim zakonskim propisima, koji regulišu oblast socijalne zaštite, nije utvrđena obaveza finansiranja rada ustanova socijalne zaštite i kapitalna ulaganja u iste, ne može se potvrditi osnovanost i opravdanost kontinuiranog izdvajanja sredstava za navedene namjene.

Ministarstva prostornog uređenja nije utvrdilo mjerljive i dovoljno razrađene kriterije za bodovanje i odabir korisnika sredstava transfera i nije definisalo dokumentaciju kojom se dokazuje ispunjavanje posebnih kriterija iz Javnog poziva, niti je u svim slučajevima ispoštovalo odredbe ugovora o sufinansiranju projekata.

Zbog naprijed navedenog, ne može se potvrditi da je raspodjela sredstava kapitalnih transfera izvršena u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2016. godinu, usvojenim programima utroška

sredstava i jasnim i mjerljivim kriterijima za raspodjelu sredstava transfera.

6.2.5 Interventna sredstva ili sredstva rezerve

Budžetski korisnici programima utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera planiraju interventna sredstva ili sredstva rezerve. U najvećem broju slučajeva raspodjela ovih sredstava vrši se bez upotrebe kriterija za raspodjelu i prijave potencijalnih korisnika na javni poziv, zbog čega se ne može potvrditi osnovanost i opravdanost planiranja i realizacije istih. Navedena sredstva predstavljaju jednu vrstu sredstava tekuće rezerve, čija su namjena i korištenje regulisani posebnim propisima, a u pojedinim slučajevima sredstva rezerve ili interventna sredstva odobravaju se korisnicima koji nisu zadovoljili propisane kriterije i čiji se zahtjevi, nakon ocjene komisije nalaze na listi aplikanata koji ne ispunjavaju uslove iz javnog poziva. Obzirom da interventna sredstva na neki način imaju karakter rezerve, koja ministrima, u čijoj nadležnosti su programi utroška sredstava, daje pravo raspodjele sredstava krajnjim korisnicima bez kriterija, smatramo da se na ovakav način ministrima kroz programe i Zakon o izvršavanju budžeta daje veće pravo nego što je predviđeno Zakonom o budžetima u FBiH. U skladu sa navedenim, imajući u vidu namjenu korištenja i način raspodjele ovih sredstava, može se zaključiti da ne postoji osnov za planiranje sredstava rezerve ili interventnih sredstava u programima utroška tekućih i kapitalnih transfera.

Primjera radi navodimo da u Ministarstvu kulture i sporta (197.000 KM) komisije nisu vršile vrednovanje pristiglih zahtjeva za dodjelu interventnih sredstava niti su sektori Ministarstva učestvovali prijedlozima za donošenje odluka o raspodjeli planiranih sredstava. Ovakav način raspodjele nije u skladu sa članom 10. „Pravilnika o procedurama za izbor korisnika sredstava po Javnom pozivu u oblasti kulturno – historijskog nasljeđa, kulture, sporta i mladih za 2016. godinu“ i odredbama Vladine „Odluke o usvajanju programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom FBiH Ministarstvu za 2016. godinu“. Povezano sa naprijed navedenim, imajući u vidu da za nepredviđene poslovne događaje (rashode), postoji Tekuća rezerva Vlade FBiH, postavlja se pitanje svrsishodnosti i opravdanosti postojanja Interventnih sredstava unutar tekućih transfera Ministarstva. S tim u vezi ističemo da je Vlada FBiH 13.10.2016. godine donijela Zaključak da se ne mogu planirati interventna sredstva u okviru programa utroška sredstava tekućih transfera.

U okviru sredstava rezervi – interventne potrebe u oblasti nauke Ministarstvo obrazovanja i nauke je odobrilo sredstva za 17 korisnika (pojedinci - naučni radnici, istraživači i inovatori) za školovanje na postdiplomskom i doktorskom studiju, te odbrane magistarskog rada u ukupnom iznosu 23.000 KM i obračunat pripadajući porez u iznosu 5.333 KM. Na prijedlog Sektora za nauku i tehnologiju, ministrica je donijela odluke o dodjeli sredstava pojedincima u iznosu od 1.000 KM i 1.500 KM.

Također sredstva su odobrena i pojedinim korisnicima koji nisu ispunjavali kriterije prema internom aktu za dodjelu Sredstava rezervi - interventne potrebe u oblasti nauke iz 2012. godine, te izmjene istog od 21.09.2016. godine, koje je usvojio Stručni kolegij. Pojedini korisnici nisu ispunjavali slijedeće kriterije: nezaposleni kandidati za sticanje naučnog stepena magistra ili doktora nauka i kandidati za sticanje naučnog stepena magistra ili doktora nauka čiji je prosjek ocjena iznad 9,5, odnosno iznad 4,6. Takođe, sredstva su odobrena za doktorske disertacije, iako su pojedini korisnici odbranili iste u 2015. godini.

Pojedini korisnici transfera za sufinansiranje izgradnje spomen obilježja, uređenja mezarja i globalja (148.000 KM) iz nadležnosti **Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata** nisu ispunjavali uslove iz Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele i Javnog poziva, obzirom da se isti nisu mogli svrstati u boračku populaciju, niti u vjerske zajednice. Raspodjela interventnih sredstava (40.000 KM) nije izvršena u skladu sa Odlukom o usvajanju Programa utroška sredstava, obzirom da su sredstva dodijeljena za projekte gdje se ne radi o hitnim i nepredviđenim slučajevima. Neprofitnim organizacijama dodijeljeno je 160.000 KM iako istima nije odobreno sufinansiranje iz redovnih sredstava, te se ne može potvrditi opravdanost raspodjele interventnih sredstava.

Preporuka:

- **Planiranje i raspodjelu sredstava transfera vršiti u skladu sa donesenim programima utroška sredstava koji trebaju biti prilagođeni namjeni transfera i isti ne treba da sadrže interventna ili sredstva rezerve.**

6.2.6 Izdaci za kamate

Izdaci za kamate na poziciji Ministarstva finansija iskazani su u iznosu 99.527.173 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 15.563.710 KM. Kamate po vanjskom dugu iskazane su u iznosu od 79.640.814 KM, od čega su kamate na pozajmice primljene kroz Državu – relevantne obaveze 77.043.281 KM, a kamate na pozajmice direktnih inostranih obaveza FBiH 2.597.533 KM. Kamate na domaće pozajmljivanje iskazane su u iznosu od 19.886.359 KM, a čine ih kamate po emitovanim dugoročnim obveznicama 19.489.500 KM i kamate po emisiji trezorskih zapisa 396.859 KM.

6.2.7 Izdaci za finansijsku imovinu

Izdaci za finansijsku imovinu realizovani su u iznosu od 13.847.700 KM, što predstavlja izvršenje od 83% od plana, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 1.759.550 KM. Ministarstvo energije, rudarstva i industrije iskazalo je 8.400.000 KM, Ministarstvo finansija u iznosu od 3.397.700 KM, a Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta 2.000.000 KM.

Iskazana sredstva kod **Ministarstva energije, rudarstva i industrije** predstavljaju plasman kreditnih sredstava putem Trajnog revolving fonda otvorenog kod Union banke d.d. Sarajevo. Revizijom je utvrđeno da Komisija za kontrolu namjenskog utroška ovih sredstava nije blagovremeno imenovana, zbog čega nije izvršena kontrola i nije utvrđeno da li su postignuti željeni učinci predviđeni aktom o osnivanju Trajnog revolving fonda.

Ministarstvo finansija realizovalo je sredstva na osnovu odluka Vlade FBiH i ista čine ulaganja Vlade FBiH u projekte koje finansira međunarodna zajednica. Isplate su izvršene Gradu Bihaću po Projektu tretman otpadnih voda i Projektu odvodnja i prečišćavanje otpadnih voda (1.800.000 KM), Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva po Projektu zaštita kvalitete voda i Projektu razvoj ruralnog poslovanja (1.456.000 KM), te Federalnom ministarstvu raseljenih osoba i izbjeglica po Projektu zatvaranje kolektivnih centara (141.700 KM) koji su u obavezi pratiti namjenski utrošak sredstava.

Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta je, na osnovu Odluke Vlade FBiH i po provedenoj proceduri izbora po Javnom konkursu i zaključenim ugovorom o komisionim poslovima, izvršilo plasman sredstava putem Razvojne banke FBiH za realizaciju Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“. Provedenom revizijom smo utvrdili da postoji potreba za poduzimanje dodatnih aktivnosti u cilju povećanja stepena iskorištenosti slobodnih novčanih sredstava za realizaciju Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ i da se plasman sredstava vrši samo onim korisnicima koji zadovolje propisane bankarske procedure u pogledu ocjene kreditnog rizika.

Preporuka:

- ***Potrebno je da Ministarstvo energije, rudarstva i industrije i Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta efikasno realizuju kreditna sredstva i izvrše kontrolu utroška sredstava.***

6.2.8 Izdaci za otplatu dugova

Izdaci za otplate dugova iznose 886.577.374 KM, što je 97% od plana i odnosu na 2015. godinu povećani su za 70.849.322 KM. Struktura navedenih izdataka je slijedeća: otplate dugova primljenih kroz Državu – relevantne obaveze 387.028.465 KM, otplate domaćeg pozajmljivanja 339.603.140 KM, otplate unutrašnjeg duga 155.904.125 KM i vanjske otplate u iznosu od 4.041.644 KM.

6.2.9 Tekuća rezerva

Budžetom FBiH i Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2016. godinu sredstva Tekuće rezerve planirana su u iznosu od 5.155.000 KM. Odlukom Vlade FBiH od 24.06.2016. godine izvršena je preraspodjela sredstava sa pozicije transfera drugim nivoima vlasti Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta

(finansiranje prvog zapošljavanja i samozapošljavanja) na poziciju Tekuće rezerve Vlade FBiH, čime je ista povećana za 50.000.000 KM.

Prema prezentiranoj dokumentaciji sredstva Tekuće rezerve su, u 2016. godini, realizovana u iznosu od 53.063.754 KM, i to 52.918.604 KM odlukama Vlade FBiH, 74.650 KM odlukama Premijera Vlade i 70.500 KM odlukama zamjenika premijera (federalnog ministra rada i socijalne politike 30.500 KM i ministricе finansija 40.000 KM).

Sredstva Tekuće rezerve odobrena odlukama Vlade FBiH iskazana su kod budžetskih korisnika na slijedećim pozicijama: subvencije drugim preduzećima i poduzetnicima u iznosu od 50.000.000 KM, nabavka materijala i sitnog inventara 1.571.098 KM, tekući transferi neprofitnim organizacijama 630.000 KM, tekući transferi drugim nivoima vlasti 394.000 KM, nabavka opreme i stalnih sredstava u obliku prava 105.000 KM, tekući transferi pojedincima 100.000 KM, ugovorene usluge 77.172 KM, subvencije javnim preduzećima 25.000 KM i bruto plaće i doprinosi 16.334 KM. **Navedena sredstva koristila su se za izmirivanje rashoda i izdataka koji su unaprijed bili poznati i mogli su se predvidjeti i planirati u Budžetu FBiH za 2016. godinu:**

- Zavodu za javno zdravstvo FBiH odobreno je 1.011.098 KM u svrhu imunizacije građana za 2016. godinu za nabavku vakcina;

- Vladi FBiH odobreno je 580.000 KM za sufinansiranje aktivnosti 12 neprofitnih organizacija i udruženja;

- Federalnom ministarstvu unutrašnjih poslova odobreno je 560.000 KM za nabavku uniformi;

- Federalnom ministarstvu kulture i sporta odobreno je 364.000 KM, od čega 194.000 KM u svrhu ostvarenih sportskih rezultata po osnovu devet odluka Vlade FBiH i 170.000 KM u svrhu organizacije Evropskog zimskog omladinskog festivala „Eyof 2019“;

- Federalnom ministarstvu raseljenih osoba i izbjeglica odobreno je 100.000 KM za obnovu Saborne crkve Svete Trojice u Mostaru;

- Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva odobreno je 95.000 KM u svrhu uspostave informacionog sistema za upravljanje šumama.

Prema naprijed navedenom, može se zaključiti da su se sredstva iz Tekuće rezerve Vlade FBiH mogla predvidjeti i planirati u Budžetu FBiH za 2016. godinu. Također, pojedine odluke Vlade FBiH o izdvajanju sredstava iz Tekuće rezerve imale su posredan uticaj na odobravanje, način realizacije i iskazanu visinu sredstava tekućih transfera koji su realizovani bez prethodno ispunjenih uslova propisanih programima utroška sredstava transfera.

Iz sredstava Tekuće rezerve odlukama Premijera Vlade i zamjenika premijera odobreno je ukupno 145.150 KM. Navedena sredstva iskazala je Vlada FBiH na poziciji tekućih transfera neprofitnim organizacijama (107.650 KM), tekućih transfera pojedincima (36.000 KM) i kao subvencije preduzećima (1.500 KM). Izdvajanje navedenih sredstava propisano je odlukama Premijera FBiH i dva dopremijera o planu i kriterijima korištenja Tekuće rezerve, kojima je definisana namjena sredstava (tačka II i III navedenih odluka), ali ne i kriteriji i način raspodjele ovih sredstava. Sredstva su odobrena na osnovu zahtjeva fizičkih ili pravnih lica (u svrhu podrške pojedincima i udruženjima po raznim osnovama: organizovanje sportskih i drugih manifestacija, izgradnja objekata, podrška u slučajevima humanitarnog i socijalnog karaktera i drugi vidovi pomoći i podrške), a realizovana su na osnovu rješenja sa pozicije tekućih transfera. **Provedenom revizijom uvjerali smo se da prilikom raspodjele sredstava Tekuće rezerve Premijera Vlade i zamjenika premijera nisu bili utvrđeni kriteriji za raspodjelu ovih sredstava, da najveći broj korisnika sredstava nije dostavio izvještaj o utrošku sredstava, dok je samo manji broj istih dostavio izvještaj sa dokumentacijom i fakturama kojima potvrđuje namjenski utrošak, te da su sredstva za navedene namjene mogla biti planirana u okviru sredstava budžetskih korisnika (resornih ministarstava) koji su nadležni za iste.**

Preporuka:

- ***Sredstva Tekuće rezerve Vlade FBiH odobravati samo za izdatke koje prilikom planiranja budžeta nije bilo moguće predvidjeti, te propisati mjerljive kriterije za utvrđivanje visine sredstava i***

raspodjelu Tekuće rezerve Premijera i dva dopremijera, a odlukama o izdvajanju sredstava definisati namjenu i propisati način izvještavanja o namjenskom utrošku istih.

6.2.10 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2016. godinu iskazano je ostvarenje prihoda, primitaka i finansiranja u odnosu na rashode i izdatke kako slijedi:

R. br	Opis	Budžet za 2016. godinu	Ostvareno u 2016. godini	Ostvareno u 2015. godini	Index (4/3)	Index (4/5)
1	2	3	4	5	6	7
I	PRIHODI (1+2+3)	1.924.518.081	1.810.651.638	1.629.647.049	94,08	111,11
1	Prihodi od poreza	1.451.009.949	1.430.922.837	1.302.997.279	98,62	109,82
2	Neporezni prihodi	473.468.612	379.684.891	326.038.854	80,19	116,45
3	Transferi i donacije	39.520	43.910	610.916	111,11	7,19
II	RASHODI (1+2+3+4)	1.539.035.109	1.378.909.929	1.353.462.659	89,60	101,88
1	Tekući rashodi	1.400.472.797	1.268.015.901	1.264.344.847	90,54	100,29
2	Kapitalni transferi	13.060.000	11.366.854	5.154.349	87,04	220,53
3	Izdaci za kamate	120.347.312	99.527.174	83.963.463	82,70	118,54
4	Tekuća rezerva	5.155.000				
III	TEKUĆI SUFICIT/TEKUĆI DEFICIT (I-II)	385.482.972	431.741.709	276.184.390	112,00	156,32
IV	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	29.457.134	9.396.552	6.966.833	31,90	134,88
1	Primici od prodaje stalnih sredstava	39.976	53.246	83.998	133,19	63,39
2	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	29.497.110	9.449.798	7.050.831	32,04	134,02
V	UKUPAN SUFICIT/DEFICIT (III-IV)	356.025.838	422.345.157	269.217.557	131,94	98,92
VI	NETO POVEĆANJE FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	-16.487.000	-13.847.700	-15.607.250	83,99	88,73
1	Primici od finansijske imovine	0	0	0		
2	Izdaci za finansijsku imovinu	16.487.000	13.847.700	15.607.250	83,99	88,73
VII	NETO ZADUŽIVANJE (1-2)	-319.438.838	-323.528.892	-163.788.699	101,28	197,53
1	Primici od zaduživanja	592.622.860	563.048.482	651.939.353	95,01	86,37
2	Izdaci za otplate dugova	912.061.698	886.577.374	815.728.052	97,21	108,69
VIII	UKUPAN FINANS. REZULTAT/SUFICIT (V+VI+VII)	20.100.000	84.968.565	89.821.608	131,94	98,92
NERASPOREĐENI VIŠAK RASHODA NAD PRIHODIMA/DEFICIT ISKAZAN U BILANSU STANJA BUDŽETA FBiH NA DAN 31.12.2016			74.804.038	83.143.205		98,92

U revidiranoj godini ukupni prihodi i primici iskazani su u iznosu 1.810.704.884 KM, finansiranje u iznosu 563.048.482 KM, rashodi i izdaci u iznosu 1.402.207.427 KM, otplate primljenih kredita i zajmova u iznosu 886.577.374 KM, te višak prihoda nad rashodima/suficit u iznosu 84.968.565 KM.

Akumulirani višak rashoda nad prihodima/deficit iskazan je u Bilansu stanja Budžeta FBiH na dan 31.12.2016. godine u iznosu od 74.804.038 KM, koliko iznosi i u konsolidovanom bruto bilansu.

Iskazani finansijski rezultat i akumulirani višak rashoda nad prihodima/deficit ne mogu se potvrditi za najmanje 86.652.700 KM, iz slijedećih razloga:

Kratkoročne obaveze manje su iskazane za 19.239.857 KM a odnose se na tekuće transfere Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva koje nisu iskazane na poziciji rashoda.

Obaveze po osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda, po pravosnažnim sudskim presudama i izvršnim rješenjima i obaveze po drugim osnovama u iznosu od 67.412.843 KM pogrešno su iskazane kao povećanje obaveza i smanjenje razgraničenih rashoda i to 38.627.389 KM kod Ministarstva finansija, 16.306.803 KM Ministarstva rada i socijalne politike, 12.213.720 KM Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata i 264.931 KM Vlade FBiH.

7. IMOVINA, OBAVEZE I IZVORI SREDSTAVA

U konsolidovanim finansijskim izvještajima Budžeta FBiH na dan 31.12.2016. godine iskazana je imovina u iznosu od 1.515.339.566 KM, a odnosi se na: dugoročna razgraničenja 445.689.338 KM, dugoročne plasmane 417.232.173 KM, stalna sredstva 249.807.599 KM (nabavne vrijednosti 473.324.599 KM, otpisane vrijednosti 213.517.000 KM), novčana sredstva 224.258.557 KM, kratkoročna potraživanja 122.804.294 KM, kratkoročne plasmane 36.572.131 KM, kratkoročna razgraničenja 17.814.582 KM, finansijske i obračunske odnose sa drugim povezanim jedinicama

759.934 KM i vrijednosne papire 400.958 KM.

Obaveze i izvori sredstava iskazani su u iznosu od 1.515.339.566 KM, a čine ih dugoročne obaveze i razgraničenja 6.315.269.908 KM, kratkoročne obaveze i razgraničenja 517.830.418 KM i izvori stalnih sredstava u iznosu -5.402.725.326 KM (aktivni konto).

7.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Novčana sredstva iskazana su na dan 31.12.2016. godine u iznosu od 224.258.557 KM i u odnosu na prethodnu godinu (204.821.763 KM) veća su za 19.436.794 KM.

Stanje na transakcijskim računima nalazi 218.372.213 KM, a u okviru istih **na posebnim namjenskim računima** iskazano je 55.203.930 KM. Najznačajniji iznosi posebnih namjenskih sredstava odnose se na sredstva za zaštitu i spašavanje (18.831.377 KM), sredstva za avio-promet (16.740.910 KM), sredstva od Lutrije BiH i igara na sreću (5.903.368 KM), PDV revolving (4.773.747 KM), sredstva Escrow računa (1.830.937 KM), taksu za uspostavu rezervi naftnih derivata (1.656.769 KM) i sredstva od polaganja specijalističkih i stručnih ispita zdravstvenih radnika (1.062.893 KM). Za prevladavanje problema likvidnosti budžeta, na osnovu Odluke Vlade FBiH od 29.09.2016. godine, pozajmljena su sredstva sa posebnih namjenskih transakcijskih računa u iznosu od 25.000.000 KM i ista su vraćena 25.10.2016. godine. **Obzirom na značajnost iznosa sredstava iskazanih na namjenskim podračunima, ne može se potvrditi da su nadležni budžetski korisnici nadležni za raspolaganje i korištenje sredstva na namjenskim računima poduzeli sve zakonom propisane mjere da se prikupljena sredstva u revidiranoj godini utroše za namjene za koje su i prikupljena.**

7.2 Stalna sredstva

Stalna sredstva su na dan 31.12.2016. godine iskazana u iznosu od 249.807.599 KM (sadašnje vrijednosti) i ista nisu usaglašena sa izvorima stalnih sredstava (247.402.298 KM).

U postupku revizije budžetskih korisnika izvršena je provjera dokumentacije na osnovu koje su iskazani građevinski objekt, te je utvrđeno da su pojedine građevine (zgrade, stanovi, garaže) evidentirani, iako za iste budžetski korisnici ne posjeduju vjerodostojnu dokumentaciju i nemaju uknjiženo pravo vlasništva nad imovinom.

Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, bez vjerodostojne dokumentacije, na poziciji zgrada evidentirala je objekte nabavne vrijednosti 29.937.293 KM (24.544.965 KM sadašnje vrijednosti). Navedeno se odnosi na zgradu Kluba poslanika, Carinske uprave, Zavoda za statistiku, Pravosudnih organa, Pravosudne palate, Federalne agencije za CZ, Geodetskog zavoda, salu u zgradi Parlamenta FBiH i objekat „Dom odmora“ Trpanj. Također, ni za stambene objekte (dva stana u Zagrebačkoj ulici u Sarajevu) nabavne vrijednosti 122.132 KM (101.624 KM sadašnje vrijednosti) Služba nije osigurala dokaze o vlasništvu nad istima.

Vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju, niti dokumentaciju o vlasništvu i posjedu na osnovu koje je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje u poslovnim knjigama u iznosu od 9.614.020 KM sadašnje vrijednosti ne posjeduju niti Ministarstvo finansija (6.598.990 KM), Ministarstvo rada i socijalne politike (1.373.175 KM), Zavod za javno zdravstvo FBiH (1.024.077 KM) i Ministarstvo obrazovanja i nauke (617.778 KM).

Obzirom da navedeni objekti nisu iskazani na osnovu vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava, niti je FBiH u posjedu svih objekata, konstatovali smo da nije realno iskazana vrijednost građevinskih objekata u Glavnoj knjizi i finansijskim izvještajima, kako je to propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.

Ističemo da iskazana vrijednost stalnih sredstava obuhvata stalna sredstva institucija koje su u ranijem periodu prešle na državni nivo (Carinska uprava, Ministarstvo odbrane, Vojska FBiH, Obavještajno-sigurnosna služba FBiH). Iz prezentiranih bruto bilansa navedenih institucija ukupna nabavna vrijednost stalnih sredstava istih iskazana je u iznosu od 28.002.019 KM, ispravka

vrijednosti 5.852.215 KM i sadašnja vrijednost 22.149.804 KM. Obzirom da se već duži niz godina iskazuju stalna sredstva za koja odgovorni ne posjeduju informaciju u kakvom je stanju, ne vrši se popis iste niti usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, a imovina u iznosu od 11.311.781 KM je još uvijek evidentirana kao oprema u pripremi, ne može se potvrditi iskazana vrijednost stalnih sredstava za navedene iznose.

Preporuka:

- *Potrebno je da Vlada FBiH obezbijedi vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu i posjedu građevina, na osnovu kojih je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje u Glavnoj knjizi trezora.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH utvrdi stvarnu vrijednost stalnih sredstava koja su iskazana na pozicijama institucija koje su prešle na državni nivo.*

7.3 Dugoročni plasmani

Dugoročni plasmani uglavnom predstavljaju sredstva uložena u Razvojnu banku FBiH i druge finansijske institucije. Najznačajnije iznose iskazalo je Ministarstvo finansija na Trezoru (191.723.578 KM), Ministarstvo energije, rudarstva i industrije (38.430.028 KM), Ministarstvo prometa i komunikacija (35.266.036 KM), Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta (19.089.519 KM), Ministarstvo okoliša i turizma (409.826 KM).

Ministarstvo finansija je sredstva uložena u Razvojnu banku FBiH, po ugovorima o komisionim poslovima, iskazalo u iznosu od 191.723.578 KM, što je u odnosu na stanje istih sa 31.12.2015. godine (188.283.966 KM) veće za 3.439.612 KM. Povećanje uložених sredstava u iznosu od 4.214.321 KM nastalo je kao rezultat negativnih kursnih razlika, dok je 774.709 KM naplaćeno od Razvojne banke FBiH. Razvojna banka je u 2016. godini po komisionim kreditima naplatila ukupno 22.107.350 KM (18.448.242 KM glavnice i 3.659.108 KM kamata). Iz komisionih sredstava Razvojna banka je naplatila naknadu u iznosu od 919.661 KM i za svoj račun kompenzirala sredstva u iznosu od 239.914 KM. Razvojna banka FBiH je u revidiranoj godini u Budžet FBiH uplatila ukupno 1.554.289 KM (774.709 KM glavnice i 779.580 KM kamata), iako su planirana sredstva za naplatu od iste iznosila 6.875.491 KM. Navedeno ukazuje da su prihodi i primici Budžeta FBiH manje iskazani za 5.321.202 KM. Najveći dio sredstava Razvojna banka nije uplatila na Jedinstveni račun Trezora iz razloga što je, postupajući po odlukama Vlade FBiH, prikupljena sredstva dalje plasirala po odobrenim kreditima, zbog čega prihodi i primici nisu ostvareni u planiranom iznosu. **Raspodjela sredstava nije vršena u skladu sa propisima u dijelu blagovremene uplate prikupljenih sredstava na JRT, niti je postupljeno u skladu sa zaključenim ugovorima o komisionim poslovima, jer nisu vršene uplate, niti su ostvareni primici u planiranom iznosu u revidiranoj godini.**

Ministarstvo energije, rudarstva i industrije je najveći dio sredstava plasiralo putem Union banke Sarajevo (27.131.398 KM) i Razvojne banke FBiH (2.298.630 KM). Provedenom revizijom utvrđeno je da privredni subjekti neuredno izmiruju obaveze po kreditnoj liniji „Mjera II“ (pomoć privrednim subjektima u izmirenju obaveza prema penzionom osiguranju). Dospjela potraživanja po plasiranim kreditima za neisplaćene doprinose za penziono osiguranje iznosila su 782.352 KM kod Razvojne banke FBiH i 584.250 KM kod Union banke Sarajevo. Kako Ministarstvo snosi rizik povrata plasiranih kreditnih sredstava, u cilju smanjenja bankarskih naknada isto je 11.11.2016. godine i urgencijom od 25.01.2017. godine zatražilo saglasnost od Federalnog ministarstva finansija za pokretanje inicijative prema Vladi FBiH da se odobreni krediti po Mjeri II otpišu. Zbog navedenog, a kako se povrat sredstava po ovoj kreditnoj liniji ne vrši blagovremeno, niti je ugovoren odgovarajući instrumenti osiguranja povrata sredstava, ne može se potvrditi stanje iskazanih dugoročnih plasmana u iznosu od 2.605.866 KM.

Ministarstvo prometa i komunikacija iskazalo je udio Vlade FBiH u osnovnom kapitalu JP „B&H Airlines“ d.o.o. Sarajevo. Prema podacima upisanim u registar Općinskog suda u Sarajevu, na dan 15.01.2016. godine, jedini osnivač bila je FBiH sa 100%-tnim udjelom u iznosu od 18.773.273 KM. **Za preostali udio Vlade FBiH u osnovnom kapitalu preduzeća, u iznosu od 16.492.763 KM, nije izvršeno usklađivanje stanja udjela (povećanje udjela) upisom u registar kod nadležnog suda, kako je**

propisano Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u FBiH. Pored navedenog, u septembru 2016. godine pokrenut je stečaj u JP „B&H Airlines“ d.o.o. Sarajevo, zbog gubitka koji je u značajnom dijelu premašuje ukupni kapital, te je izvjesno da od iskazanih dugoročnih plasmana nema, niti će biti ekonomskih koristi.

Razvojna banka FBiH je 24.01.2017. godine Ministarstvu okoliša i turizma dostavila tabelarni pregled sa podacima o korisnicima kredita i datumima izvršenog nadzora za korisnike kreditne linije iz 2010. i 2014. godine. Navedeno ukazuje da Ministarstvo nije poštovalo odredbe zaključenih komisionih ugovora, niti je adekvatno uključeno u obavljanje nadzora i provjeru namjenskog utroška kreditnih sredstava.

Preporuke:

- **Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti da svi učesnici u postupku poštuju odredbe zaključenih ugovora o komisionim poslovima sa Razvojnou bankom FBiH i da se raspodjela prikupljenih sredstava vrši po propisima.**
- **Nadležni budžetski korisnici treba kontinuirano da vrše nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava i realizaciju projekata, te poduzimaju aktivnosti u cilju naplate dospjelih plasmana koji su finansirani iz kreditnih linija Razvojne banke FBiH i drugih finansijskih institucija.**

7.4 Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja u konsolidovanim finansijskim izvještajima Budžeta FBiH za 2016. godinu iskazana su u iznosu od 122.804.294 KM, što je u odnosu na predhodnu godinu (77.742.749 KM) više za 45.061.545 KM. Najznačajnija su potraživanja od krajnjih korisnika kreditnih sredstava (preduzeća i kantoni) po osnovu dospjelih, a neizmirenih obaveza koje su izmirene iz Budžeta FBiH, u iznosu od 79.601.971 KM. **Navedeno direktno utiče na prihode Budžeta Federacije BiH, obzirom da Federacija BiH obaveze prema kreditorima mora izmiriti u ugovorenom roku i dospjelom iznosu.**

Potraživanja od krajnjih korisnika kreditnih sredstava na dan 31.12.2016. godine iskazana su 78.886.130 KM. U odnosu na 2015. godinu (27.927.105 KM) iste su povećane za 50.959.025 KM (282%), što se najvećim dijelom odnosi na evidentiranje potraživanja od JP Ceste FBiH u iznosu od 45.193.255 KM po kreditu EBRD-a za rekonstrukciju puteva u FBiH. Najznačajnija potraživanja odnose se na potraživanja od: JP Ceste FBiH (55.193.255 KM), RMU Kreka Tuzla (4.793.464 KM), Općina Grude (2.846.503 KM), JKP Vodovod Posušje (2.350.865 KM), Općina Livno (1.708.198 KM), Tuzlanski kanton (1.675.286 KM), Općina Posušje (1.577.689 KM), Regionalna deponija Tuzla (1.211.902 KM), RMU Breza (1.135.721 KM), JKP Vodovod Cazin (1.005.217 KM) i Zapadnohercegovački kanton (1.001.627 KM).

Potraživanja od kantona za dospjele anuitete po odobrenim kreditnim sredstvima iskazana su u iznosu od 715.841 KM, od čega se po III Stand by aranžmanu zaključenom sa MMF –om, na potraživanje od Bosansko-podrinjskog kantona odnosi 711.793 KM (kamate). Najveći dio potraživanja nastao je po kreditima iz ranijeg perioda, prije donošenja Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama u FBiH, kada nisu osigurani instrumenti obezbjeđenja naplate kredita od krajnjih korisnika. Po isteku ugovorenog roka za naplatu potraživanja koji ne može biti duži od 6 mjeseci, korisnik budžeta dužan je poduzeti sve zakonom propisane radnje za naplatu istog, te izvršiti preknjiženje na sumnjiva i sporna potraživanja. Izuzev slanja opomena za neizmirene obaveze, u revidiranoj godini nisu poduzimane druge mjere na naplati navedenih potraživanja, niti je na dan 31.12.2016. godine, izvršeno usaglašavanje navedenih iznosa putem izvoda otvorenih stavki. **Obzirom na navedeno, ne može se potvrditi da su poduzete adekvatne mjere u cilju naplate potraživanja od krajnjih korisnika kredita, niti su iste evidentirane u skladu sa važećim propisima, obzirom da nije izvršen prenos na sumnjiva i sporna potraživanja.**

Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH iskazala je kratkoročna potraživanja 1.752.792 KM, od čega je na sumnjivim i spornim potraživanjima 1.505.209 KM i odnosi se na potraživanja po osnovu zakupa civilnih poslovnih prostora, zakupa poslovnih prostora prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane (u daljem tekstu: Prijašnjeg FMO-a) i po osnovu pružanja ostalih usluga. Potraživanja od fizičkih lica iznose 129.334 KM, potraživanja od pravnih osoba 94.304 KM, dok iznos

od 20.969 KM obuhvata ostala potraživanja.

U okviru **sumnjivih i spornih potraživanja** 818.337 KM evidentirano je po osnovu zakupa civilnih poslovnih prostora i pružanja ostalih usluga, a 686.872 KM odnosi se na potraživanja po osnovu zakupa poslovnih prostora Prijašnjeg FMO-a.

Potraživanja za zakup civilnih poslovnih prostora i zakup prostora u ulici Maršala Tita 9a (tzv. Zgrada Stranaka), sa kojim je Služba raspolagala do 2012. godine, ukupno iznose 830.432 KM. Na potraživanja tekuće godine odnosi se 107.868 KM, a na raniji period 722.563 KM (2000-2015. godina) što je iskazano na sumnjivim i spornim potraživanjima. U 2016. godini za 10 korisnika prostora ispostavljene su fakture u iznosu od 198.951 KM i evidentirane uplate od 91.082 KM, te je saldo potraživanja od fizičkih lica iskazan u iznosu od 107.868 KM. U okviru navedenih potraživanja 83.433 KM odnosi se na tri korisnika prostora koji već duži period ne izmiruju svoje obaveze, i za koje se dopunjavaju tužbeni zahtjevi za naplatu potraživanja (AZ doo Sarajevo 62.801 KM, UG Planinsko društvo „Šetalište“ 14.152 KM i Esapović Nadija 6.480 KM).

Najznačajniji iznosi sumnjivih i spornih potraživanja odnose se na: Air commerce u iznosu od 119.791 KM (2000-2006. godine), Stranku demokratske akcije 115.480 KM (2008-2012. godine), AZ doo Sarajevo 108.833 KM (2014-2015. godine), UG Planinsko društvo „Šetalište“ 106.693 KM (2008-2015. godine), Lufthanza city centar 72.240 KM (2003-2005. godine), Liberalnodemokratsku stranku 51.142 KM (2005-2012. godine), Esapović Nadiju 48.120 KM (2005-2015 godine) Asterix doo 25.107 KM (2004-2009. godine), Socijaldemokratsku uniju BiH 18.342 KM (2007-2011. godine). Preostali iznos potraživanja od 38.815 KM odnosi se na 6 korisnika prostora iz perioda 2005-2012. godine. **Za naplatu ovih potraživanja pokrenute su tužbe, od kojih je jedan broj riješen dok su druge u postupku.**

Služba je iskazala potraživanja od iznajmljivanja poslovnih prostora Prijašnjeg FMO-a u iznosu od 780.218 KM, od čega je na potraživanjima od pravnih lica 93.346 KM, a na sumnjivim i spornim potraživanjima 686.872 KM (iz perioda 2008-2015. godine). U 2016. godini naplaćeno je 672.725 KM. Od navedenog iznosa 38.313 KM naplaćeno je po tužbama iz ranijeg perioda i nije iskazano na potraživanjima.

Od ukupno 232 poslovna prostora fakturisanje usluga izvršeno je samo za zakup 50 poslovnih prostora po osnovu kojih je naplaćeno 591.078 KM i sa 31.12.2016. godine preostalo 433.664 KM nenaplaćenih potraživanja, od čega je 340.952 KM na sumnjivim i spornim potraživanjima, a 92.712 KM na potraživanjima od pravnih lica. U okviru navedenih, za 8 zakupaca izvršeno je utuženje zbog neizmirivanja obaveza i prezentirano da su isti u 2016. godini izmirili 36.646 KM, a ukupno potraživanje od istih iznosi 416.159 KM („Sejtarija“ 177.480 KM (2009-2016.godina), Abaz Zemina 93.610 KM (2011-2016.godine), Čolić Muharem 55.827 KM (2008-2016. godine), te Greda Edna 37.620 KM, „Fontana“ 25.840 KM, Smajić Samir 13.243 KM, Šukalo Nermin 10.244 KM i Kurtović 2.295 KM).

Prema prezentiranoj pomoćnoj evidenciji za najveći dio ovih potraživanja (3.934.307 KM) Služba ne ispostavlja fakture, pa samim tim potraživanja po ovom osnovu u iznosu od 3.587.754 KM nisu iskazana. Sa 31.12.2016. godine najznačajniji dužnici su: „Unis Unidata“ 700.279 KM za tri poslovna prostora, JU Apoteke 396.990 KM za dva poslovna prostora, Dervišević i dr. 369.006 KM za dva prostora, „Feroelektro“ 245.628 KM, „Gold games elektronik spiele“ 189.594 KM i drugi.

Služba je poduzimala aktivnosti na naplati dugovanja, i putem Federalnog pravobranilaštva, utuženi su svi zakupci koji ne vrše plaćanje, kao i bespravni korisnici poslovnih prostora, te su pokrenuti sudski sporovi. Služba poduzima potrebne radnje i vrši dopunu i preciziranje tužbenih zahtjeva, ali obzirom na dužinu trajanja rješavanja predmeta najveći dio istih nije okončan, dok je naplata po navedenom ostvarena u veoma malom procentu. Na dan 31.12.2016. godine u toku je sudski postupak naplate zakupnine protiv 69 korisnika poslovnih prostora Prijašnjeg FMO-a i po istim ukupan tužbeni zahtjev iznosi 4.350.467 KM. Također, pokrenuti sudski postupci protiv 9 korisnika koji bespravno koriste poslovne prostore kojima raspolaže Služba. Većina sudskih postupaka je u toku, ne vrši fakturisanje zakupnina za sve korisnike, upitno je postojanje ili solventnost određenih pravnih subjekata, te je neizvjesna naplata značajnog iznosa utuženih potraživanja.

Ministarstvo prometa i komunikacija iskazalo je potraživanja od JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo u

iznosu 3.835.000 KM, za datu pozajmicu za PDV-e, po osnovu Odluka Vlade FBiH iz 2010. i 2011. godine. Obzirom da se već duži vremenski period naplata ovih potraživanja prolongira odlukama Vlade FBiH (trenutno utvrđeni rok povrata navedenih sredstava je 15.10.2017. godine) može se zaključiti da Ministarstvo nije postupilo u skladu sa odredbama Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor jer ista nije evidentiralo na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja. Takođe, Ministarstvo, u saradnji s nadležnim institucijama, nije poduzelo konkretne aktivnosti na naplati navedenih potraživanja.

Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata iskazalo je ostala potraživanja u iznosu od 345.563 KM koja se odnose na povrat više isplaćenih sredstava korisnicima prava iz oblasti boračko – invalidske zaštite, zbog kašnjenja dostavljanja dokumentacije o smrti korisnika prava. U toku 2016. godine upućeni su zahtjevi za povrat isplaćenih sredstava u iznosu od 304.836 KM, od čega je naplaćeno 249.273 KM. Ministarstvo je sa poslovnim bankama zaključilo protokole o međusobnoj saradnji u vezi isplata mjesečnih novčanih primanja korisnicima prava iz oblasti boračko - invalidske zaštite po federalnim propisima, međutim, banke u pojedinim slučajevima nisu postupale u skladu sa zaključenim protokolom i obavještavale Ministarstvo o računima korisnika sa kojih u prethodnom kvartalu nisu vršene isplate novčanih sredstava (pasivni računi). Takođe je uočeno da se pojedine banke nisu pridržavale zaključenih protokola ni u dijelu isplata sredstava po osnovu izdatih punomoći korisnika, obzirom da su korisnicima neosnovano vršile izradu bankovnih kartica sa PIN kodom, sa kojim su srodnici preminulih korisnika preuzimali sredstva na bankomatima i po više godina poslije smrti korisnika.

Preporuke:

- **Potrebno je da Ministarstvo finansija i Ministarstvo prometa i komunikacija poduzmu zakonom utvrđene mjere u cilju naplate potraživanja od krajnjih korisnika kredita i potraživanja od JP „Željeznice FBiH“ d.o.o Sarajevo, te ista evidentiraju u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.**
- **Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti putem nadležnih institucija u vezi rješavanja statusa poslovnih prostora koji su preuzeti od Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH.**
- **Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata treba da preispita primjenu zaključenih protokola sa bankama i preduzme aktivnosti u cilju naplate potraživanja po osnovu više isplaćenih sredstava naknada iz boračko - invalidske zaštite.**

Kratkoročni plasmani iskazani su u iznosu od 36.572.131 KM, a odnose se na blokirana sredstva na računima Hercegovačke banke (29.813.813 KM), pozajmice kantonima (5.248.308 KM), sumnjiva i sporna potraživanja (890.585 KM), uplatu avansa u iznosu od 10% od početne prodajne cijene Staklene banke u Mostaru (580.948 KM) i kredite date radnicima (38.476 KM). **Ministarstvo finansija nije okončalo aktivnosti vezano za novčana sredstva blokirana u Hercegovačkoj banci, novčana sredstva, obaveze i potraživanja Prijašnjeg FMO i Vojske FBiH, kao i pozajmice date kantonalnim budžetima u 2001. i 2002. godini, niti je po istom provelo odgovarajuća knjiženja u Glavnoj knjizi trezora.**

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 17.814.582 KM od čega se na razgraničene prihode odnosi 716.801 KM, na razgraničene rashode 18.174.152 KM i ostala razgraničenja 357.232 KM. **Kratkoročno razgraničeni rashodi u iznosu od 17.838.968 KM, iskazani kod Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta, odnose se na nerealizovani iznos ugovorenih obaveza prema privatnom sektoru po osnovu realizacije Uredbe o poticanju zapošljavanja (ugovoreno 25.875.358 KM, realizovano 8.036.390 KM).**

7.5 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze na dan 31.12.2016. godine iskazane su 392.406.235 KM, a kratkoročna razgraničenja 125.424.183 KM. Strukturu kratkoročnih obaveza čine: kratkoročne tekuće obaveze prema pravnim i fizičkim licima 181.122.700 KM, obaveze prema zaposlenim 90.410.485 KM, obaveze po trezorskim zapisima 120.800.000 KM i obaveze po unutrašnjem dugu i ostale obaveze 73.050 KM.

U okviru kratkoročnih tekućih obaveza prema pravnim i fizičkim licima (181.122.700 KM) najznačajnije su obaveze prema dobavljačima (95.416.465 KM), ostale kratkoročne obaveze

(64.693.440 KM) i obaveze za subvencije (14.972.959 KM).

Na pozicijama kratkoročnih obaveza i kratkoročnih razgraničenja evidentirani su iznosi po pravosnažnim sudskim presudama i izvršnim sudskim rješenjima i drugim obavezama, kako slijedi:

Ministarstva finansija je iskazalo 38.627.389 KM. Iznos od 30.914.420 KM odnosi se na obaveze po osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda, od čega se na obaveze iz 2016. godine odnosi 30.015.153 KM, a na obaveze iz perioda 2009-2015 godine 899.267 KM. Najznačajniji iznos ovih neizmirenih obaveza iskazan je prema JP BH Telekom d.d. od 30.000.000 KM. Za izmirenje ovih obaveza prema JP BH Telekom d.d. između Federalnog ministarstva finansija i JP BH Telekom d.d. Sarajevo, zaključen je sporazum o izmirenju duga u januaru 2017. godine, po kojem će se isti izmiriti u narednih pet godina. Po osnovu sudskih presuda i izvršnih sudskih rješenja iskazano je 7.699.037 KM (za civilne invalidnine 2.573.349 KM, Prijašnje FMO-e 1.326.811 KM, logoraši 1.014.119 KM, materijalna i nematerijalna šteta 791.896 KM, boračke invalidnine 446.787 KM, Binas dd Bugojno 204.188 KM i druge obaveze u periodu 2006-2016 godine). Po osnovu sudskih presuda i izvršnih rješenja po tužbama iz radnih odnosa zaposlenih, za 2016. godinu, iskazane su obaveze u iznosu od 13.932 KM.

Ministarstvo rada i socijalne politike evidentiralo je 16.306.803 KM obaveza prema Zavodu PIO, za pokriće dijela penzija po osnovu posebnog staža za pripadnike boračke populacije, od čega se 1.577.476 KM odnosi na 2016. godinu.

Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata iskazalo je 12.213.720 KM po presudama iz osnova Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica kao i Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica.

Vlada FBiH je iskazala 264.931 KM obaveza po presudama iz radnog odnosa.

Evidentiranje obaveza po sudskim presudama i izvršnim sudskim rješenjima na poziciji kratkoročnih razgraničenja nije izvršeno u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, a isto je imalo uticaj na iskazivanje obaveza u finansijskim izvještajima koje su manje iskazane, odnosno podcijenjene za navedeni iznos.

Obzirom da obaveze po sudskim presudama i izvršnim sudskim rješenjima i druge navedene obaveze predstavljaju dospjele obaveze na dan 31.12.2016. godine, a kako nisu ispunjeni uslovi za evidentiranje istih na poziciji kratkoročnih razgraničenja, može se zaključiti da navedene obaveze, u iznosu od 67.412.843 KM nisu evidentirane u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. Navedeno je imalo uticaj na iskazivanje obaveza u finansijskim izvještajima koje su manje iskazane, odnosno podcijenjene za navedeni iznos.

Na poziciji ostalih razgraničenih rashoda u bruto bilansu Trezora iskazan je dugovni saldo u iznosu od 1.700.000 KM koji se odnosi na pogrešno evidentiranje povučenih sredstava sa podračuna na revolving osnovi po ugovoru iz 2010. godine, a navedena pozicija još uvijek nije zatvorena.

Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, što je i ranije konstatovano, nije evidentirala dug u iznosu od 110.377 KM (2002 do 2012. godine) po osnovu utroška energenata u Zgradi stranaka, u ulici Maršala Tita 9a.

Stanje kratkoročnih obaveza na dan 31.12.2016. godine, kod pojedinih budžetskih korisnika, najvećim dijelom odnosi na neizmirene obaveze prema korisnicima tekućih i kapitalnih transfera. Kod određenih budžetskih korisnika iste imaju trend rasta, što nepovoljno utiče na likvidnost Budžeta FBiH.

Kao i prethodnih godina, stanje na kontima 360000-Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama na dan 31.12.2016. godine iznosi 0 KM i isto ne korespondira sa stanjem iskazanim na kontima glavne kategorije 160000 - Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama koje je iskazano u iznosu od 759.934 KM. Navedeno je suprotno odredbama Računovodstvenih politika za budžetske korisnike i trezor.

Preporuke:

- **Potrebno je da Ministarstvo finansija, Ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata i Vlada FBiH kratkoročna**

razgraničenja i obaveze evidentiraju poštujući odredbe Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor.

- *Potrebno je da budžetski korisnici izvrše usaglašavanje stanja na kontima glavnih kategorija 16 i 36 (Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama), a evidentiranje na istim vrše u skladu sa Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor.*

7.6 Dugoročne obaveze i razgraničenja

U konsolidovanom bruto bilansu dugoročne obaveze su iskazane u iznosu od 6.236.672.862 KM, a dugoročna razgraničenja u iznosu od 78.593.046 KM.

U bruto bilansu Trezora dugoročne obaveze su iskazane u iznosu od 6.233.150.909 KM i u odnosu na prethodnu godinu (6.290.778.309 KM) manje su za 57.627.400 KM. Na osnovu dugoročnog zaduženja u bruto bilansu Federalnog ministarstva finansija iskazani su izdaci za otplate dugova, izdaci za kamate, te kratkoročne obaveze po osnovu zaduženja.

Dugoročne obaveze po vanjskom dugu iskazane su u iznosu od 5.250.047.181 KM i u odnosu na prethodnu godinu (5.273.611.520 KM) manje su za 23.564.339 KM.

U ukupnim dugoročnim obavezama po vanjskom dugu (5.250.047.181 KM) vanjski dug krajnjih korisnika kredita iskazan je na vanbilansnoj evidenciji u iznosu od 2.319.729.107 KM, sredstva odobrena kantonima iskazana su na poziciji dugoročnih plasmana u iznosu od 101.162.667 KM, te se na obaveze Federacije BiH odnosi iznos od 2.829.155.407 KM.

Tokom 2016. godine iskazano je zaduženje u ukupnom iznosu od 367.197.624 KM. Na osnovu povlačenja sredstava po zaključenim ugovorima evidentirano je 320.235.005 KM, dok se iznos od 46.962.619 KM odnosi na poravnanje stanja duga po kreditima u odnosu na kursnu listu Centralne banke na dan 31.12.2016. godine (kao razlika pozitivnih i negativnih kursnih razlika).

Smanjenje vanjskog duga na osnovu otplate glavnice u revidiranoj godini izvršeno je u iznosu od 390.761.963 KM, a odnosi se na otplate duga primljenog kroz Državu – relevantne obaveze 386.720.319 KM i vanjske otplate 4.041.644 KM. Kamate po navedenim otplatama duga iskazane su u iznosu od 79.640.814 KM, a odnose se na kamate po ugovorenim kreditima (77.916.524 KM), taksu na nepovučena sredstva (1.610.659 KM) i ostale troškove nastale na osnovu veće ili manje obračunate kursne razlike (113.631 KM). Kao i prethodnih godina, kursne razlike nisu iskazane u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor i odredbama Uputstva o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u glavnoj knjizi trezora.

Prema evidencijama iznos nepovučenih kreditnih sredstava iskazan je 961.740.505 KM i na isti se plaćaju ugovoreni troškovi u rasponu od 0,05 do 0,5%.

Preporuka:

- ***Pozitivne i negativne kursne razlike u Glavnoj knjizi trezora, sadržane u otplatama anuiteta po vanjskom dugu Ministarstvo finansija treba da knjiži u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor i Uputstvom o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH.***

Po kreditu Vlade Kraljevine Španije (za vodosnabdijevanje općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica), sa podračuna za servisiranje ino duga FBiH, plaćene su dospjele kreditne obaveze u iznosu od 382.981 KM (glavnica 308.146 KM i kamate 74.835 KM). Po navedenim obavezama, u ranijem periodu Sporazumom o kreditu je regulisan kreditni odnos između Kraljevine Španije i Ministarstva finansija i trezora BiH, kao i odnos između španskih izvođača i navedenih općina, kao krajnjih korisnika kredita. **Obaveze po navedenim kreditima, još uvijek, nisu prenesene sa BiH na FBiH, odnosno sa FBiH na krajnjeg korisnika, te po navedenim isplatama, u Glavnoj knjizi trezora, nisu iskazane obaveze niti potraživanja od krajnjih korisnika. Obzirom da su ove obaveze teretile Budžet FBiH, u skladu sa zakonskim i ostalim propisima, Federalno ministarstvo finansija kao nadležno ministarstvo za**

planiranje i evidentiranje obaveza po vanjskom dugu, bilo je u obavezi iste unijeti u Glavnu knjigu Trezora i poduzeti aktivnosti da se ista vrate u Budžet FBiH.

Preporuka:

- **Potrebno je da Ministarstvo finansija u Glavnoj knjizi Trezora izvrši sva potrebna evidentiranja knjigovodstvenih promjena koja su nastala odlivom sredstava po kreditu Vlade Kraljevine Španije.**

Dugoročne obaveze po unutrašnjem dugu iskazane su u iznosu od 983.103.728 KM i u odnosu na prethodnu godinu (1.017.166.789 KM) manje su za 34.063.062 KM.

Navedene obaveze iskazane su u Bruto bilansu Trezora na tri konta i to: obaveze od dugoročnih obveznica, obaveze od dugoročnih vlastitih obveznica i ostale dugoročne obaveze, te dajemo tabelarni prikaz evidentiranih ukupnih obaveza i obaveza po emitovanim obveznicama.

u KM

UKUPNE OBAVEZE	Obveze od dugoročnih obveznica	Obveze od dugoročnih vlastitih obveznica	Ukupne obveze od emitovanih obveznica	Ostale dugoročne obveze	Ukupne dugoročne obveze
	1	2	3 (1+2)	4	5 (3+4)
Emisija obveznica	620.000.000	0	620.000.000	0	620.000.000
Stara devizna štednja	53.883.431	31.777	53.915.208	87.683.763	141.598.971
Ratna potraživanja	211.940.853	7.608.591	219.549.444	1.955.313	221.504.757
Ukupne dugoročne obveze 31.12.2016	885.824.284	7.640.368	893.464.652	89.639.076	983.103.728
Ukupne dugoročne obveze 31.12.2015	920.726.256	8.756.771	929.483.026	87.683.763	1.017.166.789
Povećanje/Smanjenje u 2016. godini	-34.901.972	-1.116.403	-36.018.374	1.955.313	-34.063.061

OBAVEZE PO EMITOVANIM OBVEZNICAMA	Obveze od emitovanih obveznica		Ukupne obveze	Evidentirane obveze od emitovanih obveznica	Razlika	Vlastite obveznice Min.fin.	Razlika
	1 (Glavnica)	2 (Kamata)					
Emisija obveznica (dospijeće 2017-2022)	620.000.000,00	0	620.000.000,00	620.000.000,00	0,00	0,00	0,00
Stara devizna štednja (dospijeće 2017-2018)	51.813.980,00	2.028.181,24	53.842.161,24	53.883.431,00	41.269,76	31.777,00	73.046,76
Ratna potraživanja (dospijeće 2017-2027)	195.417.760,00	24.131.683,66	219.549.443,66	211.940.852,66	-7.608.591,00	7.608.591,00	0,00

U 2016. godini Federacija BiH se zadužila po osnovu tri **emisije obveznica** u ukupnom iznosu od 140.000.000 KM, uz kamatnu stopu od 1,85% do 3,42%, za što je prikupljeno 139.912.011 KM. Otplate su izvršene u iznosu od 40.000.000 KM, a kamate po istim iskazane su 19.489.500 KM. Nedospjeli dug po emitovanim obveznicama na dan 31.12.2016. godine iskazan je 620.000.000 KM (od 2017 do 2022 godine), od čega u 2017. godini na naplatu dospijeva 120.000.000 KM.

Po osnovu **stare devizne štednje** iskazane su dugoročne obaveze u iznosu od 141.598.971 KM od čega se 87.683.763 KM odnosi na verifikovani dug a 53.915.208 KM na emitovane obveznice. U odnosu na prethodnu godinu ukupan dug po osnovu stare devizne štednje umanjen je za 130.407.171 KM.

Na poziciji ostale dugoročne obaveze iskazan je **verifikovani dug** koji predstavlja obaveze za čije će se izmirenje u narednom periodu izvršiti emisija obveznica ili gotovinske isplate. Iako je u toku 2016. godine evidentiran promet na ovom kontu, početno i krajnje stanje istog ostalo je nepromijenjeno (87.683.763 KM). Za izvršene gotovinske isplate (922.155 KM) istovremeno je izvršeno povećanje i smanjenje dugoročnih obaveza, dok su obaveze za glavnica po osmoj emisiji obveznica (18.765.388 KM) iskazane kao dug i stornirane. Navedeno upućuje na zaključak da navedena evidentiranja nisu izvršena na način kako je propisano Instrukcijom za knjiženje iz 2012. godine. Iako su u toku revidirane godine izvršene ispravke pogrešnih knjiženja iz prethodnih godina, revizijom je utvrđeno da je na poziciji verifikovanog duga po osnovu obaveza stare devizne štednje (projekat 1000135) još uvijek iskazano dugovno saldo navedenih obaveza u iznosu od 8.897.484 KM, zbog čega se može zaključiti da

ni popis istih nije izvršen u skladu sa važećim propisima.

U okviru **dugoročnih obaveza po emitovanim obveznicama po osnovu stare devizne štednje** (53.915.208 KM) iznos od 53.883.431 KM iskazan je na poziciji dugoročnih obaveza po emitovanim obveznicama, a iznos od 31.777 KM odnosi se na obveznice u vlasništvu Ministarstva finansija. U periodu 2009-2016 godine za izmirenje duga po osnovu stare devizne štednje izvršeno je ukupno osam emisija obveznica ukupne vrijednosti 904.319.452 KM (843.923.238 KM glavnice i 60.396.214 KM kamata), od čega je na naplatu dospjelo 850.477.291 KM (792.109.258 KM glavnice i 58.368.033 KM kamata), te stanje istih na dan 31.12.2016. godine iznosi 53.842.161 KM (51.813.980 KM glavnice i 2.028.181 kamata). **Uvažavajući naprijed navedeno, dugoročne obaveze po osnovu emitovanih obveznica više su iskazane za 73.047 KM** (53.915.208 KM - 53.842.161 KM). Navedeni iznos sastoji se od salda obaveza od dugoročnih obveznica koje su u vlasništvu Ministarstva finansija (31.777 KM) i obaveza po prvoj i drugoj emisiji obveznica, koje su dospjele ali još uvijek nisu izmirene (41.270 KM). **Obaveze od dugoročnih obveznica koje su u vlasništvu Ministarstva finansija** iskazane su u iznosu od 31.777 KM i u odnosu na prethodnu godinu manje su za 1.116.403 KM, a nastale su kao rezultat grešaka prilikom emisije obveznica, te predstavljaju obveznice koje će naplatiti Ministarstvo finansija u roku dospjeća. U revidiranoj godini, po ovom osnovu, naplaćeno je 1.307.346 KM, te su za isti iznos umanjene dugoročne obaveze po osnovu obveznica u vlasništvu Ministarstva finansija i iskazani su prihodi (ostale neplanirane uplate). Sa pozicije obaveze od dugoročnih obveznica, u 2016. godini, po osnovu grešaka u emisiji obveznica, stornirano je zaduženje od 188.896 KM i preneseno na obveznice u vlasništvu Ministarstva finansija. Također, 31.12.2016. godine, evidentirano je povećanje dugoročnih obaveza po osnovu obveznica u vlasništvu Ministarstva finansija u iznosu od 2.048 KM, a da za isti iznos nije umanjena pozicija dugoročnih obaveza po osnovu emitovanih obveznica, što nije u skladu sa važećom Instrukcijom za knjiženje. **Dugoročne obaveze po emitovanim obveznicama** po osnovu stare devizne štednje iznose 53.883.431 KM (51.851.942 KM glavnica i 2.031.489 KM kamate) i u odnosu na prethodnu godinu manje je za 129.290.769 KM. Obaveze od dugoročnih obveznica po osnovu stare devizne štednje u 2016. godini povećane su za obaveze po osmoj emisiji obveznica u iznosu od 18.765.388 KM po osnovu glavnice i 810.251 KM po osnovu kamata. Evidentirano je smanjenje obaveza po osnovu dospjelih obaveza po emitovanim obveznicama u iznosu od 146.423.037 KM glavnice i 3.600.747 KM kamata. Dana 31.12.2016. godine izdat je nalog za preknjižavanje pogrešno evidentiranih obaveza po osnovu stare devizne štednje iz ranijih godina, a kao konačan efekat istog umanjen je dug za obveznice u vlasništvu Ministarstva finansija za 638.952.149 KM, te povećan dug po osnovu glavnice za 601.783.486 KM i kamata 38.514.935 KM.

Zakonom o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje u FBiH definisano je da se proces verifikacije potraživanja i gotovinskih isplata stare devizne štednje (vođenje postupka u prvom i drugom stepenu), vrši u skladu sa odredbama **Uredbe o postupku verifikacije potraživanja po osnovu računa stare devizne štednje u FBiH**. Proces verifikacije u prvom stepenu u FBiH vodi Agencija za pružanje finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga FIP d.d. Mostar i Agencija za finansijske, informatičke i posredničke usluge AFIP d.d. Sarajevo (sada FIA), a u drugom stepenu Komisije za verifikaciju računa stare devizne štednje koje imenuju entitetske vlade, a također, mogu se imenovati dodatne komisije u zavisnosti od broja uloženi žalbi.

Komisije za verifikaciju računa stare devizne štednje (dvije komisije) formirala je Vlada FBiH 2006. godine (sa početkom procesa verifikacije) i istim se konstantno produžava rok za verifikaciju. Zadatak Komisija je da, kao drugostepeno tijelo, u skladu sa odredbama državnog Zakona o izmirenju obaveza po osnovu stare devizne štednje i Uredbe o postupku verifikacije potraživanja i gotovinskih isplata po osnovu računa stare devizne štednje u FBiH, rješava po žalbama tražitelja izjavljenih na odluke Agencija nadležnih u prvom stepenu. Prema Izvještaju Komisije, u periodu od 2006. godine zaprimljeno je 21.631 predmeta (žalbi), od čega 433 u 2016. godini. **U revidiranoj godini riješeno su 433 žalbi, od čega je 276 odobreno i po istim verifikovan dug od 4.196.655 KM, dok je 157 zahtjeva za verifikaciju odbijeno. U 2016. godini zaprimljeno je 76 sudskih odluka po pokrenutim tužbama, te 321 predmet koji će se rješavati u 2017. godini.**

Zakonom o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje u FBiH propisano je da su entitetska ministarstva finansija i Uprava prihoda Brčko Distrikta dužni, u svojim glavnim knjigama

trezora, voditi redovnu evidenciju obaveza računa stare devizne štednje na osnovu dostavljenih izvještaja od Agencija FIP i AFIP (sada FIA), a Ministarstvo je 2012. godine donijelo Instrukciju za knjiženje. Iz prezentirane dokumentacije utvrđeno je da se dug evidentira na osnovu pravosnažnih sudskih presuda. Također, dug po staroj deviznoj štednji nije evidentiran ni na osnovu Izvještaja Komisije za verifikaciju računa stare devizne štednje, prema kojem ukupno odobrene verifikacije u revidiranoj godini iznose 7.434.807 KM za 2015. godinu i 4.196.655 KM za 2016. godinu. Obzirom na navedeno, može se zaključiti da nisu poštovani propisi kojima je ova oblast regulisana, kao ni važeća Instrukcija za knjiženje.

Dugoročne obaveze po osnovu **ratnih potraživanja** iskazane su u ukupnom iznosu od 221.504.757 KM i u odnosu na prethodnu godinu (225.160.647 KM) manje su za 3.655.891 KM. Ove obaveze čine obaveze od dugoročnih obveznica 211.940.853 KM, obaveze po vlastitim obveznicama 7.608.591 KM (koje su nastale kao rezultat gotovinskih isplata, izvršenih po osnovu pravosnažnih sudskih presuda, koje su isplaćene prije roka dospijea emitovanih obveznica) i ostale dugoročne obaveze, koje predstavljaju verifikovani dug, u iznosu od 1.955.313 KM. U 2016. godini iskazano je smanjenje duga po osnovu dospjelih kamata po emitovanim obveznicama u iznosu od 4.883.369 KM i za izvršene isplate po pravosnažnim sudskim presudama od 81.308 KM. Ostale dugoročne obaveze povećane su za 1.525.841 KM, na osnovu naloga od 01.12.2016. godine, za pravosnažne sudske presude koje je Ministarstvo primilo u periodu od 17.06.2015. godine do 01.12.2016. godine. U revidiranoj godini izvršena su preknjižavanja za ispravke pogrešnih knjiženja i umanjenje duga za izvršene a neevidentirane isplate, te je usaglašeno ukupno stanje dugoročnih obaveza po emitovanim obveznicama (za koje je revizijom prethodnog perioda kontaktovano odstupanje od 760.908 KM).

Za izmirenje obaveza po osnovu ratnih potraživanja, u prethodnom periodu, su izvršene četiri emisije obveznica ukupne nominalne vrijednosti 195.417.760 KM. Obračunate su i iskazane kamate u iznosu od 57.956.663 KM, te je ukupan dug po emitovanim obveznicama iznosio 253.374.423 KM. Sa 31.12.2016. godine na naplatu je dospjelo 33.824.979 KM kamata, te ostatak duga iznosi 219.549.444 KM od čega se na glavnici odnosi 195.417.760 KM i kamate 24.131.684 KM. U 2017. godini na naplatu dospijevaju kamate u iznosu od 4.885.444 KM, a otplata glavnice počinje u 2019. godini, kada dospijeva iznos od 45.747.789 KM.

Izmjenama i dopunama Uredbe o načinu utvrđivanja i realizaciji unutrašnjih obaveza FBiH, 2009. godine utvrđeno je da Ministarstvo finansija vrši verifikaciju ratnih potraživanja i nastavi sa postupkom realizacije potraživanja u skladu sa propisima koji regulišu izdavanje obveznica, te da rješava predmete koji nisu okončani. Vlada FBiH je, u cilju utvrđivanja realnih obaveza FBiH po ratnim potraživanjima i potpune implementacije Akcionog plana za izmirenje pravosnažnih sudskih presuda po osnovu ratnih potraživanja, zaključkom od 03.09.2013. godine, zadužila Federalno pravobranilaštvo, kao ovlaštenog zastupnika FBiH, da uspostavi registar sudskih presuda, a Ministarstvo finansija da na osnovu dostavljenih podataka sačini detaljnu Informaciju za Vladu FBiH sa prijedlogom mjera. Ministarstvo finansija nema informaciju o uspostavljanju registra sudskih presuda od strane Federalnog pravobranilaštva, a na osnovu raspoloživih podataka sačinilo je Informaciju o ratnim potraživanjima, bez prijedloga mjera, koju je Vlada FBiH usvojila 28.12.2016. godine. Ovom Informacijom obuhvaćeni su podaci o emitovanim obveznicama za izmirenje obaveza, obveznicama koje su prenesene u vlasništvo Ministarstva finansija, te da su za izmirenje preostalih 26 sudskih presuda u iznosu od 2.002.181 KM u Budžetu FBiH za 2016. godinu planirana sredstva, koja su manjim dijelom realizovana iz razloga nedostajućih podataka za isplatu.

Zbog navedenog, može se zaključiti da je Ministarstvo finansija na osnovu raspoloživih podataka o sudskim izvršnim rješenjima i pravosnažnim sudskim presudama po osnovu ratnih potraživanja, izvršilo evidentiranje i o istom informisalo Vladu FBiH, ali isto ne raspolaže konačnim podacima o svim sudskim izvršnim rješenjima i pravosnažnim presudama po osnovu ratnih potraživanja, jer isto nema podatke da je Federalno pravobranilaštvo uspostavilo registar sudskih presuda.

Preporuka:

- **Ministarstvo finansija treba da utvrdi saldo ostalih dugoročnih obaveza, po pojedinačnim sudskim presudama koje predstavljaju verifikovani dug po osnovu stare devizne štednje, te**

kontinuirano prati da li su iznosi za otplatu ovog duga (nastali putem gotovinskih isplata i emisije obveznica) već uključeni u navedeni saldo verifikovanog duga.

- *Vlada FBiH u saradnji sa Ministarstvom finansija treba da uspostavi redovnu komunikaciju sa Federalnim pravobranilaštvom, te osigura protok informacija iz registra sudskih presuda (o pravosnažnim sudskim presudama za ratna potraživanja, iznosu potraživanja i druge informacije o ovim presudama).*

7.7 Izvori sredstava

U konsolidovanom bruto bilansu na dan 31.12.2016. godine izvori stalnih sredstava iskazani su u iznosu 247.402.298 KM dok je sadašnja vrijednost stalnih sredstava iskazana u iznosu od 249.807.599 KM, te isti nisu usaglašeni za iznos od 2.405.301 KM.

Ostali izvori iskazani su u iznosu 379.107.480 KM, a vrijednost dugoročnih plasmana iskazana je 417.232.173 KM, te neusaglašenost između istih iznosi 38.124.693 KM.

U bilansu stanja izvori stalnih sredstava iskazani su kao negativna vrijednost od -5.707.028.767 KM, što znači da su primici od kreditnih zaduženja premašili vrijednost imovine i predstavljaju prikaz akumuliranog negativnog finansijskog rezultata izvršenja Budžeta Federacije BiH na dan 31.12.2016. godine. Navedeno je posljedica stvaranja obaveza iznad ostvarenih prihoda tokom dužeg perioda.

Preporuka:

- ***Budžetski korisnici kod kojih nije usaglašeno stanje sadašnje vrijednosti stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava i stanje dugoročnih plasmana i ostalih izvora sredstava potrebno je da izvrše usaglašavanje istih.***

7.8 Popis sredstava i obaveza

Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH propisana je obaveza budžetskih korisnika da obavezno jednom godišnje, sa stanjem na dan 31.12. usklađuju stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Revizijom finansijskih izvještaja za 2016. godinu kod određenog broja korisnika konstatovano je da su imenovani članovi komisija za popis osobe koje su materijalno ili finansijski zadužene za sredstva koja popisuju ili njihovi neposredni rukovodioci, čime nisu ispoštovane odredbe člana 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i člana 68. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta.

Evidentno je odsustvo pripremnih radnji za provođenje popisa, postupak utvrđivanja stvarnog stanja imovine, obaveza i potraživanja nije potpun, usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem nije cjelovito, prisutno je kašnjenje knjigovodstvenog evidentiranja utvrđenih razlika.

Nedostatak validne dokumentacije (ZK izvadak i izvod iz posjedovnog lista) kojom bi se potvrdilo vlasništvo i posjed na građevinama, otežavaju utvrđivanje stvarnog činjeničnog stanja nekretnina **kod Ministarstva obrazovanja i nauke i Ministarstva finansija**. U **Ministarstvu za pitanje boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata**, iako je Uredbom o privremenom preuzimanju funkcija Prijašnjeg FMO-a iz oblasti vođenja evidencija i upravnog postupka o pripadnosti oružanim snagama i okolnostima stradavanja utvrđeno je da će ministar formirati Komisiju za primopredaju opreme, inventara, dokumentacije i sredstava od Prijašnjeg FMO-a, a Vlada FBiH je 2009. godine donijela zaključke koji tretiraju pitanje navedene imovine, ni u toku 2016. godine nije izvršena primopredaja imovine između Ministarstva i institucije nadležne za imovinu Prijašnjeg FMO-a i nije utvrđen konačan status predmetne imovine.

U **Ministarstvu prometa i komunikacija** revizijom je utvrđeno da za stalna sredstva sadašnje vrijednosti u iznosu od 10.586.001 KM nije izvršen popis stalnih sredstava, odnosno nije izvršeno utvrđivanje stvarnog stanja, a samim tim nije bilo moguće ni izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem sredstva datih na korištenje Agenciji - BHANSA. Iz Ministarstva je dopisom od 01.02.2017. godine traženo od Agencije - BHANSA da izvrši popis stalnih sredstava i sitnog inventara

koji su u vlasništvu Ministarstva i dostave primjerak popisnih lista. Međutim, navedeno od strane Agencije - BHANSA nije urađeno. Takođe, u izvještaju o popisu stalnih sredstava i sitnog inventara konstatovano je da je za ukradena stalna sredstva koja se nalaze na korištenju u Agenciji - BHANSA, Komisija dala prijedlog za preknjižavanje na stalna sredstva privremeno van upotrebe do rješavanja pitanja krađe (nabavne i ispravke vrijednosti u iznosu 84.781 KM), od čega se 35.347 KM odnosi na putničko vozilo marke Volkswagen – Golf V otuđeno u decembru 2016. godine i 49.434 KM na Agregat FG Wilson LH 14 koji je otuđen još u 2015. godini. Iako su navedena sredstva ukradena nije konstatovan manjak, odnosno stvarno stanje.

Obavljenom revizijom u **Ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta** smo utvrdili da u Izvještaju popisne komisije nisu konstatovane razlike između popisanog i knjigovodstvenog stanja dugoročnih plasmana i potraživanja od krajnjih korisnika za plasirana kreditna sredstva, iako je konstatovana neusaglašenost. Utvrđeno je da je stvarno stanje dugoročnog depozita Ministarstva kod Razvojne banke FBiH na dan 31.12.2016. godine iznosilo 3.524.368 KM, od čega stanje sredstava na računu naplaćene glavnice (povrata kredita) 1.524.368 KM i stanje na računu namjenskog dugoročnog depozita 2.000.000 KM¹³. Također je utvrđeno da stanje potraživanja od krajnjih korisnika po osnovu kreditnih plasmana na dan 31.12.2016. godine iznosi 15.089.518 KM. **Konstatovano je da iskazano knjigovodstveno stanje dugoročnog depozita Ministarstva kod Razvojne banke FBiH i potraživanja od krajnjih korisnika po osnovu kreditnih plasmana nije usaglašeno sa stvarnim što je posljedica neadekvatnih knjiženja.**

Navedeno ukazuje da popisne komisije nisu obavile povjereni zadatak u skladu sa propisima, u većini slučajeva preuzele su knjigovodstvene evidencije pojedinih pozicija i nisu utvrdile stvarno stanje istih, što ukazuje da nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, niti je popis na dan 31.12.2016. godine izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- **Popis imovine, obaveza i potraživanja izvršiti blagovremeno i sveobuhvatno, te uskladiti knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH propisano.**

8. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Na vanbilansnoj evidenciji, u konsolidovanom bruto bilansu, sa 31.12.2015. godine iskazano je 6.690.758.873 KM. U bruto bilansu Trezora iskazano je 6.456.135.449 KM, i najvećim dijelom odnosi se na primljene mjenice za obezbjeđenje kredita, zajmova i grantova u iznosu od 4.032.540.893 KM, izdate garancije za obezbjeđenje kredita, zajmova i grantova u iznosu od 97.160.696 KM, dugoročne obaveze Federacije BiH od krajnjih korisnika kredita, kojima je Federacija BiH, po osnovu subsidijarnih sporazuma, ustupila na korištenje kreditna sredstva u iznosu od 2.319.729.107 KM.

Imovina oduzeta u postupku prinudne naplate iskazana je u iznosu od 84.154.571 KM.

Na vanbilansnoj evidenciji Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH na dan 31.12.2016. godine iskazano je 73.630.274 KM i predstavlja ukupnu nabavnu vrijednost svih građevinskih objekata i zemljišta Zavoda za platni promet FBiH (u daljem tekstu: Zavod).

Obaveze Federacije BiH po osnovu pravosnažnih sudskih presuda i izvršnih rješenja iskazane su u iznosu od 41.650.175 KM i u odnosu na prethodnu godinu (39.906.738 KM) veće su za 1,7 miliona. Evidentiranje istih na vanbilansnoj evidenciji nije u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, jer su obaveze po pravosnažnim sudskim presudama dospjele, i trebaju se evidentirati na pripadajućim pozicijama rashoda i obaveza u izvještajnom periodu na koje se odnose, neovisno od plaćanja.

Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva iskazalo je obaveze po osnovu pravosnažnih sudskih presuda i sudskih izvršnih rješenja, koje nisu unesene u Trezorsku aplikaciju, u ukupnom iznosu

¹³ U navedenom stanju dugoročnog depozita nisu obuhvaćena, na teret fiskalne 2016. godine, doznačena sredstva Banci 12.01.2017. godine u iznosu od 2.000.000 KM.

od 32.106.538 KM. **Obaveze po transferima koje su trebale biti iskazane na poziciji rashoda iznose 19.239.857 KM, a odnose se na nerealizovane zahtjeve po modelu proizvodnji iz 2016. godine (10.987.516 KM), nerealizovane zahtjeve po modelu proizvodnji iz 2015. godine (273.075 KM), nerealizovane zahtjeve po modelu proizvodnji iz 2014. godine (7.918.403 KM) i ostale nerealizovane zahtjeve (60.863 KM).** Ostale nerealizovane obaveze Ministarstva odnose se na: Program samozapošljavanja i zapošljavanja u poljoprivredi iz 2015. godine (833.281 KM), potencijalne zahtjeve iz 2012. godine (11.139.616 KM), obaveze na ugovore i naknade za komisije (82.425 KM), obaveze po pravosnažnim presudama po osnovu radnih odnosa (761.358 KM).

Dospjele neizmirene obaveze nastale po osnovu emitovanih obveznica stare devizne štednje iskazane su u iznosu od 4.196.109 KM (4.095.175 KM glavnica i 100.934 KM kamate). Navedene obaveze nisu mogle biti izmirene u roku dospijea iz razloga nedostatka svih potrebnih podataka o licu kome se isplata trebala izvršiti ili pogrešno upisanih podataka (matični broj, broj računa i slično).

Ministarstvo finansija iskazalo je 2.043.926 KM što se odnosi na federalne upravne taksene marke u iznosu od 1.074.976 KM i mjenice u iznosu od 968.950 KM.

Obaveze koje su izvjesne, a nastale su na osnovu rješenja i potpisanih ugovora, sudskih i izvršnih rješenja ne mogu se smatrati potencijalnim obavezama i iste se trebaju iskazati kao obaveze. Dospjele obaveze se trebaju knjižiti u bilansne evidencije, na pripadajuće pozicije, u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH (neovisno o plaćanju), članom 16. Uredbe o računovodstvu budžeta FBiH i članom 35. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, dok se potencijalne obaveze mogu iskazati na vanbilansnoj evidenciji, ali se iste moraju i objaviti.

Preporuke:

- **Pravosnažne sudske presude evidentirati na pripadajućim pozicijama rashoda i obaveza, u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH.**
- **Obaveze, odnosno rashode stvarati u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH, samo za namjene i do visine utvrđene u Posebnom dijelu Budžeta, te iste iskazivati u periodu kada je obaveza i nastala nezavisno od plaćanja.**

9. JAVNE NABAVKE

Nabavku roba, usluga i ustupanje radova korisnici Budžeta FBiH bili su dužni provoditi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Odredbe navedenog Zakona i propisa vezanih za provedenje javnih nabavki u 2016. godini nisu u potpunosti primjenjivani kod: Parlamenta FBiH, Ureda predsjednika i dva potpredsjednika Federacije BiH, Vlade FBiH, Ministarstva pravde, Ministarstva finansija, Ministarstva prometa i komunikacija, Ministarstva zdravstva, Ministarstva trgovine, Ministarstva prostornog uređenja, Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstva boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata, Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta, Ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstva kulture i sporta, Ministarstva obrazovanja i nauke, Vrhovnog suda FBiH, Federalne uprave za geodetske i imovinske pravne odnose, te Kazneno-popravnih zavoda.

Kod većeg broja budžetskih korisnika konstatovano je zaključivanje ugovora sa odabranim dobavljačima u drugoj polovini ili pred sami kraj budžetske godine na period koji zahvata dvije fiskalne godine, **što nije u skladu sa čl. 17. stav (3) Zakona o javnim nabavkama obzirom da obaveze koje dospijevaju u narednim godinama moraju biti ugovorene u iznosima predviđenim propisima kojim se uređuje izvršenje budžeta. Navedeni način preuzimanja obaveza nije u skladu sa čl. 6. st. 4. Zakona o budžetima u FBiH po kojem budžetski korisnici mogu preuzeti obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta, ako su za to ispunjeni svi zakonom i drugim propisima utvrđeni uvjeti.**

Najčešći konstatovani propusti u dijelu sačinjavanja plana nabavke, provođenja postupka javne nabavke, te zaključivanja i realizacije ugovora su sljedeći:

- ne donošenje plana nabavki ili kašnjenje u donošenju istog, planovi nabavke ne sadrže sve provedene postupke, značajne izmjene plana nabavki vršene su bez detaljnih obrazloženja;
- kod imenovanja članova komisije nije se vodilo računa da najmanje jedan član komisije posjeduje

- posebnu stručnost u oblasti predmeta javne nabavke;
- nije poštovan princip jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih ponuđača kod postupaka nabavke motornih vozila;
- vršene su nabavke roba i usluga bez primjene odredbi Zakona o javnim nabavka, dijeljenje predmeta nabavke protivno odredbama člana 15. tačka 6. Zakona; primjenom direktnog postupka nabavke nije zadovoljen princip nediskriminacije; kod provođenja pregovaračkih postupaka nisu osigurani dokazi da se pregovaranje zaista i desilo;
- zaključeni ugovori sa dobavljačima nemaju preciziran period važenja i ukupnu vrijednost ugovora; nedostatak internih kontrola prilikom realizacije zaključenih ugovora (nabavljeni robe i materijali, koji nisu sadržani u ponudi dobavljača; fakturisane količine i cijene dobara i usluga ne odgovaraju cijenama i količinama koje su ugovorene i prihvaćene u ponudi putem provedenih postupaka); nepoštivanje zakonskih i podzakonskih propisa kod dostavljanja i objavljivanja obavještenja o dodjeli ugovora i izvještaja o postupcima javnih nabavki.

Preporuke:

- ***Potrebno je da budžetski korisnici u potpunosti primjenjuju Zakon o javnim nabavkama i prate realizaciju zaključenih ugovora, te blagovremeno donesu Plan nabavki i započnu proceduru nabavke.***

10. OSTALI NALAZI

10.1 Realizacija obaveza po osnovu prestanka rada prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane

Zakonom o odbrani BiH i Zakonom o prestanku Zakona o odbrani FBiH, prenesene su nadležnosti iz oblasti odbrane s entitetskog na državni nivo i istima je regulisano da Vlada FBiH sa Vječem ministara BiH potpiše akta potrebna za okončanje raspolaganja svim pravima i obavezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom. Navedenim propisima Vlada FBiH je odgovorna za dugove, zaduženja i ostale obaveze Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH nastale do 01.01.2006. godine. Zaključkom Vlade FBiH iz 2006. godine utvrđeni su poslovi Prijašnjeg FMO-a koje preuzima Federacija BiH i za izvršavanje istih zaduženi su Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH (za pokretnu i nepokretnu imovinu Prijašnjeg FMO-a); Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno - oslobodilačkog rata (za poslove sektora VOM, poslove uprava i terenskih odjela) i Federalno ministarstvo finansija (finansijski poslovi).

Iako je prenos nadležnosti iz oblasti odbrane na državni nivo izvršen prije više od 10 godina, još uvijek navedene institucije nisu okončale aktivnosti koje su im date u nadležnost, te navodimo sljedeće:

1) Ministarstvo finansija nije okončalo finansijske poslove obzirom da:

- **Bilansne pozicije navedenih institucija još uvijek nisu zatvorene (Potraživanja Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH iskazana su u iznosu od 7.754.260 KM; Obaveze Prijašnjeg FMO-a (64.450.992 KM), Vojske FBiH (705.341 KM) i Obavještajno-sigurnosne službe FBiH (6.832.573 KM) na dan 31.12.2016. godine iskazane su u iznosu od 71.988.906 KM; stalna sredstva, gotovina i ostale);**
- **Budžetom FBiH za 2016. godinu odobrena su sredstva za izmirenje općih obaveza (neisplaćenih plaća i naknada uposlenika Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH i neisplaćenih obaveza prema dobavljačima nastalih u periodu od 01.04.1996. godine do 31.12.2002. godine), iako je Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH utvrđeno da će se opće obaveze po osnovu unutrašnjeg duga izmiriti do kraja 2008. godine;**
- **Rješenjem Ministricе od 26.12.2016. godine imenovana je Komisija za popis, usaglašavanje i pripremu naloga za knjigovodstveno zatvaranje u Glavnoj knjizi trezora svih realizovanih obaveza Prijašnjeg FMO-a po osnovu neisplaćenih neto plaća, naknada i obaveza prema dobavljačima kao i svih realizovanih obaveza Obavještajno-sigurnosne službe FBiH za 2016. godinu. Navedena komisija izvršila je samo popis izmirenih obaveza za plaće i naknade plaća u iznosu od 6.313 KM, koje se iskazuju kao unutrašnji dug. Realizacija istih evidentira se na poziciji otpлата unutrašnjeg duga i za iste je sačinjen nalog za knjiženje u cilju zatvaranja obaveza iskazanih u bruto bilansu Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH u korist finansijskog rezultata;**

- Na poziciji tekućih transfera – drugi tekući rashodi Ministarstvo finansija je iskazalo realizaciju preuzetih obaveza Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH – doprinosi PIO/MIO (561.837 KM), izvršenje sudskih presuda po osnovu neisplaćenih plaća Vojski FBiH (7.972 KM) i izvršenje sudskih presuda po osnovu obaveza prema dobavljačima (8.071 KM), ali iste nisu obuhvaćene naprijed navedenim popisom komisije, niti je na osnovu ovih izmirenih obaveza sačinjen nalog za knjiženje za zatvaranje obaveza Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH;
- **U postupku revizije nije prezentiran podatak o stanju duga po osnovu neizmirenih obaveza po osnovu plaća i naknada i obaveza prema dobavljačima naprijed navedenih organa, koji su prešli na državni nivo, a također nije izvršen niti popis istih sa 31.12.2016. godine;**
- **Iz prezentiranog Izvještaja o izvršenom popisu neizmirenih obaveza po osnovu sudskih presuda i izvršnih rješenja kao i povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda na Jedinственном računu trezora zaprimljenih u Trezoru Ministarstva finansija sa stanjem na dan 31.12.2016. godine ne može se utvrditi tačan iznos duga, zaduženja i ostalih obaveza obaveza, kao i potraživanja Prijašnjeg FMO-a, Vojske FBiH i Obavještajno - sigurnosne službe FBiH;**
- **Ministarstvo finansija nije postupilo po Zaključku Vlade FBiH od 31.10.2013. godine jer nije sačinilo informaciju o stanju realizacije preporuka koje se odnose na finansijske obaveze iz Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja Prijašnjeg FMO-a za 2005. godinu.**

Obzirom na naprijed navedeno, ne može se potvrditi da je utvrđen iznos ukupnog duga, zaduženja i ostalih obaveza Prijašnjeg FMO-a, Vojske FBiH i Obavještajno - sigurnosne službe FBiH, kao ni da je izvršena verifikacija obaveza (obaveze prema dobavljačima, obaveze za plaće i naknade uposlenika i ostale obaveze) i potraživanja iskazanih u Glavnoj knjizi trezora u knjigovodstvenim evidencijama institucija koje su prešle na državni nivo, a što u konačnici ima uticaja na iskazani finansijski rezultat Budžeta FBiH u Izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu.

- 2) Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH je u periodu 2006-2016. godine samo djelimično obavila povjereni joj zadatak, obzirom da od strane Vlade FBiH i drugih nadležnih institucija na federalnom i državnom nivou nisu osigurani preduslovi za konačno rješavanje pokretne i nepokretne imovine Prijašnjeg FMO-a.
- 3) Vlada FBiH je Odlukom od 12.12.2013. godine zadužila „Tehničko remontni zavod“ dd Hadžići da komisijски preuzme neraspoređenu pokretnu (neborbenu) imovinu Prijašnjeg FMO-a, te da aktivnosti preuzimanja i prodaje imovine vodi u saradnji sa Ministarstvom odbrane BiH. Obzirom da već drugu godinu za redom nije prezentirana informacija o stanju i kretanju navedene imovine., ne može se potvrditi zainteresovanost Vlade FBiH za postupanje po naprijed navedenoj odluci.
- 4) U proteklih 10 godina nisu izvršene izmjene i dopune Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave Vlada FBiH u dijelu proširivanja nadležnosti Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno - oslobodilačkog rata kako bi isto na zakonit način preuzelo poslove Prijašnjeg FMO-a iz oblasti vođenja evidencija, upravnog postupka o pripadnosti oružanim snagama i okolnostima stradanja. Kako se nadležnost ministarstva uređuje odredbama naprijed navedenog Zakona, Ustavni sud FBiH je stavio van snage uredbe Vlade FBiH iz prethodnog perioda, kojima su poslovi Prijašnjeg FMO-a dati u nadležnost Ministarstvu za pitanja boraca i invalida odbrambeno - oslobodilačkog rata.

Obzirom na navedeno, može se zaključiti da aktivnosti Federacije BiH koje se odnose na imovinu, obaveze i potraživanja Prijašnjeg FMO-a, još uvijek nisu okončane, što negativno utiče na zaštitu i namjensko korištenje nepokretne i pokretne imovine koja je u nadležnosti Federacije BiH, kao i štetne posljedice po Budžet FBiH zbog izdvajanja sredstava po osnovu zateznih kamata i sudskih troškova za neizmirene obaveze i nedovoljnu naplatu prihoda po osnovu korištenja poslovnih prostora. Navedeno u konačnici utiče na istinit i tačan prikaz stanja imovine, obaveza i potraživanja Budžeta FBiH.

Preporuke:

- **Potrebno je da Vlada FBiH u saradnji sa nadležnim institucijama obezbijedi neophodne predušlove kako bi Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH i Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno - oslobodilačkog rata okončali zadatke povjerene im Zaključkom Vlade FBiH iz 2006. godine, a u vezi Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH.**
- **Ministarstvo finansija treba da utvrdi tačan iznos bilansnih pozicija Prijašnjeg FMO-a, Vojske FBiH i Obavještajno - sigurnosne službe FBiH i iste iskaže, te sačini detaljan pregled plana postupanja po preporukama datim u Izveštaju o reviziji finansijskih izvještaja Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH za 2005. godinu.**

10.2 Projekti finansirani kreditnim i grant – sredstvima

U postupku revizije utvrđeno je da nosioci aktivnosti u procesu izrade programa javnih investicija, iz člana 5. Uredbe o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija¹⁴, nisu poštivali odredbe navedene Uredbe, zbog čega je Program javnih investicija FBiH za 2016-2018. godinu usvojila Vlada FBiH tek 03.12.2015. godine, na prijedlog Ministarstva finansija od 10.11.2015. godine. Nosioci aktivnosti u procesu izrade programa u propisanom roku nisu dostavili popunjene IP obrasce, zbog čega je Nacrt Programa javnih investicija Vladi FBiH dostavljen sa zakašnjenjem i isti je usvojen tek 27.08.2015. godine.

Program sadrži podatke o ukupno 85 projekata. Ukupna vrijednost svih projekata je 15.270,62 miliona KM, od čega se 12.002,59 miliona KM odnosi na 39 kandidovanih projekata i 3.268,04 miliona KM na 46 projekata u implementaciji. Planirano je da će u periodu 2016.-2018. godina na projekte u implementaciji biti utrošeno ukupno 1.604.719.909 KM (u 2016. godini 682.683.761 KM, u 2017. godini 515.494.628 KM i u 2018. godini 406.541.520 KM).

Prema prezentiranim podacima, na projekte koji su uključeni u Program javnih investicija FBiH za 2016-2018. godinu, utrošeno je 306,59 miliona KM (45% od plana) od čega se 64,46 miliona KM odnosi na završene projekte, a 242,13 miliona KM na projekte u implementaciji.

U program javnih investicija nisu bili uključeni projekti sa najvećim stepenom pripremljenosti jer nisu propisani kriteriji kojima bi prednost za uključivanje u prioritetne projekte imali projekti čija bi implementacija bila izvjesnija u godinama na koje se odnosi program javnih investicija. Odredbe Uredbe nisu se adekvatno primjenjivale, obzirom da su dokazi o stepenu pripremljenosti projekata za realizaciju, kao jedan od propisanih uslova za kandidovanje projekata bili dostupni ali se nisu koristili kod odabira projekata u PJI. Ističemo da za projekte koji se finansiraju iz kreditnih sredstava, stepen pripremljenosti projekta za realizaciju ima bitnu ulogu u cilju smanjivanja takse na nepovučena sredstva, koja je u 2016. godini iznosila 1.979.356 KM.

Iz prezentirane dokumentacije utvrđeno je da su, u najvećem broju slučajeva, implementatori projekta dostavljali IP obrazac, ali **nisu adekvatno izvještavali o realizaciji projekata**, o razlozima eventualnog odstupanja u odnosu na planirane aktivnosti, niti su kvartalno dostavljali izvještaje propisane članom 39. Zakona o izvršavanju Budžeta u FBiH za 2016. godinu.

Konstatovano je kašnjenje i nizak stepen realizacije projekata, te da su postavljeni nerealni planovi i da pojedini implementatori ne pristupaju na adekvatan način planiranju realizacije projekata, da utrošak sredstava za određene projekte nije planiran ali da je za iste na kraju godine dostavljen podatak o značajnom iznosu utrošenih sredstava.

Pojedini projekti iz nadležnosti Ministarstva prometa i komunikacija koji su realizovani u 2016. godini nisu objavljeni u Aneksu Budžeta FBiH za period 2016.-2018. godina (izgradnja projekta Sarajevska obilaznica koja je realizovana u vrijednosti od 16.141.327 KM). Također, Projekat „Nabavka vagona nagibne tehnike“ Talgo, koji nije planiran Aneksom Budžeta FBiH, započeo je 27.12.2006. godine. Navedeno upućuje na zaključak da Ministarstvo nije sa Federalnim ministarstvom finansija usaglasilo projekte iz nadležnosti, sve s ciljem tačnog objavljivanja u Aneksu Budžeta FBiH za period

¹⁴ „Službene novine Federacije BiH“ broj 106/14

2016.-2018. godina.

Za dva projekta iz nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (projekat „Razvoj stočarstva i ruralnog finansiranja“ i projekat „Mala komercijalna poljoprivreda“), koji su završeni u toku 2008. i 2009. godine, ostala je aktivna kreditna linija plasiranih sredstava finansijskim institucijama (bankama i mikrokreditnim organizacijama). Sredstva po navedenim projektima iznose 12.637.755 KM i 1.823.993 EUR, ali do okončanja revizije predmetnog Ministarstva nije bilo daljih aktivnosti i nije dokumentovano da su ugovori raskinuti i da je izvršen povrat sredstava. Također, ne može se potvrditi način korištenja izvršenog replasmana sredstava po projektu „Mala komercijalna poljoprivreda“ putem Nove banke Banja Luka.

Pojedina ministarstva, za znatna sredstva po razvojno – investicionim projektima iz svoje nadležnosti, nisu uspostavila knjigovodstvenu evidenciju i sačinila finansijske izvještaje, te iste dostavila nadležnim institucijama, kako je to propisano Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo okoliša i turizma, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica i Federalna uprava za geodetske i imovinsko pravne poslove).

Određena ministarstva nisu, u skladu sa članovima 3. i 19. Uredbe o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija, uspostavila jedinicu za upravljanje projektima ni usaglasila svoje pravilnike o unutrašnjoj organizaciji sa navedenom uredbom (Ministarstvo prostornog uređenja, Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica i Federalna uprava za geodetske i imovinsko pravne poslove nisu u okviru vlastite organizacije uspostavili organizacionu jedinicu; Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva formiralo je Jedinicu za rukovođenje projektima ali ista još uvijek nije popunjena; Ministarstvo rada i socijalne politike istu nije blagovremeno organizovalo; Ministarstvo okoliša i turizma je ustojilo jedinicu za implementaciju projekata ali ipak za određene poslove angažuje vanjske saradnike).

Naprijed navedeno ukazuje da Ministarstvo finansija i ministarstva nadležna za implementaciju projekata u 2016. godini nisu postupali u skladu sa utvrđenim nadležnostima u dijelu planiranja, implementacije, koordinacije, nadzora i izvještavanja nad razvojno – investicionim projektima.

Preporuka:

- *Poštovati važeće zakonske propise vezane za razvojno – investicione projekte, a izvještaje o utrošku sredstava sačinjavati na način koji omogućava praćenje planiranih i realiziranih veličina, uz adekvatnu analizu realizacije projekata, te iste dostaviti nadležnim organima i institucijama na postupanje.*

11. KOMENTAR

U ostavljenom roku Vlada FBiH se očitovala na Nacrt Izvještaja o finansijskoj reviziji Izvještaja o izvršenju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu dopisom broj 01-14-914/17 od 21.08.2017. godine. Uz navedeni Dopis dostavljena su pojedinačna očitovanja federalnih budžetskih korisnika bez dodatne dokumentacije.

Na navedeni Nacrt izvještaja također se očitovalo Federalno ministarstvo finansija aktom broj: 01-14-3-5376/17 od 14.08.2017. godine.

U očitovanjima su dati komentari i dodatna obrazloženja za određeni broj nalaza i preporuka. Obzirom da nije dostavljena dodatna dokumentacija, niti su data adekvatna obrazloženje ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji Izvještaja o izvršenju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš, dipl.oec

Tim za reviziju:

Anisa Prasko, dipl.oec - vođa tima
Amira Muhić, dipl.oec - član tima

IV PRILOG
KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I
PREGLED REALIZOVANIH TEKUĆIH TRANSFERA

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2016. godinu
Naziv institucije: Budžet FBiH

Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procena t (3/2x 100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I. PRIHODI (od 1 do 16)	1.924.518.081	1.810.651.638	1.629.647.049	-113.866.443	94,1
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	1.451.009.949	1.430.922.837	1.302.997.279	-20.087.112	98,6
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	55.052.591	63.886.886	45.209.386	8.834.295	116,0
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	-	-	-	-	-
Porezi na dobit preduzeća	-	-	-	-	-
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	55.052.591	63.886.886	45.209.386	8.834.295	116,0
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	-	-	-	-	-
3. Porezi na platu i radnu snagu	-	-	-	-	-
4. Porez na imovinu	-	-	-	-	-
5. Domaći porezi na dobra i usluge	-	-	-	-	-
6. Porez na dohodak	-	-	-	-	-
7. Prihodi od indirektnih poreza	1.395.597.358	1.366.672.733	1.257.787.893	-28.924.625	97,9
8. Ostali porezi	360.000	363.218	0	3.218	100,9
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	473.468.612	379.684.891	326.038.854	-93.783.722	80,2
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	361.782.139	278.646.922	238.613.998	-83.135.217	77,0
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	290.811.134	270.906.132	235.904.794	-19.905.002	93,2
Ostali prihodi od imovine	5.502.700	7.486.657	2.608.552	1.983.957	136,1
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	468.305	252.723	70.873	-215.582	54,0
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	-	-	-	-	-
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	-	-	-	-	-
Prihodi od privatizacije	65.000.000	1.410	29.778	-64.998.590	0,0
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	-	-	-	-	-
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	96.365.640	82.153.934	72.576.458	-14.211.706	85,3
Administrativne takse	18.198.695	16.087.050	10.647.492	-2.111.645	88,4
Sudske takse	41.958	38.932	38.093	-3.026	92,8
Komunalne naknade i takse	-	-	-	-	-
Ostale budžetske naknade i takse	6.940.883	15.763.335	8.623.474	8.822.452	227,1
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	42.737.423	18.568.125	20.386.220	-24.169.298	43,4
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	16.261.289	19.835.916	19.249.500	3.574.627	122,0
Neplanirane uplate –prihodi	12.185.392	11.860.577	13.631.679	-324.815	97,3
Novčane kazne	15.318.793	14.940.156	14.843.792	-378.637	97,5
Drugi tekući prihodi	2.040	3.943.879	4.606	3.941.839	
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	39.520	43.910	610.916	4.390	111,1
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	-	-	-	-	-
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	-	43.910	-	43.910	-
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	-	-	-	-	-
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	-	-	-	-	-
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	-	-	-	-	-
16. Donacije	39.520	0	610.916	-39.520	0,0
II. RASHODI (od 1 do 7)	1.539.035.109	1.378.909.929	1.353.462.660	-160.125.180	89,6
1. Plate i naknade troškova zaposlenih	208.223.706	199.174.205	203.467.239	-9.049.501	95,7
Bruto plate i naknade plata	180.304.274	173.836.244	178.055.023	-6.468.030	96,4
Naknade troškova zaposlenih	27.919.432	25.337.961	25.412.216	-2.581.471	90,8
2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	22.354.219	21.532.838	21.879.345	-821.381	96,3
3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	92.398.758	79.498.549	71.545.333	-12.900.209	86,0
Putni troškovi	2.883.576	2.274.206	2.214.776	-609.370	78,9
Izdaci za energiju	6.079.120	5.205.014	5.497.961	-874.106	85,6
Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	5.914.569	5.233.909	5.582.918	-680.660	88,5
Nabavka materijala i sitnog inventara	16.038.381	15.064.037	12.818.234	-974.344	93,9
Izdaci za usluge prevoza i goriva	3.006.984	1.809.795	2.200.346	-1.197.189	60,2
Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	8.307.151	7.450.615	7.418.886	-856.536	89,7
Izdaci za tekuće održavanje	4.442.707	3.747.348	3.858.860	-695.359	84,3

	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	1.992.592	1.431.756	1.353.418	-560.836	71,9
	Ugovorene i druge posebne usluge	43.733.678	37.281.869	30.599.934	-6.451.809	85,2
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.077.496.114	967.810.309	967.452.930	-109.685.805	89,8
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	392.603.232	336.187.064	334.041.978	-56.416.168	85,6
	Tekući transferi pojedincima	470.759.800	466.396.265	466.182.423	-4.363.535	99,1
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	22.429.205	22.872.243	20.063.538	443.038	102,0
	Subvencije javnim preduzećima	37.898.599	35.785.119	53.022.189	-2.113.480	94,4
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	123.922.327	81.705.747	70.055.391	-42.216.580	65,9
	Subvencije finansijskim institucijama	-	-	-	-	-
	Tekući transferi u inostranstvo	-	1.394.984	1.020.469	1.394.984	-
	Drugi tekući rashodi	29.882.951	23.468.887	23.066.942	-6.414.064	78,5
5.	Kapitalni transferi	13.060.000	11.366.854	5.154.349	-1.693.146	1
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	2.020.000	1.598.139	1.584.787	-421.861	79,1
	Kapitalni transferi pojedincima	2.000.000	1.984.000	1.912.000	-16.0000	99,2
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	2.900.000	1.646.716	1.657.562	-1.253.284	56,8
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	6.140.000	6.138.000	-	-2.000	100,0
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	-	-	-	-	-
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	-	-	-	-	-
	Kapitalni transferi u inostranstvo	-	-	-	-	-
6.	Izdaci za kamate	120.347.312	99.527.174	83.963.463	-20.820.138	82,7
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	92.120.566	77.043.281	67.014.947	-15.077.285	83,6
	Izdaci za inostrane kamate	2.752.410	2.597.533	2.782.373	-154.877	94,4
	Kamate na domaće pozajmljivanje	24.974.336	19.886.360	14.166.144	-5.087.976	79,6
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	500.000	-	-	-500.000	0,0
7.	Tekuća budžetska rezerva	5.155.000	-	-	-	0,0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	385.482.972	431.741.709	276.184.389	46.258.737	112,0
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	-	-	-	-	-
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	39.976	53.246	83.998	13.270	133,2
	Primici od prodaje stalnih sredstava	39.976	53.246	83.998	13.270	133,2
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	-	-	-	-	-
	Ostali kapitalni primici	-	-	-	-	-
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	29.497.110	9.449.798	7.050.831	-20.047.312	32,0
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	1.000	-	-	-1.000	-
	Nabavka građevina	7.569.500	-	176.978	-7.569.500	0,0
	Nabavka opreme	12.017.835	6.046.558	2.980.791	-5.971.277	50,3
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	1.350.000	1.122.976	810.100	-227.024	83,2
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	4.960.765	1.904.097	1.374.819	-3.056.669	38,4
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	3.598.010	376.167	1.708.144	-3.221.843	10,5
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)	29.457.134	9.396.552	6.966.833	-20.060.582	31,9
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	356.025.838	422.345.156	269.217.555	66.319.318	118,6
	IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	-	-	-	-	-
1.	Primici od finansijske imovine	-	-	-	-	-
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	-	-	-	-	-
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	-	-	-	-	-
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	-	-	-	-	-
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	-	-	-	-	-
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	-	-	-	-	-
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	-	-	-	-	-
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	-	-	-	-	-
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	16.487.000	13.847.700	15.607.250	-2.639.300	84,0
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	-	-	-	-	-
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	-	-	-	-	-
	Pozajmljivanje javnim preduzećima	-	-	-	-	-
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	-	-	-	-	-
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	6.087.000	3.447.700	2.207.250	-2.639.300	56,6
	Ostala domaća pozajmljivanja	10.400.000	10.400.000	13.400.000	0	100,0
	Pozajmljivanje u inostranstvo	-	-	-	-	-
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)	-16.487.000	-13.847.700	-15.607.250	2.639.300	84,0
	V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	-	-	-	-	-
1.	Primici od zaduživanja	592.622.860	563.048.482	651.939.353	-29.574.378	95,0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	242.622.860	242.637.101	353.679.794	14.241	100,0

	Zajmovi primljeni kroz Državu	102.521.201	102.521.201	-	0	-
	Primici od inostranog zaduživanja	101.569	203.890	43.956.020	102.231	200,6
	Primici od domaćeg zaduživanja	140.000.000	139.912.010	309.723.773	-87.990	99,9
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	350.000.000	320.411.381	298.259.559	-29.588.619	91,5
	Zajmovi primljeni kroz Državu	-	-	-	-	-
	Primici od inostranog zaduživanja	-	-	-	-	-
	Primici od domaćeg zaduživanja	350.000.000	320.411.381	298.259.559	-29.588.619	91,5
2.	Izdaci za otplate dugova	912.061.698	886.577.374	815.728.052	-25.484.324	97,2
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	404.831.210	387.028.465	307.986.212	-17.802.745	95,6
	Vanjske otplate	3.952.220	4.041.644	4.514.463	89.424	102,3
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	340.000.000	339.603.140	377.711.356	-396.860	99,9
	Otplate unutarnjeg duga	163.178.268	155.904.125	125.516.021	-7.274.143	95,5
	Otplate duga po izdatim garancijama	100.000	-	-	-100.000	0,0
	Otkup duga					
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	-319.438.838	-323.528.892	-163.788.699	-4.090.054	101,3
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	20.100.000	84.968.564	89.821.607	64.868.564	

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2016. godinu odobrilo dana 14.03.2017.godine.

Ministrica finansija:
Jelka Miličević

Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine			
Naziv institucije: Budžet FBiH			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	402.209.498	319.339.428	126,0
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	224.258.557	204.821.763	109,5
2.Vrijednosni papiri	-	-	-
3.Kratkoročna potraživanja	122.804.294	77.742.749	158,0
4.Kratkoročni plasmani	36.572.131	35.991.182	101,6
5.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	759.934	759.934	100,0
6.Zalihe materijala i robe	-280	-26.760	
7.Zalihe sitnog inventara	280	26.760	
8.Kratkoročna razgraničenja	17.814.582	23.799	74854,9
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	1.113.130.068	1.282.869.755	86,8
9. Stalna sredstva	473.324.599	476.889.711	99,3
10.Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	223.517.000	213.085.035	104,9
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	249.807.599	263.804.677	94,7
12.Dugoročni plasmani	417.232.173	422.432.518	98,8
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	-	-	-
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	417.232.173	422.432.518	98,8
15.Vrijednosni papiri	932.944	932.944	
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	531.987	508.001	
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	400.958	424.943	
18.Dugoročna razgraničenja	445.689.338	596.207.617	74,8
UKUPNO AKTIVA (A+B)	1.515.339.566	1.602.209.183	94,6
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	517.830.418	507.651.433	102,0
19.Kratkoročne tekuće obaveze	181.122.700	221.979.536	81,6
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	-	-	-
21.Kratkoročni krediti i zajmovi	120.873.050	101.295.837	119,3
22.Obaveze prema zaposlenicima	90.410.485	91.034.110	99,3
23.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	-	-	-
24.Kratkoročna razgraničenja	125.424.183	93.341.950	134,4
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	6.315.265.908	6.389.413.819	98,8
25.Dugoročni krediti i zajmovi	6.143.512.238	6.203.098.128	99,0
26.Ostale dugoročne obaveze	93.160.624	90.920.052	102,5
27.Dugoročna razgraničenja	78.593.046	95.395.639	82,4
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	-5.317.756.760	-5.294.856.069	100,4
28.Izvori stalnih sredstava	-5.707.028.767	-5.595.829.095	102,0
29.Ostali izvori sredstava	379.107.480	384.116.232	98,7
30.Izvori sredstava rezervi	-	-	-
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	10.164.527	-	-
32.Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	-	83.143.205	0,0
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	1.515.339.566	1.602.209.183	94,6

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine odobrilo dana 14.03.2017. godine.

Ministrica finansija:
Jelka Miličević

Izveštaj o novčanim tokovima Period izvještavanja od 01.01. do 31.12.2016. godine		
Naziv institucije: Budžet FBiH		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
I NOVČANI PRIMICI		
1	Prihodi (od 2 do 6)	1.810.651.635
2	Prihodi od poreza	1.430.922.836
3	Neporezni prihodi	375.741.010
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	43.910
5	Kapitalni transferi	0
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	3.943.879
7	Kapitalni primici i transferi (8)	53.246
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	53.246
9	Finansiranje (od 10 do 12)	563.048.482
10	Primici od finansijske imovine	0
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	242.637.101
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	320.411.381
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	2.373.753.363
II NOVČANE ISPLATE		
15	Rashodi (od 16 do 21)	1.458.912.368
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	215.762.405
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	21.754.955
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	75.373.030
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.037.574.804
20	Kapitalni transferi	8.920.000
21	Izdaci za kamate	99.527.174
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	5.428.334
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	5.428.334
24	Finansiranje (25 + 26)	889.975.867
25	Izdaci za finansijsku imovinu	3.447.700
26	Izdaci za otplate dugova	886.528.167
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	2.354.316.569
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	19.436.794
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	204.821.763
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	224.258.557

Rukovodstvo je Izveštaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 01.01.2016. do 31.12.2016. godine odobrilo dana 14.03.2017. godine.

Ministrica finansija:
Jelka Miličević

Pregled realizovanih tekućih transfera

Red.br.	Institucija	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	Tekući transferi pojedincima	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	Subvencije javnim preduzećima	Subvencije privatnim preduzećima	Tekući transferi u inozemstvo	Drugi tekući rashodi	Ukupno
1	Parlament FBiH		111.040	116.300				422.585	649.925
2	Predsjednik i potpredsjednici FBiH	137.378	124.500	282.940				30.974	575.792
3	Vlada Federacije BiH	170.000	36.000	687.650		1.500		149.725	1.044.875
4	Federalno ministarstvo unutarnjih poslova		5.000	11.300				323.888	340.188
5	Federalno ministarstvo pravde			4.100.000				88.148	4.188.148
6	Federalno ministarstvo finansija	17.065.309		5.089.990				11.494.585	33.649.884
7	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije				10.565.312			137.140	10.702.452
8	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija				22.860.000			509.445	23.369.445
9	Federalno ministarstvo zdravstva	33.384.887					1.394.984	80.564	34.860.435
10	Federalno ministarstvo trgovine			70.000				60.338	130.338
11	Federalno ministarstvo prostornog uređenja	5.750.000						82.118	5.832.118
12	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva		17.169			70.211.857		182.206	70.411.232
13	Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida		306.721.367	2.193.400				420.756	309.335.523
14	Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta	1.000.000	94.350	350.000		11.492.390		56.141	12.992.881
15	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	264.191.067	137.693.907	2.825.000	2.359.807			149.828	407.219.609
16	Federalno ministarstvo kulture i sporta	6.443.000		2.157.000				102.219	8.702.219
17	Federalno ministarstvo raseljenih lica i izbjeglica		21.582.931					140.412	21.723.343
18	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	3.131.328		3.797.567				116.327	7.045.222
19	Federalno ministarstvo okoliša i turizma	4.789.096						90.232	4.879.328
20	Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH							851.557	851.557
21	Vrhovni sud FBiH							74.551	74.551
22	Sudska policija							620.683	620.683
23	Federalni agromediteranski zavod							65.698	65.698
24	Federalni hidrometeorološki zavod							141.803	141.803
25	Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove							19.586	19.586
26	Finansijska policija							4.021	4.021
27	Kazneno-popravni zavodi (Sarajevo, Tuzla, Zenica i Mostar)			1.122.557				1.527.112	2.649.669
28	Zavod za javno zdravstvo FBiH							296.903	296.903
29	Federalni zavod za agropedologiju							45.061	45.061
30	Federalni zavod za poljoprivredu							70.024	70.024
31	Ostali budžetski korisnici (koji nisu revidirani)	124.999	10.001	68.539	0			5.114.257	5.317.796
UKUPNO:		336.187.064	466.396.265	22.872.243	35.785.119	81.705.747	1.394.984	23.468.887	967.810.309